

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyos szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓD REGGELIG: JOZSEF 303-30, JOZSEF 310-16

VIII. évfolyam

Budapest, 1929 november 25

47. szám

Clémenceau,
Franciaország megmentője,
harmincórás irtózatos agónia után
vasárnapra virradó éjjel meghalt
A család a halott végakaratahoz híven csak hűséges barátait engedte a ravatalhoz, a többi politikust elutasították. — A kormány gigantikus temetést akart rendezni Clémenceaunak, de a család nem fogadta el Tardieu miniszterelnök ajánlatát

A koporsót éjjel Vendébebe szállították, a sirt a „tigris“ öreg sofförje már megásta és ma reggel temeti Clémenceaut puritán egyszerűséggel legszűkebb családja és néhány meghitt barátja

Páris, november 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Bár mindenki tudta, hogy semmi renyő Clémenceau életbenmaradására, mégis a gyász-hír vasárnap reggel általános, mélységes megdöbbenést keltett Páris és Franciaország népében. A részvét, a megilletődés, a tömeg döbbent érzése ugyanazzal az elemetáris erővel modult meg, mint néhány hónappal ezelőtt Foch marsall elhunytakor, sőt van ezáltal a megindultságban valami más is, ösztönösen finomabb. Fochot még életében allegorikus magasságba emelte a kegyelet, míg Clémenceaunak soha jóvá nem tehető hűlátansággal fizetett az ország, a nemzet és a főváros. És mintha Páris nagy gyászában éppen ezért a lelkiismeret megmozdulása is benne volna.

A nagy halott lakása, a Rue Franklin 8. számú ház előtt, vasárnap kora reggeltől késő estig sűrű, nyüzsgő tömeg hullámozott. A rendőrség alig tudja biztosítani a forgalmat.

Legalább annyira, hogy az egyre-másra felvonuló notabilitások megtehessék utolsó iatogafusukat Clémenceau ravatalánál. Aki csak számottevő alakja a francia politikának, művészetnek, társadalmi vagy pénzügyi életnek, kezdve a köztársaság elnökén, a kormányon és a nemzeti bank kormányzóján, nem mulasztotta el ezt a kegyeletes látogatást. A legtöbben azonban csak a portásfülkéig jutnak.

A család magatartása a legtöbb politikust megakadályozza abban, hogy a bejutást megkíséreljék: ugylátszik, Clémenceau még életében meghagyta, hogy csak az igaz meghitt barátait engedjék halottas ágyához.

Clémenceau utolsó napjai mérhetetlen szenvedések közt teltek el, szinte másfélóránként követették egymást morflum- és kámforinjekciók. Az agónia teljes harminc óráig tartott. Két nap óta az aggyasztán nem ismert meg senkit, még az ápolónőjét sem, aki az utolsó percig mellette maradt. Mellette még Clémenceau mérnöke, Michel, leánya és veje virrasztottak ágyánál az utolsó pillanatig.

A halál 1 óra 45 percek következett be, de a család csak félórával utóbb tudatta a kint

várakozó hírlapírókkal. Ennek a késésnek az volt az oka, hogy a család várni akart, amíg az északkezi Páris elpihen. Tartottak tőle, hogy a mulatóhelyekről a kíváncsiak odagyűlnek a halottasház elé és fölverik a esőndet illetlen tolongásokkal. A kormánykörökben, valamint a parlamenti és az egész hivatalos világban természetesen már vasárnap reggel

megindult a készülődés, hogy minél grandiózusabb temetést rendezzenek Clémenceaunak, méltót az érdemeihez és méltót ahhoz a hálához, amellyel adósa maradt neki az ország.

Nemzeti temetésről lett volna szó, amelynek arányai nem maradtak volna Foch marsall temetése mögött. De Clémenceau meghittjei már vasárnap délelőtt arról beszéltek, hogy a nagy halott pontos végintézkedéseket hagyott hátra a temetést illetően és ezek kizárják minden pompát vagy hivatalos keretet. Clémenceau egyik legmeghittebb barátja és munkatársa, Emile Buré, az „Avenir“ főszerkesztője, aki sírától vörösrre gyúlt szemmel virraszt a halott mellett, minden tekintetben megerősítette ezt a hirt. A Reggel tudósítója előtt, Clémenceau végrendeletét még nem nyitották ugyan ki, de

végakarata úgy intézkedik, hogy pompa nélkül szállítsák el arra a vendémegeyhelyi kishirtokra, Saint Martin du Yardba, ahol a család ősi fészke van, és ahol apja is örök álmát alussza.

Mikor Clémenceau e végső akaratának hivatalos körökben híre ment, valóságos megdöbbenéssel fogadták, mint az öreg tigrisnek utolsó hatalmas karomcsapását. Clémenceau elhárítva magától a késő nemzeti hálát, a hipokrizis felmagasztaló szölamait, végigvág, vagy legalább is végigkarmol azokon, akik őt kizsírították a politikai arénaról. A delután folyamán

maga Tardieu miniszterelnök megkísérelte a családdal a tárgyalásokat a temetésről, de Clémenceaunak energikusan utasítanak vissza minden ajánlatot és betű szerint hajtják végre Clémenceau végső akaratát.

A delután folyamán Clémenceau volt öreg sofförje, Brabanté, autón el is utazott a családi birtokra, hogy Clémenceau kívánsága szerint 6

Budapest
a hatalom lábai előtt

A belügyminiszter ur nem kertel. Egy gerader Michel. Férfiás nyíltsággal jelenti ki, hogy a fővárosi törvényjavaslattal ő nem akar sem többet, sem kevesebbet, mint harmoniát Budapest és a vidék között. A diszharmoniót ugyanis az okozza, hogy a vidéken nyíltan, a fővárosban titkosan szavaznak. A választási szerencse korrigálása vidéken szokássá vált. Az egyéni függetlenség önértéket kioperálták a polgárságból. Az operáció sikerült, a beteg pedig a magyar polgár örendelkezési joga, meghalt. Budapesten szorongyal, körmönfont trükkökkel, közpézen fizetett léhütők terrorjával nem lehet befolyásolni a közvéleményt. A politikai korrupció oltomatériáját hatástalanná teszi a titkos szavazás. Itt szemérmesebb, nyájasabb, megtevesztőbb eszközöket kell igénybevenni, hogy a döntő többség törpe kisebbségé deklarálódjék. A furkósbóthól sétapálcát kell faragni. Budapesten tehát nem a polgár, hanem az önkormányzat élő organizmusa kerül a műtőasztalra. Kontár szabók kiszabták és megvarrták az autonómia kényszerzubbonyát. A ruhát idomították a testhez, hanem a testet a ruhához. És mert az autonómia szíve igen nagyon dobog s ezt a zubbony nem bírja ki, a dobogását kitepik. A kerületek oly átlátszó és cinikus beosztásával, örökös tagokkal, tisztviselőkkel, előjárókkal, a szakszerűség és érdekelttség függő képviselővel olyan többséget hoznak létre, amely fütty-szóra apportíroz a mindenkor hatalom parancsszavára. Ez a többség nem a főváros népet képviseli majd a közgyűlésen, ez a többség nem ellenőríz, hanem engedelmekedik. Az önkormányzat pedig, ha nem jut benne kifejezésre a választók közhangulata és közakarata, annyit ér, mint dögölt levon a patkó. A nagyközgyűlés teljesen fölösleges, mert tekintélyt vesztett testületté válik, amely nem hivatást, hanem eselődizsgalátot teljesít. A kisközgyűlés pedig, ahol sokmilliópengős vételekről, eladásokról, beruházásokról, kiséjajátításokról, teleküzletekről tárgyalnak és határoznak, zárt ajtók mögött — titkosan végzi a dolgot. Csak a bevégzett tények szivárognak majd ki a pánázott ajtókon, a nyilvánosság Argus-szeme legföljebb ha a kuleslyukon át leskelődhét. Az utilitarizmus mai korában ez a törvényesített titkolódzás szinte olybá tűnik, mint fölívás a keréngőze! Szörös kezüket dörgölhetik az üzletesek, a kijárók, a panamisták, akiknek a közélet nem oltár, ahová áldozattal járulnak, hanem magazinum, ahonnan megrakodva mennek el. Elkezdődik a suttogás, gyanúsítás, rágalom és a vásár: az aranyborjú járja táncát az aranyjellemen. A tárgyalások nyilvánossága nélkül ennek a velenői tanácsnak felelőssége merő fikció, ellenőrzése hiábavaló fáradság. A hatalom lombikjaiban mesterségesen kitenyésztett többség patrimoniuma lesz Budapest. Klikek árendálhatják ki maguknak a fővárost. Ne beszéljünk hát ezután százasdo instituciókról, önkormányzatról, mert ez éppen olyan ideleten, mintha a festő kasza helyett boktrét ad a halál kezébe. Kalapálják a láncot a főváros közvéleményére. Azt a bilineset, amely holnap talán már Budapest ország eszébe kezére, raggyant lábára, földalmas lelkére...

maga őssa meg a sirt, a metétes virágok apja lábánál fojgák elföldelni a francia győzelem nagy megszerződését. Noha a család a legnagyobb titokban tartja a temetés minden részletét, tudni vélik, hogy ha csak technikai akadályok nem jönnek közbe, a holttestet még vasárnap éjjel elviszik Saint Martinbe. Ez esetben

a temetés még hétfőn délelőtt lesz, egyedül a családtagok, meghitték és a falubellek jelenlétében.

A szoba, ahol Clémenceau most pihen, igen egyszerű, alig néhány szék, kis asztal, egy fölülön ülés. A szürke rüdingben ülésen, fején kis fekete selyem-sapkájával fekszik itt Franciaország nagy fia, kezében szerény és fonnyadt virágcsokor. Ezt még a világháborúban, lövészárok közötti barlangolások közben kapta egyszer egy öreg katonától, Clémenceau akkor azaz vette át a félig elfogyott virágot, hogy magával viszi majd a sírba és megőrizte csakugyan, mint halálbaleserő emlékét.

A Reggel értesülése szerint Clémenceau még

Clémenceau, az utolsó jakobinus

(A Reggel tudósítójától.) A világ szemében az a képe él, amelyet a békekonferencia résztvevői festettek róla:

Finom fekete posztóból szőpleterre szabott kabát volt rajta, kesz sohasem volt csupasz, mindig szürke svéd keztű fötte. Vastag bőrből varrott, vidéki szabású cipő volt a lábán, nem fűzős, nem kapcsos. Súlyos, brokátalt bevont karosszékben szokott ülni, amely szembenállott a kandallóval. Se papír, se írtáskák nem volt nála, soha titkár nem kísérette.

Egész tartása, hangja, gesztusai erőt áruktak el s mégis, különösen ellene forduló támadás alatt, érezni lehetett, hogy aggyastán, aki minden erejét a döntő pillanatokra tartogatja. Keveset beszélt, a beszédet miniszterekre bízta, gyakran hátrádott a karosszékben mozdulatlan pergamentarccal, gyakran behunyta a szemét a összekulcsolta szürkekeztű kezét.

Rendszerint csak egy-egy rövid, düntő vagy brutális mondatot vágott a vitába.

gy-egy kérdést, egyetlen szót, amellyel föloldozta a minisztert, akivel keveset törődött, egy-egy inakacs vádat, amelyet csak néhány gyilkos angol szó enyhített. De szenvedélyes és ékesszóló volt, amikor szükség volt rá és e hirtelen kirobbanó szavak inkább meglepték, mint meggyőzték hallgatóit.

Ez a klasszikus portré, amelyet Keynes cambridgéri tanár festett róla, aki a béke-tárgyalásokon Clémenceau leghevesebb ellenfele volt és inkább otthagya Páris, semmint hogy tudásával támogassa azt a bünt, amelyet az emberiség ellen elkövetek. Ez a portré a magányos és rideg, komor és zárkózott egyetlen gondolat és egyetlen akarat szolgálataiba szegődött törtélen, de elagott szellemi erő képe. Hol van ez a régi Clémenceau az igaziból, akinek

egyetlen szavára kabinettek tüntek el

akit mindenki gyűlöt és mindenki rettegett s aki maga, soha senkit se szeretett, csak talán az egy Franciaországot.

A régi francia forradalmi polgárság igaz és vérből születtje volt, ámbar a Vendéében, a royalisták és egyházpártiak földjén pillantotta meg a napvilágot, de agyencs újon leszármazottja volt a jakobinusoknak, akik ezeket kergettek ugyan halálba, konok és korlátolt emberek voltak, de mégse volna na nélkülük szabadság Európában. Clémenceau a jakobinusok kését utódja volt, a gyűlölet adeptusa, de a szabadságnak, az emberi szellem korlátlanul szárnyaló szabadságának olyan lelkes, olyan meggyőződéses híve, mint senki más. Semmi köze nem volt a marxizmushoz, a szocializmushoz, bár sokkal keményebb volt és ridegebb, mint nagy ellenfele, Jaurés s a szenvedélyes vitákban, amelyek az egyéni tulajdon — nem a tulajdon volt fontos Clémenceaunak, hanem az egyén! — és a kollektív gazdaság e két apostola között felviharogtak, ritkán maradt Clémenceau alul.

Több kézimunkát karácsonyra!

Még akkor is, ha „könnyen uralkodónak” tartanak, ki kell mondanom: a mai asszonyoknak és leányoknak karácsonyra több kézimunkát kellene készíteni. Jól ismerem ellenvetéseiket! Ninesen idő! Azonban több időnk volt nekünk régebben!

Nem voltak gázalkályhát, sem villanyvilágítás, még kevésbé villamos háztartási eszközök. Minden munka több fáradságba került. És mégis hosszú esteleken át ülünk kézimunkáinknál, az öröm csendes elérzetével, mert örömet akartunk okozni.

Őn azt véli, hogy nem szükséges a régebbi évek esztelenését megismételni. Hogy a kereszt utáni hajszá megköveteli a jogát, hogy az általános elszegényedés érezteti befolyását — hogy nem minden asszony iparművész.

teljesen be tudta fejezni utolsó könyvét, amelyben bizonyos támadásokra felel és végleg tisztázza a győzelem megszerzése körüli szerepét. A könyvnek még a címlapját is sajátkezűleg írta meg: „Egy győzelem tündöklése és nyomasztása. Írta: George Clémenceau.” A kézirat fölöttönön tiszta, szinte javítás nélkül való, jelölté annak, hogy

az aggyastán az utolsó napokig teljesen birtokában volt ragyogó szellemi képességeinek.

A francia kormány és törvényhozás egyébként a Clémenceau-család magatartását tiszteletben tartja és csak egy veszi ki részét a gyászból, hogy fekete lobogót tűzött az összes középületekre és elrendelte, hogy a temetés órájában Franciaország minden városában döngöjenek az ágyuk, úgy, amint a fegyverszünet megkötésekor. Hétfőn délelőtt a képviselőház, kedden a szenátus tart ülést, amely kizárólag Clémenceau elparlamentálásának és érdemei méltatásának lesz szentelve.

Adorján Andor

nyomatlanul a kamara parkettjéről.

Ékkor már aggyastán volt, bár ritkaerőjű, ritkaakaratú, ritkaérősségű aggyastán, aki keze nyomát Európa mai arcára véste. A régi Clémenceau más volt!

Harminecöt évvel a béketárgyalások előtt a tonkingi krízis idején, ki tudja hányadszor került szembe Clémenceau régi ellenfelével, Jules Ferryvel és egyetlen beszéddel leterítette: „Mihelyt a miniszterelnök elhagyta a szöveget, Clémenceau gyors léptekkel föl-szalad, nehogy másvalaki megelőzze. Míg a szövekre siet, a kamara ülősterme visszhangzik a döngő kiáltásoktól, amelyek a miniszterelnök felé süvitenek. Clémenceau nem beszédet mondott, hanem mint a vizsgálóbíró, kérdéseket intézett a kormány elnökéhez: rövid, szenvedélyes, vehemens és könyörtelen kérdéseket.

Ki nem ismeri Clémenceau modorát? Rövid frázisait, ironikus, éles, maró szavait, amelyek az elevenbe hatolnak?

Soha a szélsőbaloldal szónoka nem volt olyan keserű, mint ezen a napon, soha kritikája nem volt olyan gyilkos, soha a jelzők és az invectivák crescendojában nem mutatkozott féltelmesebb művészet. Minden szó, amely elhagyja ajkait, valóságos tör volt. „Uraim — így fejezi be beszédét —, ez itt nem egy miniszter, ezek itt cöltem nem miniszterek, vádlottak ők! A felségértés vádjával terheltlen állanak itt és ha a miniszteri felelősség elve él Franciaországban, a törvény karja lesújt rájuk!” Így írja le az egykori Clémenceaut Jaurés, a szocialista történetíró.

Ez a régi Clémenceau volt, a régi francia baloldal vezére,

Élete: nem élet volt, hanem folytonos és szakadatlan harc, küzdelem, veredés, esztázás, támadás és ellentámadás, bosszenyegtetés és leirhatatlan izgalmak,

amelyek normális emberi szervezetet felszázadalt clbñ leterítették volna. Orvos volt és mégis ügyvédnél különben vátte Zolát a párisi törvényszék elnökének külön engedélvélvel. Labori mellett. „Nem fölöttünk mondanak önk ítéletet! — vágta életveszedelmet kihívó mevésséggel az esküdték szemébe — „hanem saját maguk fölött. Mi csak önöknek adunk szót, de önök a történelmek!”

Soha senki elől ki nem tért, soha senkivel szemben nem hallgatta el véleményét, soha senkifől nem félt és nem ijedt meg.

Zsebvágta a két kezét, amikor egy hadügy-miniszterre kinevezett generális — híres vívó — a kezét nyujtotta. „Őn megérte, hogy nem

vállal ebben a társaságban tárcát, én önnel nem fogok többé kezél.” Gyilkos megjegyzésének se szeri, se száma; inkább meghalt volna, semhogy egy éles és szivendő szót elhallgasson. „Napoleon az én korában már halott volt, őn pedig csak holt alkotmányok Szigés abbéja lesz!” — vágta Boulanger szemébe.

Kisemberekkel elnéző volt és határtalan jóakaratu.

Pénz, dicsőség, szerelem nem érdekelte,

mint a megvetett koncot, úgy vetette őket emberei elé. Egy furosa, nyurga, mozzékony, nyugtalan elzászi származású embere volt. Georges Mandel, aki most néhány héttel ez-előtt megbuktatta kamarai intrikáival Briand tizenkettedik kabinetjét, ezt a Mandelt nagyon szerette, de őt is kinevelte. Mandel előbb tudja, mit határozott a minisztertanács, mielőtt a miniszterek kijötték volna a terem-ből. „Egész életén át újságról volt. Nem a jogász — a publicista újságról nyugati típusát képviselte. A „L'Auroré”, a „Libre Penseur”, a „L'homme libre” és a „L'homme enchaîné” hasábjain ontotta napról-napra keserű, gyűlöletes, de elmes, éles és könyörtelenül igaz cikkei a francia olvasó elé. A legjobban, a legelőzőbb s legbarátságos szerkesztő volt. Az egyik szerkesztőség a tájárja ő szövegeltette ki e jellemző fölírás: „Messieurs les collaborateurs sent priés de ne pas partir avant d'être arrivés!” „Kérem a munkatársakat, ne távozzanak el, mielőtt bejötték volna!” Tisztakezű volt, megvesztegetést nem fogadott el s kevés ember adott Franciaországban, aki pénzt mert volna neki kínálni.

Bennünket a háború kitörése előtt szeretett. Egyik menyé magyar lány volt. De a francia érzés, a szenvedélyes, gyilkos s minden szörnyűsége is képes elzántság olyan erős volt ebben a lélekben, hogy

talán még erősebben meggyűlött bennünket, mint a németeket,

mert véleménye szerint csak a magyar vitézség és államalkotó erő tartotta a monarchiában a lelket s hosszabbította meg a háborút. Ezért volt nyert ügye annak, aki Magyarország még erősebb megkötését, meggyőződését ajánlotta. Németországgal szemben már óvatossabb volt.

Élete utolsó hónapjaiban egy vitálaton dolgozott, a halott Foch marsall ellen. Utálta ezt a nagy katonát, Foch is őt. A marsall egyszerű megjelent a minisztertanács előtt, hogy megindokolja tervét: Franciaország és Németország között a Rajna legyen a határ! Clémenceau így intette le: „Franciaország kormánya meghallgatja a marsallt, de a marsall nem vesz részt minisztertanácsban,

a marsallnak ninesen joga hozzánk kérdéseket intézni, csak válaszolhat a kérdésekre, ha megkérdézzük őt. Ellenkező esetben nyomban fölállok, kimegyek

s akkor ez itt egy magántársaság, minden politikai s államban jelentőség nélkül való.” Ez a francia jakobinizmus, de a francia patriotizmus hangja is. Clémenceau s ezt a történelmet meg fogja állapítani, rossz békét csinált, de megmentette Franciaországot egy még rosszabb békétől!

Kiss Dezső.

„LISTERINE“

az egész világon általánosan ismert és elterjedt antiszeptikus szájviz

ROBERTS & Co., Paris 5 Rue de la Paix

Vezérképviselet: Muzem-Gyógyszertár Budapest IV, Muzem-körút 3

UNDERWOOD írógépek

Kézirólágos

magyarországi vezérképviselet:

GREINITZ-PIRKNER RT., V, Nádor-u. 11

Telefon: Automata 143-22, 211-14

VÁLTÓHITEL

ARUFEDEZET MELLETT LEGELŐNYÖSEBBEN ÉS LEGGYORSABBAN FOLYOSIT **BANK- ÉS ÁRUFORGALMI**, V, NÁDOR-UTCA 30. SZÁM

Hét év óta vasárnap tarthattak először Szolnokon ellenzéki népgyűlést

Bródy Ernő: „Az idők során hetven népgyűlési kérvényt hetvenszer utasítottak vissza a legkülönbözőbb címeken”

Szolnok, november 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A szolnoki ellenzéki polgárság vasárnap délelőtt a Nemzeti Mozgóban nagy népgyűlést tartott. A nagy tereből kihordták a széksorokat, hogy több hely legyen, de a karzat és a fölszint így is roskadáig megtelt a nagyszámu résztvevő közönséggel. Gergelyffy Géza ny. kir. ügyészségi alelnök megnyitóbeszédében bejelentette, hogy a városi képviselőtestületi választásokon

a polgárság és munkásság szövetkezve veszi föl a küzdelmet a kormánypárttal szemben.

Hivatkozott arra, hogy milyen nagy fontossága van a városi képviselőtestület demokratikus szemlében való átállításának, aminek elsősorban az szükséges, hogy a választott bizottsági tagok a demokratikus polgárság köréből kerüljenek ki. Utána

Bródy Ernő

országgyűlési képviselő szólott nagy hatással. Először azt a helyzetet világította meg, amelyben a magyar gyűlések jog elsorvadt.

— Szolnokon utóljára 1922-ben tartottak ellenzéki gyűlést — mondotta.

Azóta volt már képviselőválasztás, de gyűlés nem volt.

Az 1926-i választás alkalmával az ellenzék jelöltje, Medgyessy Géza (Viharos ellenzés.) eljutott odáig, hogy a nyílt szavazás ellenre 1700 szavazatot kapott, de azt a kegyet nem tudta elérni és azt a jogot nem tudta kiverkedni, hogy népgyűlésre engedélyt kapjon.

Az ellenzéki pártoknak az idők során hetven népgyűlési kérvényt hetvenszer utasították vissza a legkülönbözőbb címeken.

Nemárá akarják tenni az országot, pedig higgyék el a hatalom levők, jobb politika, amikor a keserűség gondolatát érlelő, beszéd alakjában jut kifejezésre a törvény- és jogtisztolat határai között. A mostani rendszer elnyomja az egyéni meggyőződést, megakasztja a közvélemény kialakulását és miután megsemmisítette a vármegyéi autonómiáját, most a főváros autonómiáját akarja eltörölni, nem azért, hogy a jognak, hanem azért, hogy

a jogtalanságnak az egyenlőségét megteremtse!

Hiába akarnak ellentétet támasztani a főváros és a vidék népe között, politikájukról lehullott az álarc. A vidék alázatos tisztelettel szolgálta őket, szállította a bizalmat, a mandátumot, a képviselőket. Mit ért ezzel erkölcsileg, politikailag és gazdaságilag! Nincs különbség a fővárosi és vidéki fizetésképtelenségek között,

nincs különbség a teher elviselhetetlenségében a falu és a város között.

Fölszólítja Szolnok polgárságát, hogy tegyen félre minden kiesinget, látszólagos ellentétet s a legközelebbi városi képviselőtestületi választáson föltámasz, kereskedő, iparos és latiner egyesült erővel döntse meg

a politikai nihilizmus és a gazdasági tehetetlenség uralmát.

Bródy Ernő beszédét, amelyet tomboló tesszével fogadtak, Gergelyffy Géza köszönte meg, azután az impozáns népgyűlés a legnagyobb rendben dőlt.

„Hiszem, hogy létre jön a beiső szolidaritás a fascista Olaszország és a nacionalizmus jegyében megújuló Magyarország között!”

— mondotta Klebelsberg kultuszminiszter vasárnap este a Giuliano Balbino tiszteletére rendezett banketten

„Nekünk örömlünkre szolgál, hogy az olasz eszme és ideál mind erősebben vibrál a magyar népben!” — válaszolta az olasz kultuszminiszter

(A Reggel tudósítójától.) Gróf Klebelsberg Kuno vallás- és közoktatásügyi miniszter vasárnap este az Országos Kaszinóban ebédet adott Giuliano Balbino olasz nemzetnevelésügyi miniszter tiszteletére. A Kaszinó sárga-teremben ötvenöt személyre terítették s a dínerre politikai és kulturális életünk reprezentánsai voltak hivatalosak. A vacsorán

gróf Klebelsberg Kuno

a következő pohárköszöntőt mondotta:

— Kevés olyan nép van Európában, amely a gondolkodás, jellem és vérmérséklet révén olyan közel állna egymáshoz, mint az olasz és a magyar és így éppen ennél a lelki kongenialitásnál fogva jobban

meg is tudjuk egymást érteni. Most egy új szellemi áramlat születt meg Olaszországban és ez a fascizmus. Mi magyarok szellemileg részt akarunk venni Önöknek ebben a nagy lelki folyamatában és meg vagyok róla győződve, hogy azoknak az ösztöndíjasoknak révén, akiket mi küldünk ki Önökhöz a Palazzo Falcionierebe és azoknak az olasz könyveknek és tanároknak segítségével, akiket Önök küldenek hozzánk,

létrejön a beiső szolidaritás a fascista Olaszország és a katasztrófa után a nacionalizmus jegyében megújuló Magyarország között.

Hosszas és meleg ünneplésben részesítették

Giuliano Balbino

minisztert, aki a pohárköszöntőre a következőkben válaszolt:

— Erre a szeretetreméltó válasza csak annak a meghatottságnak és szomorúságnak érdeme lehet, amelyet a távolságok adnak. Mar régóta tudom, hogy e folyó partjain büszke és lovagias nép él. De láttam az elmúlt napokban azt is, hogy sok és mély közös vonás van a magyar és olasz nép lelkében.

Van valami megrázó ebben a lelki kapcsolatban, ezekben a közös vonásokban,

UJDONSÁG SULTÁN SAJT

A „Bognerhez”
Gerbeaud-palota, V, Vörösmarty-tér 8. sz.

Üzletem átállítása miatt a fínom és kényes bőrárakat, melyek kári szenvedhetnek, gyári áron kiárusítom

amelyek mind a két nemzetnek kölcsönösen csak hasznára lehetnek. Sokat szenvedett az én népem is, mert nem engedte a sors, hogy könnyű és gazdag életet legyen. A szenvedésből kijutott egyformán mind a két népek, hogy azután belőle merítse a harkésséget és a diadal örömet.

Nekünk csak örömlünkre szolgál, ha érezzük és látjuk, hogy az olasz eszme és ideál mind erősebben vibrál a magyar népben.

Hiszek a történelem igazságosságában. A történelem során nem egy példa van arra, hogy az isteni gondviselés nehéz sorsot mér egy nemzetre csak azért, hogy sebb idők követekezzenek utána, sokszor elvesz valamit, hogy azután még sebb ajándékok adjon.

Sztranyavszky államtitkár a felekezeti békéről a salgótarjáni református templom fölavatásánál

Salgótarján, november 24.

(A Reggel tudósítójától.) Dr. Antal Géza, a dunántúli református püspök vasárnap szentelte föl a salgótarjáni református egyházközség új templomát. A templomszentelési ünnepélyen Sztranyavszky Sándor beszélt:

— Ma csak egy ollárt ismerhetünk — mondotta az államtitkár —, azt, amelyen a magyarok istenéhez száll az áldozat füstje. Salgótarjánban

örömmel láthattuk, hogy a református templomban, a református és evangélikus püspökkel együtt imádkoznak a római katólikus lelkes.

A templomszentelési ünnepélyen jelenvolt az egész város társadalmá, felekezeti különbség nélkül.

Az osztrák szociáldemokraták országos értekezlete elfogadta az alkotmányreformot

Bécs, november 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A ma összeült országos szociáldemokrata értekezlet egyhangúlag elhatározta, hogy

dr. Danneberg előadónak az alkotmányreformról szóló jelentését tudomásul veszi.

Ez a jelentés beszámol a tárgyalások menetéről és a párt állásfoglalásáról. Bécs helyzetére vonatkozóan ezeket mondotta: Ha az alkotmány létrejön, akkor Bécs kérdését oly módon kell megoldani, hogy

Bécsét, azért, mert szociáldemokrata többsége van, nem taszítsák ki a többi tartományok szövetségéből.

A vita főszómai, dr. Renner a többi között ezeket mondta: Bécs egyenjogúságának kérdésében egyetlen lépéssel sem mehetünk tovább. Azt hiszem, hogy a tárgyalások során áldozatokra kell késznek lennünk. Ezek az áldozatok

a pártra nézve jelenthetnek áldozatokat a hatalom tekintetében, de nem jelenthetik a nép jogainak föllázolását,

mindenekelőtt pedig nem vonatkozhatnak Bécs jogi helyzetére.

Minőségben utólrhetetlen!!

az eredeti

védjeggyel ellátott

AHB
TRADE MARK

A jelenkor legjobb folytonéző kályhái!

Egy kályha fűti az egész lakását!

American Heating rendszerű folytonéző kályha

AMERICAN HEATING

Kályhagyár Rt gyári lerakata
BUDAPEST VI, Andrásy-ut 17

Házaszámra ügyelni! Telefon: Aut. 275-87

Figyelem! Az American Heating igazgatósága gyártási engedélyt senkinek nem adhat, tehát hasonló külsővel forgalomban lévő kályhák nem azonosak az American Heating gyártmányival.

Több mint 100 éve fennálló „Kölcsönös tüzkár” és „JANUS”

általános kölcsönös

BIZTOSÍTÓ INTÉZET
magyarországi igazgatósága
Budapest V, Nádor-u. 34

ÉLETBIZTOSÍTÁS
rendkívül előnyös, minden vonatkozásban modern, olcsó díjtételek

Agilis munkatársak előnyösen elhelyezkedhetnek

Hazai gyártmányú tüzmentes Wertheim könyv- és kartotékszekrények eladási helye: **GREINITZ-PIRKNER RT**
V. ker., Nádor-utca 11. — Telefon: Aut. 148-22

Ujrafölvételt rendelt el vasárnap az Ügyvédi Kamara Darvai János fegyelmi ügyében s egyben hatályon kívül helyezte régebbi ítéletét a pörújítási eljárás befejeztéig Hétszáz ügyvéd követeli az Ügyvédi Kamara rendkívüli közgyűlésének összehívását s a Kamara sürgős állásfoglalását Darvai ügyében

A Krayzell-tanács ma dönt Darvai és Rácz szabadlábrahelyezéséről s az Ügyvédi Kamara választmánya ugyancsak ma foglal állást Darvai elítélésének és letartóztatásának kérdésében

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap nyújtották át Blauer Mór főtitkárnak az Ügyvédi Kamara rendkívüli közgyűlését összehívó iveket, amelyeken

több mint hétszáz ügyvéd-aláírás követeli a Kamara sürgős állásfoglalását az ügyvéd sérelmet jelentő ítélet és letartóztatás ügyében.

Az ügyvédeknek le kell tenniük a tollat és le kell borítaniuk írógejüküket — mondja a beadvány — ha a fellebbezésben és annak utasítására eljáró ügyvédet felelősséggel lehet sújtani és azonnal való letartóztatással gyakorlatilag megakasztani, mert ezzel az ügyvédség életveszélyes foglalkozássá lett. A kamarai főtitkár az aláírási íveket eljuttatta Pap Józsefhez, az ügyvédi kamara elnökéhez, aki azonnal intékedett, hogy

a Kamara választmánya hétfőn rendkívüli ülésre üljön össze.

Ezen a választmányi ülésen történnik meg az első ügyvédi állásfoglalás a sérelmet orvoslása érdekében és ezen határozata a rendkívüli közgyűlés összehívásának időpontjáról is. Külön esatlakozott a közgyűlés összehívásának kéréséhez a „Büntényi védők egyesülete”. Az ítélet nyomán megindult mozgalom elvi részével párhuzamosan folyik az akció a letartóztatott Rácz Vilmos és Darvai János szabadlábrahelyezése érdekében. Kelemen Kornél és Szőke Sándor védők még az elmúlt héten beadvánnyal fordultak a törvényszékhez, hogy védőtjelüket kaució ellenében helyezze szabadlábra.

A Krayzell-tanács hétfőn délelőtt határoz a szabadonbocsátás felől

és egyidejűleg terjeszti föl a büntényi iratokat a védők fellebbezésével és fölfolyamodásával együtt a táblához, ahol az ügy a Lehozgytanáshoz kerül. A törvényszéknek az ítélet kihirdetése után hozott határozata, hogy Darvai

Jánost még kaució ellenében sem helyezi szabadlábra,

nem prejudikál mostani állásfoglalásának, akkor az ügyesség ellenzete a szabadlábrahelyezést, most azonban minden remény megvan arra, hogy nem tesz észrevételt Darvai szabadlábrahelyezése ellen,

hisz fogalmilag is elképzelhetetlen, hogy fogvatartsák a védőt, ahinél a büntethetőség is vitatható, ugyanakkor, amikor védenéct szabadlábra helyezik.

Ugy Rácz Vilmos, mint Darvai János jelenleg egyhónapi jogerős fogházbüntetését őrli, amelynek kifizetésére mind a ketten halasztást kaptak ugyan, a halasztás azonban letartóztatásokkal tárgyaltamra vált. Darvai most azzal a kérelemmel fordult az igazságügyminiszterhez, hogy engedje meg a büntetés kifizetésének féléveskifizését, mert a törvényszék, illetve a Tábla csak így helyezheti szabadlábra a főlajánlott óvadék ellenében.

A büntetőtörvényszék Darvai János azonnal való letartóztatását főként azzal okolta meg, hogy őt az ügyvédség gyakorlatától egy évre fölfüggesztette a kamara fegyelmi bírósága, amiért jogaim nélkül fogadott el ügyvédi munkadíjat egyik kliensének pörbeli ellenfelétől. Ezen ítélet végrehajtását azonban

fölfüggesztették,

mert Darvai újrafölvételi kérelmet terjesztett elő. Ebben az ügyben is most döntő fordulat történt.

Vasárnap kézbesítették ki Darvai védojének a kamarai fegyelmi bíróság végzését, amelyben helyt ad a pörújításnak.

hatályában föntartja az ítélet végrehajtásának fölfüggesztését és elrendeli Darvai mentőtanúinak kihallgatását, akiket az alapeljárás során kihallgatni nem lehetett. A pörújítási tárgyalást december első napjaira tűzték ki.

A demokratikus blokk csaknem huszezer, a nemzeti blokk kilencezer aláírást nyújtott be vasárnap a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének ajánló iver

(A Reggel tudósítójától.) Szenvedélyes agitáció és hosszas kortesharcok után vasárnap vették meg a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének első választási esztáját: déli 12 órakor járt le az ajánlások benyújtásának határideje. A választáson két tábor sorakozott föl egymással szemben: a Nemzeti Blokk, amelyet Fröhvirth Mátyás szervez és a Demokratikus Blokk, amelyben az összes demokratikus pártok egyesültek. Mig a májusi társadalmi biztosítói választások sorsára döntő befolyással volt, hogy postán is lehetett szavazni, a magánalkalmazottai választáson

szigoruan érvényesül a titkosság elve

és a postán érkező szavazatokat a választási bizottság köteles visszautasítani. Budapestén és környékén 43, a vidéken pedig 89 körzetben történt a szavazás, bár a Demokratikus Blokk választási bizottsága tiltakozott ez ellen a kerületi beosztás ellen, amely a választók nagy tömegeit arra kényszerítte, hogy lakóhelyüktől nagy távolságra eső szavazatszedő urnákat ke-

ressenek föl. A magántisztviselők 22 rendes és 22 póttagot, a kereskedelmi alkalmazottak pedig 15 rendes és 15 póttagot választanak Budapesten.

Vasárnap délelőtt a fővárosban 33.389 aláírást mutattak be a választási bizottságnak

a két blokk ajánlái iver, ami azt jelenti, hogy a választóknak több mint egyharmada már az ajánlások után leadta szavazatát. A magántisztviselők kategóriájára csupán 1000 aláírást volt köteles ajánlásain fölmutatni, de ennek ellenére

A Demokratikus Blokk magántisztviselői ajánlái iver több mint 10.000 aláírással szerepelt.

A voltaképeni választási harc a munkavállalók kategóriájára szorítkozik, mert a munkaadók ajánlái iverit az érdeklépesületi tesztjeiket nyújtották be és a hivatalos munkaadó listákkal szemben nem is akadtak ellenjelöltek. Külön jelölőlistákat csupán a szabadfoglalkozású munkaadók csoportja adott, akik közé az ügyvédek, orvosok, mérnökök tartoznak. Ezekben a munkaadói listákon a Nemzeti Blokknak Becsey Antal és Fröhvirth Mátyás a listavezetők, míg a Demokratikus Blokk jelöltjeinek élén Györki Imre és Földes István áll. A munkavállalók kategóriájában szintén két ajánlái iver nyújtottak be:

a Demokratikus Blokk jelölőlistáit 19.691-en írták alá, a Nemzeti Blokk 8971 aláírással szemben.

A magántisztviselők listáin a Nemzeti Blokk részéről Kedvessy György és Breinbach Béla, a Demokratikus Blokk jelölő-iverin pedig Kertész Miklós, Kéthly Anna, Baján Gyula, a Magántisztviselők Szövetségének vezetői és Pollák Ferenc a listavezetők. A pénzügyi tisztviselők csoportjában a Demokratikus Blokk jelöltjei között Kreutzer Lipót és Bartos Lajos nevével kezdődik, a Nemzeti Blokk listájának élén pedig dr. Cselényi Pál és Kerekes Imre

neve szerepel. A művezetői kategóriában a demokrata Gallay János és a Nemzeti Blokkhoz tartozó Vodraska Béla a listavezetők. A vidéki körzetekben külön számolják össze a szavazatokat, itt Bonis József, a miskolci magántisztviselők vezére a Demokratikus Blokk vezetője, míg a Nemzeti Blokk listája Stámber Béla nevével kezdődik. Külön listával indultak a kereskedelmi alkalmazottak, akiknek Budapesten Deutsch Jenő törvényhatósági bizottsági tag az első jelöltjük.

A szavazatszedő bizottság már vasárnap délután hozzáfogott az ajánlái iver átvizsgálásához,

ez a munkája azonban az ajánlások váratlanul nagy száma folytán valószínűleg több napig is el fog tartani, úgy, hogy még bizonytalan, vajjon kedden este az eredeti tervnek megfelelően ki lehet-e hirdetni az ajánlások eredményét. A választási agitáció az ajánlások benyújtása után sem szűnik meg; a Demokratikus Blokk december 5-én a Vigadóban tart nagygyűlést, amelynek szónokai ki fogják fejteni a nyugateurópai értelemben vett szociálpolitika szükségességét. Ezen a gyűlésen föl fog szólni Garami Ernő is, akinek hazatérése óta ez lesz az első nyilvános szereplése.

Halálraítéltek 17 ellenforradalmárt Oroszországban

Moszkva, november 24.

A voronezsi törvényszék két hétig tartó tárgyalás után a vallási szekták című üll ellenforradalmi szervezet tizenhét vezetőjét halálra ítélte. Huszonhárom vádlottra különböző tartamu szabadságvesztés-büntetésekét szabták ki, három vádlottat pedig felmentettek.

RAOUL FRANCÉ

Francé, akit büszkén nevezhetünk hazánkfiának, egészen kivételes helyet foglal el a tudományos irodalomban. Megrázóbb, meggyőzőbb és irányjelzőbb könyv kevés akad a világirodalomban, mint az alábbi 3 új Francé:

A lét forrása

Francé bűbajos előadásában az erdő, mező, vadon sokrétű társadalmával, bonnyolult és titokzatos életével kötnék ismeretséget.

Ára füve 5.50

Kötte 7.—

Ítélet az élet

A világtörténelem legérdekesebb korszakai megdöbbentő erővel kelnek életre e csodálatos lapokon. Nehéz eldönteni, hogy Francé történetírónak vagy természettudosnak nagyobb-e.

Ára füve 6.—

Kötte 7.50

A növények élete

2. kiadás.

Ez a kivételes könyv emelte világhírré Francét. A gazdagon illusztrált könyv minden regénynél izgalmasabb.

Ára füve 7.50

Kötte 9.—

Dante könyvkiadó kiadásai

Budapest VI. Ó-utca 27.

Minden könyvtárúrsnál kapható

Legjobb a szájszűrés számára.

A magyar jóvátételről csak február elején tárgyal a hágai konferencia

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi lapok külföldi értesítések alapján azt írják, hogy Jaspár belga miniszterelnök a második hágai konferenciát január 3-ra, vagy 6-ra hívja össze. Jólinformált helyen közölték A Reggel-lel, hogy

a külpolitikai események torlódása miatt a második hágai konferencia előreláthatóan csak január végén, vagy február elején il-
het össze.

December 2-án a jogi bizottság kezdi meg tanácskozásait a Young-tervvel kapcsolatos bizottsági tárgyalások jegyzőkönyveinek meg-
szövegezése ügyében és egész bizonyosra ve-
hető, hogy a jogi bizottság működése hetekig
el fog tartani. Január 21-én kezdődik meg a
flottaeszerelési konferencia Londonban és
most került előtérbe Grandi olasz külügy-
miniszternek az a javaslata, hogy

a Népszövetség január 20-i tanácsulását már
egy héttel előbb, január 13-ra összehívják
és így a londoni konferenciáig egy hét marad-
jon a népszövetségi tanácskozásokra. A lon-

doni konferencia legalább is január végéig fog
tartani, a második hágai értekezlet összehív-
ását illetően tehát kétféle megoldás lehetséges.
Vagy bele kell nyugodni abba, hogy a hágai
tárgyalások csak január legvégén vagy feb-
ruár elején induljanak meg, vagy pedig a még
szabadon maradt időpontban, január 3-tól
12-ig tartson a második hágai konferencia,
ebben az esetben azonban

a konferencia anyagát ketté kell osztani,

amire Briand francia külügyminiszterben már
meg is van a hajlandóság. Ész szerint január ele-
jén végleg megoldandó Hágában a nyugati
jóvátétellel kapcsolatos problémákat,

a nagyobb nehézséggel járó keleti problé-
mák megoldása céljából pedig február ele-
jén újabb értekezletet hívnának össze.

Akarmelyik megoldásra kerül is a sor, akár
szétválasztják a nyugati és a keleti jóvátétel
anyagát, akár nem, az már elintéztet dolognak
látszik, hogy a keleti — köztük a magyar —
jóvátételi kérdések hágai tárgyalására már
csak február elején kerülhet a sor.

„Elég volt a programokból, a programot meg kell valósítani!”

— mondotta Bud miniszter vasárnap az iparosok jubileumi
ünnepén

Megígérte a kisipari érdekek támogatását és fölkérte a fővárost,
hogy likvidálja fölösleges üzemait

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt
iparosközönség töltötte meg a Vigadó nagyter-
mét, ahol a Keresztény Iparosok Országos Szö-
vetsége tiszteves főnállásának jubileumát ünne-
pelte. A disztingált Czettler Jenő, a képviselő-
ház alelnöke nyitotta meg, aki arról beszélt,
hogy a gazdasági válságot legsúlyosabban a
kisiparosok érzik, pedig az ő feladatuk volna,
hogy megújítsák a magyar középosztályt.
Utána

Vass József

népjóléti miniszter mondott ünnepi beszédet.

— A muzeumokba kerülő letűnt céhládák jel-
képezik a magyar kisiparosok sorsát. Leeszu-
zott a céhláda, lecsuszott társadalomilag a magyar kis-
iparosság. De nem keserű folytatódott jöttöm ünne-
mi jubileum sorlegbe, hanem köszönteni a kézmű-
iparosokat, akik 700 év óta hordozzák a magyar
nemzet boldogulásának. Tudom, hogy a gyáripart
támogatni kell, mert ez az ország érdeke, de tudom
azt is, hogy

a gyáripar favorizálásával kezdődött a nemzet
javarésznének elproletarizálása.

Arra kell törekedni, hogy ezzel a folyamattal szem-
ben újra az önálló existenciák százaiat paltanjan-
ok a nemzet fáján. Ezt nem a hivatalnokok száma-
nak szaporításával, nem a gyáripar favorizálásával
lehet elérni, hanem a kisiparosság védelmével. A
kisiparosság mindig független erőlmű volt és füg-
getlenségi érzése egyet jelent a nemzet élniakaró-
sággal.

Ezután

Bud János

kereskedelmi miniszter beszélt.

— Itt nemesek egy szövetség, hanem egy eszme is
jubilál. A magyar kisiparosság hibái mindig abból
származtak, hogy az iparosság széttagozódott. Ma
már rájöttünk, hogy

elég volt a programokból, a programot meg kell
valósítani.

Szükséges, hogy az iparosság valamilyen központi
szervelet fömörüljön, de ezt a munkát alul, az ipar-
testületekkel kell megkezdeni.

A gyáripar megerősítése mellett elterelő kisipar-
osságra is szükség van: az a helyes iparfejlesztő po-
litika, amely egyik szemponttól sem feledkezni meg.
Nem elegendhetünk meg a kisiparosok apró-cseprő tá-
mogatásával. En erősebben akarok a kézműiparos-
társadalom hóna alá nyulni a hitelállítás tekinteté-
ben is. Meg akarom erősíteni azokat a szervezeteket,
amelyeknek a hitelleállítás a célja. Elsősorban az
Iparosok Országos Központi Szövetkezetét, az
IOKS-ot, hogy hathatósan tudjon segítségére lenni
tagjainak, de

a jövőben védelmembe fogom venni a kisipari
érdekeket a közszállítások végrehajtásánál is.

egy, hogy a közszállítások bizonyos százalékát a kis-
iparosoknak fogjuk juttatni. Nem mondom, hogy
mindez máról holnapra fog megtörténni, de gyor-
sabbban, mint általában hinni lehetne. A fővároshoz
azzal a kéréssel fordulok — folytatta —, hogy azt a
harminc-harmincöt üzemét, amelyekre közérdekből
nincs föltétlenül szükség, minél előbb likvidálja.

Haller István, Müller Antal, Pekovits János
és Miklós Ferenc fölszólalásai után Huszár Ká-
roly azt fejtegette, hogy az autonómiától várja
az iparosság súlyos társadalombiztosítási jár-
uleteinek csökkentését. Indítványára elhatá-
rozták, hogy jövő Szent István napján nagy
iparosgyűlést tartanak, amelyre a külföld ke-

rosztény iparosait is meghívják. Ezután Hadik
János gróf meleg üdvözlövelevét olvasták föl,
amely viharos lelkesedést keltett, majd a kül-
lönböző iparösszeállítások kiküldötti üdvözöl-
ték a jubiláló szövetséget.

Ötezer pengő miatt megszűnik egy állami iskola Budapesttől 23 kilométerre,

ajtótól nem csukódnak, tetején becsurog
a víz, fűtellen tantermeiben lefagyott
a gyermekek ujjai és füle

(A Reggel tudósítójától.) A kultuszokormány
148 millió költségtérítésének indokolásában
többek között az áll, hogy minden demokra-
tikus ország kulturpolitikájának első feladata
a népoktatás. Erre az indoklásra most élén-
ken rácafol Majosháza község, amely a fővárostól
23 kilométerre fekszik és egyetlen iskolá-
jában a község előjárósága az elmúlt héten
beszűntette a tanítást. Régi református község
Majosháza, ahol 96 tanulóval rendelkező iskola
főntartásáról a község tartozott volna
gondoskodni és 1910-től kezdve a község évi
100 koronát tartalékolat e célra. Ez a tartalék
elegendő lett volna arra, hogy az idők folyá-
mán szükségessé váló épületjavításokat el-
végessék, de a község a tartalékból hadiköl-
csönt jegyzett és

ma ez a tőke 12 fillért ér.

Az idei iskolai év megnyitáskor a két tan-
teremből álló iskola egyik termében a község
előjárósága nem engedélyezte a tanítást, mert
a rossz cseréptetőzet folytán a mennyezet ge-
rendái elrohadtak és leszakadással fenyeget-
tek. Síralmas látványt nyújt ez a terem, amely-
nek mennyezetén hatalmas lyuk tátong és
falairól percenként hull le a vakolat.

Üszetört padok, szétmállott kályha, roz-
sdás kályhacső, megrepedt tábla mutatják
azt, hogy itt valaha gyermekeket tanítot-
tak.

Az ajtókon nincs kilincs és az ablakok rámjája
elpusztult. A térkép számtalan rongyokban
lóg és amint A Reggel munkatársa megállapí-
totta, ennek az állami iskolának

semmiféle tanszere, semmiféle felszerelése
nincs

és a két tanító két hónapja nem kapta meg
fizetését. Az iskola másik tantermében az
utóbbi napokig folyt a tanítás, de a lyukas
pléhkályha itt is fölmondta a szolgálatot, a
zárnélküli ajtó és az elkorhadt ablakkeretek
lehetetlenül teszik a tanítást abban az egyetlen
tanteremben,

amelyben már tavaly is lefagyott több
gyermek füle és ujjai.

A község már tavaly megkezdte a szokásos
kérvényezéseket, sőt küldött is járt a mi-
nistryumban. De sem Kéher Károly és Ko-
hányi Gyula tanfőligyelőknél, sem Fábjan
Jenő miniszteri tanácsnagoknál nem irtalmaztak a
majosházaiaknak. Az iskola épületének rendbe-
hozása mintegy 5000 pengőbe kerülne, ami a
község azért nem tud előteremteni, mert ez to-
vábbi 61%-os pótdát jelentene a szegénysorsu
lakosságának. Az épület oldalszárnyán két mé-
ter hosszú elszakadt esőcsatorna hajlik le lan-
kadtan a föld felé, a kis falusi iskola számal-
mas cserépteteje alól. Huszonhárom kilomé-
terre Budapesttől...

Demidov orosz herceg ellopta Humblot volt szenátor pénztár- cáját vasárnap reggel egy párisi pályaudvaron

Páris, november 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Az egyik párisi pályaudvaron vasárnap reg-
gel Humblot volt szenátor pénztárca-
ját egy elegáns fiatal ember, aki udvarias
boconátkérésrel sietett tovább. Egy perceel
utóbb a szenátor észrevette, hogy belső zsebé-
ből hiányzik a pénztárcaja, amelyben több
mint 10.000 frank volt. Az elegáns fiatal embert
rendőrnek adták át. A tárcát megtalálták nála.
A tolvaj Demidov hercegnek vallotta magát.
Lakásán börtöndöket és sok pénzt találtak.
Demidov herceg mint parkettelő volt is-
meretes a montparnairi mulatókban.

Az **EXCELSIOR-ÉTTEREM**
TÉLIKERTJÉBEN
naponta 5 órai tea
Kiváló külföldi jazz
Nagyszerű konyha. — Zenés vacsora

ERDŐS RENÉE
UJ REGÉNYE
AZ INDIAI VENDÉG
RÉVAI KIADASBAN
DECEMBER 2-ÁN
JÉLENIK MEG

„Gazdag ön, Saljapin ur?”

„Ford vagy Rockefeller felelhetnének erre, mert nem muzsikusok, de ismerik az arany csengését. Én muzsikus vagyok és nincs fülem a pénz csengésére”

Pénzről, szerelemről, művészetéről, bluffról s — G. B. Shawról Saljapinnal, a borongós vasárnap délutáni Svábhegyre

(A Reggel tudóstól.) Saljapinról azt mondják ismerősei, hogy olyan, mint az idő, minden nap más. Most vasárnap borongós kedre volt. Egyetlenegyszer nem sütött ki arcából és szavából a napsugár. Egy órától ötig próbált dunaparti lakostályaiban Dalnokyi Viktorral és Komor karmesterrel.

Öt órakor kiköltözött a Svábhegyre.

A svábhegyi szanatórium halljában épp vidám társaságok teáztak. Sportdresszek és kipirult arcok mindenfelé és a szalonzonakar a Sonny boy-t játszották... Egyszerre elhallgat mindenki. A hallon hatalmas férfi siet keresztül kőcserháza uszterben, mellette utikabátos, kékszemű szőke asszony. Saljapin és a felesége. (Az orosz komornyik a kiesomagolt pdgyással már dél óta várja az elsőemeleti lakosztályban.) Úgy érkezik meg, mintha hazra jönné. Mindenkit ismer, aki a házhoz tartozik — most jön ide másodszer hosszabb tartózkodásra. De az ő szokásait is ismerik itt.

Tizenkettőtől alszik.

Későn reggelizik, háromkor ebédel. Amelyik napon játszik, csak kevés zöld főzeleket eszik. De amikor nem játszik, hatalmas porciókat

rendel. Angol és félangol nagy darab huskát, rostont, hizlalt marhát, vagy ürüt. Tésztát soha. Bort se. Ellenben

egész nap meleg kamillateát iszogat,

ez jót tesz a hangszálainak... A mostani felesége két évvel ezelőtt még a tükörnöje volt. Orosz nő. Most már elhozták az egyéves baba fényképét is...

Ez a nyolcadik Saljapin!

Hét gyermeke van elvált feleségétől és kettőt még adoptált, két vadidegen gyereket...

— Kicsit fáradt vagyok a próbától s egy árnyalatnyira indiszponált az Angliában szerzett meghűléstől — mondja a mester. — Arról beszélök, amire gondolok, jó? Ma egész nap a „Don Quijote”-re.

— A Massenel-ére vagy az igazira, akiről Cervantes írt?

— Mindkettőre. A Massenel-libretto Don Quijote-ja igaz, hogy kicsit franciás. De nem hamisítja meg az igazi figura karakterét. Meghagyja fenséges bolondnak. Aki folyton jót és nemeset cselekszik — nevétségesen. Nem ismerik tragikomikusabb alakot Don Quijote-nál...

— A tragikomikum a Mester legigazibb eleme?

A legigazibb színészi fóladat! Ezt az orosz nyelv ki is fejezi. „Színész” oroszul „licedel”, „Lico” az „arc”. „Dei”: „munka”. Tehát a színész az, aki „az arcával dolgozik”. Ez pedig — csak tragikomikus lehet... Valamikor mindent kellett tudnom. Voltam tragikus hős és burleszkkomikus, prózaszerepekben, de még operettekben is, sőt a színház petróleumlámpát is pucloltam. Orosz vidéki társulatoknál... tizenhét-, tizennyolc-, huszéves koromban...

— Shaw azt mondta a Mesterről a nyáron egy interjúban, hogy a legnagyobb színész, akit valaha ismert. Az egyetlen, aki ma még méltó arra, hogy Shakespeare-t jótssza...

Saljapin hozontos szőke szemöldöke alatt, nagy szürke szemében valami fölcillan. Kis távoli örömmreflex...

— Nem olvastam, hogy Shaw ezt írta volna rólam és ő maga sem mandolta ezt nekem soha. Ő nem szokott ilyesmit az embernek megmondani. De ismerjük egymást és én szeretem őt. Ha Londomban vagyok, minden előadásomra eljön... Igen, néha én is azt gondolom, meg kellett volna maradni a prózaszerepek mellett. De amíg fiatal voltam, nem így gondolkoztam. Amíg fiatal az ember: nem komoly és mire megkomolyodik: nem eléggé fiatal...

— És most mit mond, temérdek munkájával mi a végcélja?

— Végcél? — ismétli Saljapin egy kicsit keserűen. — Már elvesztettem reményemet, hogy valaha realizáljam művészi ideáimait. A színház kollektív dolog: sok ember közreműkö-

A kristófféri Szénásy Gyula cég t. hölgyközönségéhez!

A cégnek nagy erőssége mindig az volt, ami más üzletektől megkülönböztette: a t. vevőközönsséggel való szoros, szinte bensőséges kapcsolat, amely jó és rossz időkben, a céghez való hitben mai napig is változatlanul fennáll. Ennek a kipróbált, soha meg nem ingott hűséges ragaszkodásnak hálás viszonzása jegyében indítottam meg az ezidén

e hó 23-án megkezdődött Karácsonyi vásárt.

Tudott dolog, hogy az ár magában üres jelszó, ha tartalmát nem a minőség adja meg. Karácsonyi áraink nem „versenyárak”; semmi árszonglörösködés, feldicséző superlatívusok,

egyszerűen: jót adok — olcsón.

- Karton.** az Óbndai Kartonnyomógyár híres kivitelű cikke. Körülbelül 500 vég, világos- és sötétmintájúak. Közöttük egy rész bútorbetétre is alkalmas, dekoratív mintájú, élénk, friss színek. Méterje most csak... **88 méter**
- Tennis-flanell.** a Kispesti Textilevő RT. kipróbáltán jó, prima minőségű. Nem koskony, nem foszik. A hirtetett látszólag olcsóbbakkal össze nem tévesztendő. Méterje most csak... **98 méter**
- Férfi- és fiúöltönyre** alkalmas kompakt, erős anyagú, jó szövet Bátoran ajánlható. A rendelésnél kérem a nagy szélességre figyelemmel lenni. 150 cm széles! Méterje most csak... **7 50 P**
- Kasha foulé.** Tavaszias színű, középpaszelt tónusok Jó házi és fiatal leányka ruhakölme. 100 cm széles. Méterje most csak... **3.90 P**
- Gyapjú Yersey-tricot.** A cégnek közmegelégedésre szolgáló, ismert, elsőrendű, jó minőségű. 130—140 cm széles. Méterje most csak... **7.90 P**
- Ondamussa finom gyapjúból.** A nyári országosra szolgáló váltaja. Ez évad legdivatosabb kolmeje. Új színek, kapucinusbarna, ógatott konyórhajszin, castorbarna stb. Ara kifejezetten csak a Karácsonyi vásár tartama alatt, 130 cm szélességben... **13.90 P**

- Angol bársony.** kabát, ruhára. Finom minőség. A tőkéltes minőség adja meg a meleg tényét, onló puhaságát. Ara a cég részéről a vevő javára szolgáló karácsonyi kedveskedés. Teljes 70 cm széles, méterje csak... **8.90 P**
- Crepella** garaniáltan tiszta gyapjúból Minden modern színben: korall, beige, platina-szürke, kopenhagen-kék, hársfa-level, traise, stb. színekben. Míg a készlet tart. 90 cm széles, ára csak... **4.60 P**
- Regence** szövésű tavaszi-őszli gyapjúkolme, elsőrendű minőség, modern színek, 130 cm széles. Méterje most csak... **8.90 P**
- Kammgarn-Serge.** Feltétlenül jó, tiszta gyapjú minőség, minden színben. A sötétök leányintézi ruháknak különösen ajánlható. 100 cm széles. Méterje most csak... **6.90 P**
- „Jumper”** kolmek, érdekes színkompozíciók, arannyal átszővöttek. A ruhas eladási ár félén. 70 cm széles, most csak... **4.90 P**
- Fürdőköpeny „Frotté”** anyagok. Complet 140 cm széles, 30-40% áron alul. Most csak... **14.50 P**
- Zephyr és ponelline,** mosóanyagok. Feltétlenül jól mosható, flót, élénk színű csikok. Par excellence férfi pyamákra alkalmas. 6.80 P helyett csak... **4.50 P**
- Gyapjú-Velour.** „Tweed”-izlésben mintázva. Tetszéses, divatos téli costume 145 cm széles, méterje most csak... **8.90 P**

Kabát és köpenyekelmék, finom gyapjú ruhaanyagok, barchetek, selymek a fenti árak arányában leszállítva, tehát szintén olcsón.

A Karácsonyi mintagyűjteményt — csakis vidékre — postafordultával küldjük.

Az ismerős, régi kipróbált eladógarða élén szolgálatukra készségesen, várom Önöket hölgyeim!

dése kell, hogy általa szép és jót lehessen produkálni. Sok ember sok idejébe kerül, hogy kel-
lőképp elő lehessen készíteni a nagy oeuvre-
ket és ma: *time is money. A szép dolgokhoz sok
pézt kell — mindent nem lehet előteremteni. A
legtöbb amit ma a legelső szinpad elérhet,
maximum ötven százalék művészet s ötven szá-
zalek bluff...*

— Mindig ilyen pesszimista, Mester! Bizonyára
vannak vídám és sugárzó napjai is!

— A magánéletnek igen. De mi most mű-
vészetről beszélünk.
— Magánélet... Igaz, hogy ön nagyon gazdag?

Mondja meg, sokak kedvéért, milyen gazdag!

— Ha ezt Fordtól vagy Rockefeller-től kér-
dezi, azok felelhetnek, mert nem muzsikusok,
viszont ismerik az arany csengését. *En muzsi-
kus vagyok és nincs fülem a pénz csengésére...*
Még egyet. *Ha egy ur rulletasztalán áll és
nyer, azt a szobában mindenki észreveszi. Ha
veszt, már senki sem néz rá... Nálam is min-
dig csak a bevételeket tudják...*

— Ugy felel, monsieur, mint egy filozófus...

— Ugy tesztek, mintha filozófus volnék, — ne-
vet fel végre Saljapin. Dénés Zsófia.

Krátky István, Nagykanizsa ellenzéki főjegyzőjének polgármesterré választását fegyelmi eljárással próbálja megakadályozni a kormánypárt

Sabján polgármester, akit a főjegyző kibuktat a tisztújításnál, bejelentette a közgyűlésnek, hogy „a tisztikarban hiányzik a harmónikus együttműködés” és az alispán e „vádra” vonatkozóan máris kihallgatta Krátkyt és Kaufmann kulturtanácsnokot

Nagykanizsa, november 23.

(A Reggel tudósítójától.) Nagykanizsa leg-
utóbbi közgyűlésén Sabján Gyula polgár-
mester szabadságot kért a közlegző városi tiszt-
újítás és ezt a kérését nemcsak betegségével,
hanem azzal is indokolta, hogy „a városi tiszt-
ikarban nincs meg az összhang, amely a
harmónikus együttműködést lehetővé tenné”.
Mindenki tisztában volt azzal, hogy e bejelentés
elsősorban Krátky István polgármesterhelyet-
tes-főjegyzőre célozott, aki a közlegző városi tiszt-
újítás alkalmával a jelenlegi polgármesterrel
együtt pályázni fog a polgármesteri állásra.
Krátky köztisztviselőnek örvendő, nagykoncep-
ciójú főtisztviselője a városnak és a legutóbbi
képviselőválasztáson

mint Kállay Tibor híve, az ellenzék oldalán
állott.

viszont Sabján polgármester az egyesületi
jelölt mellett exponálta magát. A másik főtiszt-
viselő, akire a polgármester célozott: Kaufmann
Lajos kulturtanácsos, aki politikailag eddig
még sohasem foglalt állást semmi irányban
és aki nem áll Sabján polgármester mellé a
tisztújításban. Ha Krátkyt választják polgár-
mesterré, ami ugyszólván bizonyos, mert hatal-

mas pártja van, akkor Kaufmann Lajos lesz a
város főjegyzője. Hogy miképpen gondolkodik a
város közönsége, azt mutatják a legutóbbi tör-
vényhatósági választások, amikor a kanizsai
ellenzék valószággal lehengerelte a nemzeti párt
jelöltjeit, akik közül egyetlen egy sem került
be a törvényhatóságba, ellenben az ellenzéki
közsegi párt minden egyes emberét beválaszt-
totta. Ez nagy riadalmat keltett nemcsak
Kanizsán, a polgármester pártjában, a nemzeti
pártban, hanem Zalaezerszegen, a vármegye
vezetőségénél is, mert

Nagykanizsa ismét megmutatta, hogy ellen-
zéki a kormány és a megye politikájával
szemben.

A városi közgyűlés óta mindenki kíváncsian
várta Sabján polgármester szabadságot kérő be-
jelentésének fejleményeit, várták, mikor in-
dítja meg az alispán a fegyelmi azok ellen,
akik „a harmónikus együttműködést akadály-
ozzák”. Két nap előtt megjelent a kanizsai
városi hatóság Thomka tb. megyei főjegyző, hogy
kihallgassa Krátky Istvánt és Kaufmann
Lajost

ebben az ügyben. A főjegyző és a tanácsnok ki-
hallgatása zárt ajtóké mögött történt és most
rövidesen elől, vajjon elrendeli-e az alispán a
fegyelmi vizsgálatot Nagykanizsa két legkitű-
nőbb és legnépszerűbb főtisztviselője ellen?
Vannak, akik azt mondják, hogy

ha a fegyelmi megindul, akkor Krátkyt
nem lehet polgármesternek és Kaufmann
főjegyzőnek jelölni a tisztújításban.

Igaz, a törvényt mást mond, azt, hogy még fe-
gyelmi esetén is jelölhető és megválasztható a
pályázó tisztviselő... De hát ma sok minden
megtörténhet! Altalános a vélemény Nagykaniz-
sán, hogy ez a céltalan és méltatlan taktiká-
zás még jobban elmeresíti a helyzetet s még
inkább megnöveli a városi ellenzék táborát. A
polgárság abszolút többsége a megpárolt tiszt-
viselők mellett foglalt állást és valószínű, hogy
az egész ügy interpelláció alakjában rövidesen
a képviselőház elé kerül.

Két újabb halálos arzénmérgezés miatt vasárnap letartóztatták az öcsödi kocsmáros özvegyét

Békéscsaba, november 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
A tisztviselői arzénmérgezésekkel kapcsolatban
legutóbb a gyulai ügyészségre Öcsödről. Békés-
szentandrásról és Szarvasról névtelen jelenté-
sek érkeztek, hogy ezekben a békéscsabai köz-
ségekben is rejtélyes halálesetek fordultak
elő. A csendőrség vizsgálata Vésztőn egy eset-
ben, Öcsödön pedig két esetben eredménnyel
járt. Eszerint

Jordán Lukács öcsödi kocsmáros és vejét,
Burai Pétert a kocsmáros felesége arzénrel
mérgezte meg.

A vizsgálóbíró indítványára a holttesteket
exhumálták és a belső részeket főlküldték
Budapestre az országos vegyvizsgáló álló-

másra. Az intézet jelentése vasárnap érkezett
meg a gyulai ügyészsékre és azt tartalmazza,
hogy

mindkét holttestben találtak oly mennyi-
ségben arzént, amely elegendő volt arra,
hogy a mérgezés halálos legyen.

A gyulai törvényszék vizsgálóbírója ennek
alapján elrendelte özevgy Jordán Lukácsné letar-
tóztatását, ami vasárnap megtörtént. A vész-
tői esetben a nyomozás még nem fejeződött be.

„Eljön egyszer az óra, amikor minden olasznak szolgálómia kell Olaszországot és barátainak érdekeit!”

— választotta vasárnap Balbino Giuliano kultuszminiszter a pesti olasz követség üdvözlésére

(A Reggel tudósítójától.) Balbino Giuliano
olasz kultuszminiszter vasárnap látogatást tett a
budapesti olaszok Akadémia-utcai házában. A
miniszter Pignatelli herceg üdvözölte, ki-
emelve a Magyarországban működő olasz taná-
rok érdemeit. Ezután a herceg fölolvasta Du-
rini di Monza grófné levelét, amelyben elbeszú-
gy az olasz kolóniától és ezer pengőt adomá-
nyoz a szegény olasz gyermekek számára. Egy
kis fiú a vasárnap olasz iskola nevében köszön-
tötte a minisztert, aki hosszabb beszéddel vá-
laszolt.

Soha nem érezték az olaszok — mondotta —
a haza iránti teljes és mély szeretet annyira,
mint most, a faszizmus diadalrajtása idejé-
ben. A pesti olaszok minden gondolata iránnyul-
jon két személyre: az olasz király és Mussolini
felé. A király az örökkeletiséget jelképezi,
Mussolini pedig megmutatta azt az utat, ame-
lyen a jövő felé lehet haladni. Eljön egyszer az
óra, amikor minden olasznak akar otthon, akar
külföldön tartózkodni, akár fiatal vagy öreg,
huszévesnek kell éreznie magát, hogy

a legtevékenyebben szolgálhassa olaszor-
szágot és barátainak érdekeit.

Janet Gaynor

idei nagy hangosfilmjében, a „Négy ördög”-
ben megint meghódította Budapest közönségét.
A törékenyermű, finomarcú és legújabb
varázsu hollywoodi művésznő napról-napra le-
arad a Royal-Apollóban a többszáz házak forró
tapsait. Meg kell hagyni, így rajongó ször-
ke talán még nem is volt Janet Gaynor-nak. Cír-
kusfilm... a világot jelentő ponyvár képrá-
zatos és izgalmas színtere... szédítő artista-
 attrakciók fonálnál két új sziv szerelmi rap-
szódija... Janet partnere (Charles Morton)
szép és daltól. Atlétatermetű, bonvivánarcú,
kedves és egyszerű jó fiú. Ő a legelső „ördög”,
a legelső és legújabb, a halálugrás dandár-
mestere, akiért rajongóknak a nők és
clepednek a páholyok ingene démonjai. Egyik
szencvedélyes és dugdagzó párisi dandáról
összeállítások kerül a kis Janet, a trékos
trapézművésznő, aki becsületet szívesen ragaszkodik
a kenyerespajtáshoz és aki Charlieval
egy életen át megszokott jót és rosszat... Es
ahogyan Janet Gaynor az ő boldog és fájdal-
mas szerelmét eljátsza, ahogyan végig a szem-
ünk előtt az ő hét lértel átjárt, de azután
megváltott és megmentett asszonyok: ez fele-
lhetetlen élményünk marad. A Royal-Apollo
zsufolt háza naponként tanuskodnak a mű-
vésznő és a gyönyörű hangosfilm, a „Négy ör-
dög” sikere mellett.

VIGSZINHÁZ

Szombaton, november 30-án

először:

AZ ELSŐ FELESÉG

John Ervine új vígjátéka

Fordította: Harsányi Zsolt

Főszereplők:

Varsányi Irén, Makay Margit,
Rajnai Gábor és Góth Sándor

Minden közegészségügyi hatóság

felhívja a közönséget figyelmét
arra, hogy a

JÁRVÁNYOK terjedésének meggátolására

a legnagyobb óvatosságot és
tisztaságot tartsa szem előtt,
mert ez az egyetlen biztos vé-
dekezés a baktériumok táma-
dása ellen. A járványok lekü-
désére tehát mindenkinek meg
kell tennie a magáét és terje-
désük ellen a leghatásosabb
fegyverekkel kell harcolni. A
szájüregben és torokban át beha-
toló baktériumok ártalmatlan-
lanná tételére igen alkalmas
a naponként többször végzendő
öblögetés, gargalizálás

DIANA SÓSBORSZESZ

hígított oldatával

Mindennemű meghűlésből
eredő fájdalmak csillapítására,
náthánál belelezésre, fej-
fájásnál borogatásra, szaga-
tásnál bedörzsölésre, azon-
kívül belsőleg is, cukorra ese-
petgetve mindig kitűnő ha-
tású a valódi

DIANA SÓSBORSZESZ

mely az egész országban min-
denütt kapható!

Ügyeljünk a DIANA-névre és a
közismert sárga csomagolásra

feren-
cik-
tere
2. modern rádiók
CHMURA

Öröklakás

2-3-4 szobás még
egy darab kapható
Hegyalja utca 5. sz.

kiütte onnan Wolfot. a világhírű történetírőt, mert liberális volt... *

Királypuces... *Vencel gróf miniszterelnök jobbkezevel balfüle tövét vakargatja, mert nem tudja, ki mellé álljon.* „A király egyik lelkes híve az amerikai követség szeszpincéjébe rejtőzött, míg a Habsburgok legfőbb ellenfele, Szabó István földművelésügyi miniszter a francia duvai monitorokon kért menedékhelyt; 48 óra hosszat maradt ott a hajó fenekén, kétségbeesetten, hogy nem dohányszagot, de nem mert fölmenni a hajó hidjára.” A tőzsdén megkezdődnek az infernális jelenetek.

A korona zuhan,

az élet irtózatosan drágul és míg a külvárosokban éheznek az emberek, a tőzsdé nagytermében, a Szabadság-téri utcáskörökön a spekulánsok eszevesztett játéka dühöng. Most már nincs semmi, ami hitlere ne találna. Egy borügynök és egy sajtókereskedő érkezik Párisból az Orient-expressen és kijelentik az újságíróknak, hogy *vállalkoznak a trianoni szerződés revíziójára.* Teddy Cramer, aki rojtos kabátban érkezett Budapestre, megbízást kapott, hogy szállítson khakiszöveteket. Teddy Cramer ugyanis azt állítja, hogy Lloyd George intim barátja. Egy másik kalandor szék amerikai lokomotívot akar eladni az államvasutaknak, a lokomotívokból ugyan egy szög sincs a birtokában, de nagy dollárelőleget vár és hirtelen örökre eltűnik...

Oly sokszor esalódott Magyarország és itt ma még minden a vélelén játéka...

A háztulajdonosok tíz helyet követelnek a főváros közgyűlésében, de Scitovszky belügyminiszter kijelenti, hogy nem járul hozzá ilyen „retrográd” intézkedéshez

(A Reggel tudósítójától.) A fővárosi törvényjavaslat körül megindult küzdelemnek legfrissebb eseménye, hogy a *Háztulajdonosok Szövetsége előterjesztést tett a kormányknak és ebben azt a kívánásait fejté ki, hogy*

a fővárosi háztulajdonosok — mint érdekképviselet — legalább tíz helyet kapjanak a közgyűlésben.

Németh Béla, a Háztulajdonosok Szövetségének elnöke erre vonatkozóan a következőket mondotta *A Reggel*-nek:

— A fővárosi javaslatnak egyik korábbi tervezetében gondoskodás történt a háztulajdonosok képviseléséről, ezt a rendelkezést azonban Scitovszky belügyminiszter kihagyta, ami

nagy sérelem.

mert hiszen a fővárosi háztulajdonosok a földvagyon után a legnagyobb nemzeti vagyon és így *fülletlenül megilletti az a jog, hogy képviselői résztvegyenek a fővárosi adminisztrációjának intézésében.* Ha a virilizmus eljötté után bevezetik az érdekképviseletet, az érdekképviseletek sorából a háztulajdonosok nem maradhatnak ki. Az, hogy a Háztulajdonosok Szövetsége még nem jogi testület, csak formai hiba, de ez a formai hiba megvan az Országgyűlésnél is. A fővárosi törvényjavaslat bizottsági tárgyalása során Maday Gyula fog indítványt előterjeszteni, hogy

a Háztulajdonosok Szövetségének választmányára legalább tíz tagot küldhessen a közgyűlésbe.

Bizonyosra veszem, hogy e kívánás jogosságát a törvényhozás pártkülönbség nélkül belátja és éppen ezért nem is tudom *fültelenül a kormányról, hogy indítványunk elfogadásához ne járjon hozzá.*

A Reggel beszélt ebben az ügyben Scitovszky belügyminiszterrel, akinek megemlítettük, hogy

Bechstein vezet

a metropolisok koncert-termeiben és az előkelő családok gyermekszobáiban. Mechanizmus a művész tiláni erőfejlesztéséhez van mértezve: a gyermek próbálgatásai sem árthatnak tehát páratlan kiegyensúlyozottságának. Jó zongorán gyorsabban megy a tanulás, öröm a gyakorlás. — Kizárólagos vezérképviselet!

Chmel zongoraterem
V., Dorottya-utca 7 Telefon: Automata 811—36

Facit svéd számológép
Képviselet:
Grelitz-Pirkner Rt. V., Nádor-utca 11. Tel.: Aut. 146-22

Dr. KAJDACSY szakorvos,
rendel: 10-4 és 7-8-ig
Vil., József-körút 2. szám férf- és női betegeknek

A magyarokban nincs meg a szlávok ellenállása; játékosok és ha a sors ellenük fordul, elvesztik a kontonanszukat. *Nincs tovább...* Vannak akik titkos alapok pénzén osztozkodnak, mások a miniszteriumokban kilneselnek s mint a régi parasztközmondás tartja: *az melegszik, aki közel van a tűzhöz.* Minden eladó:

„Eladó egy gyönyörű város a Duna mentén, utcáival, tereivel, házaival és ráadásul az emberek lelkiismeretével!”

*

Budapestből, *„a gyűlölet és nyomor városából”* lassan *„az öngyilkosok fővárosa”* lesz. *Előkelő urak lövik főbe magukat.* „Ethelka” és férje is maguk vetnek véget életüknek. Messziről a falu intoget, a puszták, a tanyák, az egészséges parasztok falvai és a falusi temetők... Ethelka kifogott holttestét egy dunamenti kis faluban temetik el halottak napján és „ebben a kétségbeesett órában a széljárta magyar róma minden temetőjében sírok elé térdelő asszonyok kezétől szüntelenül újra gyullanak a kicsiny lángok, mintha egy faj lelke volna, amely kétségbeesetten szeretne meg nem halni.” Így végződik a regény. Egy briliáns újságíró túlfutott, néha fantasztikus látomása a számára idegen városból, amely még frissen seibeiben és 40 fokos lázban vonaglik. Vannak tulzáások és tévedések is ebben a könyvben, amelyből mégis titkolhatatlan szeretet sugárzik Magyarországra felé. *Egy francia író és egy aktív politikus rokonszerve...* Mit eszünkünk rajta? Négy évig Budapestben élt...

Bertán Pál

Babits Mihály

25 éves írói jubileumát ünnepelte vasárnap a Goethe-társaság

(A Reggel tudósítójától.) A magyar Goethe Társaság vasárnap ünnepi ülést tartott az Akadémia nagytermében Babits Mihály tiszteletére abból az alkalomból, hogy most készült el *Goethe Ifjénájának fordításával.* Az ünnepélyen — amelyen egyuttal most ünnepelte a Társaság Babits negyedszázados írói jubileumát is — Lukács György meleg üdvözlőszava kíséretében nyújtotta át Babitsnak a Goethe Társaság idei nagy plakettjét.

— Költőt ünneplünk ma, új hangu lant megzendítőjét — mondotta Lukács György. — Emlékszünk Nagyvirádra és a Holnapra, emlékszünk a bajokra és küzdelmekre. Ki merle volna akkor hinni, hogy ilyen gazdag esokorra fognak virulni a „Levelek Irizs koszorujából”. Babits Mihály maradó műveket készírt a nemzeti műfordítás országját és őt a művelt magyarság már régóta a keblére állta, mert megérezte benne a Kelet fát és a Nyugat kultúráját.

Babits Mihály

megindult hangon mondott köszönetet:

— *Bajjal és babérral teljesek a magyar költő évei* — mondotta —, *de én mégsem panaszkodhatom.*

Van babér, több mint érdemelném.

A magyar költő nemcsak a saját érzelmeinek a dalnoka, de szerencsétlen nemzeté is.

Föltépi a sebeket, saját fájó sebeit, de föltépi gyakran nemzeté sebeit is.

Ha uttörő voltam, csak rögös zyalogösvényt tettem, de remélem, a keskeny ösvényhatalmas uttá fog idővel épülni az emberi szellem diadalmenete számára.

Ripka főpolgármester a betegágyból üzeni: ha hétfőre nem gyógyul meg, a polgármestert kéri föl, hogy intézkedjék a rendkívüli közgyűlés összehívásáról

(A Reggel tudósítójától.) A fővárosi közgyűlésnek baloldali pártjai pénteken beadvánnyal fordultak Ripka főpolgármesterhez, hogy a fővárosi törvényjavaslat ügyében hívjon össze rendkívüli közgyűlést. A városházi ellenzék körében meglepetést keltett, hogy

a főpolgármester a rendkívüli közgyűlést még vasárnap sem hirdette meg.

A Reggel beszélt vasárnap a még mindig ágyban fekvő

Ripka főpolgármesterrel,

aki elmondotta, hogy esztőtörök óta lázas, influenzás. Pénteken 38 fokon fölül emelkedett a láza, amely szombaton esőkent, úgy, hogy vasárnap már csak 37,2 fokos hőmérsékése volt.

— Telefonon jelentették — mondotta a főpolgármester —, hogy negyven bizottsági tag rendkívüli közgyűlés összehívását kéri. *A betegszobából nem lehet intézkedni ilyen dolgokban. Amint rendezővék, intézkedni fogok.* Egyelőre úgy áll a helyzet, hogy ha elmúlik a hőemelkedésem, az első lázmentes napot még ühéaza kell töltenem. Eppen ezért elhatároztam, hogy

ha hétfőre nem javíék rendbe, átadom az aktát a polgármester urnak, hogy mint helyettesem, ő intézkedjék a rendkívüli közgyűlés összehívása ügyében.

A főpolgármester környezetében azt hiszik, hogy Ripka kedden vagy szerdán kelhet föl a betegágyból.

a belügyi kormány hír szerint már hozzá is járult a házúrak kívánásának teljesítéséhez.

A belügyminiszter

így válaszolt:

— Szó sincs róla. En ilyen ígéretet senkinek sem tettem, mivel

a háztulajdonosok kívánásának teljesítése a virilizmus eljötté után retrográd intézkedés lenne, amihez semmi esetre sem járulhatok hozzá.

Ennél még a virilizmus fentartása is igazságosabb volna! A Háztulajdonosok Szövetsége tehát megkapta helyét a bizottsági tagokat választó érdekképviseletek sorában.

Véres féltékenységi dráma Berlinben

Berlin, november 25.

(A Reggel tudósítójától.) Tempelhofban vasárnap hajnalban véres féltékenységi dráma játszódott le. Amidőn Ludwig lakatosmester különváltan élő fiatal felesége hajnali öt óra körül anyja lakása elé érkezett, *lesbenálló férje*

szó nélkül rálőtt és az asszonyt, valamint a társaságában lévő férfikísérőjét több revolverlövessel súlyosan megsebesítette.

Mindkettőt haldokolva szállították a kórházba.

Jön!

Jön!

GRÓF MONTE CHRISTO

teljesen új földolgozásban

LIL DAGOVER, JEAN ANGELO, BERNHARD GÖTZKE

a főszerepekben

A régi koronázási emlékeket a királyi várból átszállították a Nemzeti Muzeumba, ahol mátol kezdve a közönség is megtekintheti e történelmi becsü ritkaságokat

(A Reggel tudósítójától.) A királyi várpalotában szombaton délelőtt öttagú bizottság fölnyitotta a páncélszobát, amelyben a szent koronát és a hozzátartozó koronázási jelvényeket s ékszereket őrzik. Ott volt gróf **Károlyi Gyula** és gróf **Ambrózy Gyula**, a két koronaőr, a miniszterelnök képviselőjében **Darányi** miniszterelnökségi államtitkár, **Hómann Bálint**, a Nemzeti Múzeum főigazgatója és a koronázásról parancsnoka. A bizottság leltárt készített azokról a koronafülkében őrzött **ingóságok**ról, amelyek nem szorosan vett koronázási ékszerek és drágaságok és nem közjogi, hanem történelmi becsül birtok. A leltárra azért volt szükség, mert

a régi koronázásokból származó történelmi becsü emlékeket ezen túl nem a koronázási fülkében őrzik, hanem a Nemzeti Múzeumban adják át.

Hómann Bálint nyomban átvette az elkészített leltár egyik példányát és az átadott koronázási emlékeket még szombaton délután átszállította a Nemzeti Muzeumba. Ezek a koronázásokból származó relikviák: kesztyűk, dísztakarók, jelvények, övek, esatlok a Nemzeti Muzeumban külön szobában lesznek elhelyezve és mátol kezdve a közönség is megismerheti a történelmi becsü ritkaságokat.

Zemplén új törvényhatósága az első szavazásnál megbuktatta a kisgyűlést hivatalos listáját

Széll, a köznépszerűtlen főispán megsemmisítette a szavazást és új választást rendelt el. — „Nem lehet vagyonos, nagyfizetésű embereknek segítyt adni, adjanak karácsonyi segítyt az adófizetőknek!”

Sátoraljaihely, november 23.

(A Reggel tudósítójától.) Zemplén vármegye ősi székházának tölgyfakapui körül nagy a sűrűség: az új törvényhatósági bizottság tagjai jöttek össze az alakuló közgyűlésre. A terebben a főispán szék háta mögött díszbeöltözött hajdu tartja Zemplén címerével ékes piros-kék zászlót. Zsilongás mindenütt. Most, mintha kössel vágták volna el a zsüt, nema esőnd, megnyitott a főispán kisterem ajtaját: **Széll József** főispán megnyitja az ülést:

— A választások a törvény által előirt módon folytak le... a régi, megszentsélt tradíciókra gondoljunk... a modern idők hatadását böccsük...

legyen e terem a szólásszabadság temploma!

Utána **Meczner Béla** szól. 1876 óta tagja Zemplén törvényhatóságának. A megye alkotmányvédő szerepét jellemzi. Hosszasan emlékezik meg

a darabontkorszakról,

amelyet a vármegye ellenállása buktatott meg. Az akkori tisztviselőket állítja példaképül. Minden areon ott a kérdés: miért éppen ezt a korszakot idézi ma a megyei egységspárt érdemes elnöke? A főispán jobbán föláll egy lilaöves, galmbosz pap. **Damjanovits Agoston** görögkatolikus főesperes. Már fölésttan a főispán érdes hangja: *A főlészólást nem engedélyezem, mert nem kért napirendelőtti főlészólásra engedelmet!*

A terebben kinos esőnd: az öreg pap jóságos areán kinos zavar.

„Csak azt akartam indítványozni, hogy Meczner beszédét foglalják jegyzőkönyvébe...” — rebezi szinte boccsánatkéren. Ujából a főispán: *Az más! Elfogadtatok.* Örökös tagok, majd bizottsági választások következnek. Kiosztják a fehér, litografált névsoros szavazólapokat. Az igazolóválaszmannyal és a közigazgatási bizottsággal egykettőre végeznek. *A kisközzülési szavazás soká húzódik. Sok a törles, néhéz a számítás.* Végigfut az örömhír:

Csufosan megbukott a hivatalos lista.

A kijelölt 20 tagból csak 8 jött be, a többi a póttagjelöltek sorából került ki. Délután 2 óra. A főispán hirdeti ki az eredményt, halkan, hadarva... az igazolóválasztmány tagjai... a közigazgatási bizottságha megválasztattak... *Hirtelen följöbb csap a főispán hangja:*

— Sajnálatos körülményt jelentek nekem! — mondja. — A kigyűlést tagjainak választásánál 116 bizottsági tag szavazott és 117 szavazójegy volt

az urnában. A választás szabályaitan és a főügyész urnak az enyemmel egyező véleménye alapján a választást megsemmisitem és új szavazást rendelék!

Hangtalan meglepetés. Kezdik az új szavazást. Csak most ocsudnak föl a jogász bizottsági tagok és kezdik forgatni a törvényt: *mielők szabasz ad jogot a főlispánnak arra, hogy megsemmisítsen egy választást, ha az szabálytalanok látszik?* Az új szavazás folyik: jönnek a telefonon, hajdukkal behívott hivatali tagok szavazni. Végre a jogászok találnak paragrafust: az 1929. évi XXX. törvényeikk 18. szakasz 4. pontját, amely ezeket mondja:

... a kisgyűlést tagjainak választása ellen a választás napjától számított 15 nap alatt panasznak van helye a közigazgatási bírósághoz”.

Kénytelen kellelten belenyugodnak, hogy Zemplében **Széll főispán** — a közigazgatási bíróság. Félnégykor eredmény: a megsemmisített szavazásnál győzött a főispán! Már a megyei tisztviselők karácsonyi segítyt referálják. *A meglepetés újabb moraja, Szokaltan jelenleg: egy bizottság tag szólásra jelentkezik! Dr. Dubay István ügyvéd, Ujhely egyik első adóelője.*

— Abban a rohanásban — így kezdi —, amellyel e terebben az ügyeket intézik, amikor a javaslat előterjesztése után rendszerint csak pillanatok telnek el, hogy az már határozottá is legyen...

Harsog a főispán: *„Ne tessék fricol hangon beszélni a közgyűléstől, a közgyűlés munkájáról...”* Dubay megadja a választ:

— Néhány órával ezelőtt a szólásszabadság templomának nevezte Méltóságod e termet.

Most élek e szabadságai, amelyhez jogom van! Megvonhatja tőlem a szót, de amig az engem illet, én magam és nem más, a becsülézetésem szabja meg, mit szabad mondanom és mit nem.

Széll: *Ne tessék kritizálni az elnöki kijelentést!* Hátul néhány szolgabírói „eláll”, de Dubay folytatja:

— Nem lehet vagyonos, nagyfizetésű embereknek segítyt adni...

Nem szabad irreális költségeket összcállítani, amely mindig nagy föllepleget mutat ki... én is adok segítyt, de csak azoknak, akik rá vannak szorulva, akiknek kevés a fizetésük és sok a gyerekük...

Adjunk már egyszer az adófizetőknek karácsonyi segítyt a pótdó megtelelő leszállításával...

A terebben zagnak a szolgabírák és az érdekeltek: *„Eláll!” „Le vele!”* Néhány kurta főispáni magyarázó szó és a javaslat határozat, anélkül, hogy a közgyűlés tagjai tudnák: *menyt a megszavazott összeg, mert ezt elfelejtették közölni velük...* Még öt pere, hat tárgy és végeztek. Így folyt le Zemplén új törvényhatósági bizottságának első ülése abban a terebben, ahonnan üstökösöként indult pályájára **Kossuth Lajos**...

Máglyán égette el magát szombaton éjjel egy 80 éves asszony

Békéscsaba, november 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) **Öcsöd** községben **Haszonics István**né meglátogatta **nyolcvanöt éves anyját**, **özvegy Varga Jászfőné**, aki azal bucsuzott el leányjától, hogy őt nem fogják már látni ebben az életben. **Vasárnap derült ki**, hogy **Vargáné** milyen szörnyű gondolatokkal foglalkozott. Az öreg asszony

szombaton éjjel kiment a feteftöbe, 24 évvel ezelőtt elhalt férje sírjához, ott szalmából és gallyakból máglyát rakott, leöntötte petróleummal, ráfeküdt és a máglyát meggyújtotta.

Csak vasárnap reggel találták meg szénné égett holttestét.

Értesítés!

Hatalmas vevőköröm legutóbbi hírdésem olesó árajánlata alapján oly nagy érdeklődést tanusított, hogy csak a legnagyobb nehézségekkel tudtam mindenkit a nálam megszokott nagy figyelmességgel kiszolgálni.

Hálám jeléül

e héten karácsonyi szükségletét

is alkalmat adok mindenkinek, hogy ujjában fölsorolt új cikkeimet soha még nem létezett olesó áron már most beszerezhesse.

Igaz, hogy vannak, akik azt állítják, hogy csodák nem léteznek, de az én cégem, mint már **köztudatban van**,

mindig a legolcsóbban a legjobbat adja

Ezen árak figyelmet érdemelnek

Tenniszflanell	-79
Pyjamaflanell	-99
Bársonyflanell	1.29
Műselyem	1.55
5000 legdivatosabb minta	
Matlasse	1.95
selyemfenyű	
Gyapjukazán	2.95
tiszta gyapjú	
Tweed	2.98
legujabb divat	
Ondamussa	3.30
minden színben	
Georgette	4.98
Crepe de Chine	5.25
tiszta selyem	
Taffet	5.95
minden árnyalatban	
Meteor Crepe de Chine	6.98
nehéz minőség	
Mongol Crepe de Chine	9.50
legnehézbb minőség	
Crepe safin	9.75
tiszta selyem	

GERŐ
maradék- és divatruház

Ulster- és átmeneti kabátok

legtökéletesebb kivitelben, legszoboszvotokban, legjobb kiállításban **NEUMANN M.**, Budapest, IV., Múzeum-körút 1.

Andrássy-ut 6
az Opera oldalán

AKROBAT, OH!

utolsó délutáni előadás

szombaton

Royal Orfeum * Olcsó helyárak!

HIREK

Mérföldkő

*Nem érzed ezt? Az alkony illata.
Kihuny a vad, szilaj nap két szememben
S helyén e csendes, tiszta naplementen
Feljött a kétség bölcsebb csillaga.*

*Rohanni jó. S én szép utat tudok.
De jobb nekem kezud kezembe vennem
És jobb nekem melletted megpihennem.
Ha futni kell, tudok. De nem futok.*

*Erős, szálas, hibátalan vagyok.
A messi céli még látom, hol ragyog.
De nem futok. Az életről nem törekszem.*

*A tiltkot már tudom. Megállhatok.
Ti ifjabbak, tovább. Ne várjátok.
Gondolkoztok vagytok s nyugodtat. Öregszem.*

Harsányi Zsolt

Fischer és fia

Mire ezek a sorok az olvasó elé kerülnek, talán már Rio de Janeiróban lakat alatt ül Fischer Lajos, a „Fischer Vacuum” igazgatója, aki fiával, Fischer György Lászlóval együtt, közel egymillió pengővel kísérelte meg jóhiszemű pesti és vidéki klienseit. Egy egész sereg meggondolt, körültekintő, a társadalmi és üzleti életben ismert ember bizta értékeit, képeit, szövegeit, bútorait, műtárgyait a „Fischer Vacuum”-cégre, amelynek igazgatója hosszú hónapok teraszterü, zavartalanul beosztott munkájával részben elzálogosították, részben elkötvettyélték a gondjaikra bízott holmikat. Az ember a fejéhez kap. **Hát nem tudták?**

Nem tudták, hogy Fischert és fiát úgy a szakmájukban, mint a bíróságoknál, a város- és az adóhivatalokban, mint notórius haszontalan, gyanús, minden görbe és igaz eszelekedetre kapható egyéniségeket ismerték? A hírlapok rendőrségi és törvényszéki tudósítói évek óta tisztában voltak velük! Az elvetemült apával és léha, pókhendi fiával, akikről száz lépésről kiabált, hogy büntügyi tudósítók hősei lesznek, hogy előbb-utóbb tömlőbe kerülnek. Igen ám, de amikor a sajtótörvény tiltott közlésről, erkölcsi kárról, anyagi kártérítésről, helyreigazítási kényszerrel szóló szakaszai megbénítják az újságíró tollát, guszabakóit a riportert kezét és bármint sürgesse is a közérdek, bármint sarkalja is hivatasának lelkiismeretes átérzése: *nem figyelmeztetheti a publikumot, nem adhatja közre a följelentéseket, nem írhatja meg a tudósítást, nem leplezheti le a készülő, vagy a már bevégzett szélhámoságot*, mert a most érvényben lévő törvény a tiltott közléssel, az erkölcsi kárral, az anyagi kártérítéssel valóssággal menlevelet ad a gazembernek a becsületes társadalommal szemben.

Fischer és fia ellen az első följelentést sikertelenség miatt hatodfél év előtt tették meg a rendőrségen és az ügy csak az elmúlt hét szombatián került a bíróság elé. A tremirozott vádlott és alperes nagyszerűen értette az ügyek húzását-halasztását, a nyilvános tárgyalás végnélküli kidröblítését. Akkor még csak 13.000 pengő volt a följelentők kára, ma közel egymillió pengő. Hatodfél évig lophatott, esalhatott, sikkaszthatott, háborítatlanul élhetett vissza üzletfelei értékeivel és bizalmával, mert bünc elrejtőztek a rendőrség, ügyészség, törvényszék, adóhivatalok aktáiba és nem kerülhettek nyilvánosságra. Eljárás folyt a „Fischer Vacuum” ellen a rendőrségen, naponta ott ögyelgett az apa és fia a Markó-utcai törvényszék vizsgálóbírói folyosóján, sorozatos adócsalásai a VII. kerületi adóhivatalt foglalkoztatták, beraktározó szakkörökben leplezetlen gyanakvással kísérték manipulációikat és mégis nyugodtan, zavartalan biztonságban fosztogathatták a jóhiszemű klienseket, hosszú éveikig, amíg végre ők maguk látták jónak odébbállni. *Ha meg nem szöknék és A Reggel,*

mint két év előtt, megírja valamelyik visszaélést, a sajtótörvény értelmében tiltott közlési pórt akasztanak a nyakunkba és Fischer és Fia helyreigazító közleményben reklámozhatják e hasábon üzleti jóhírnevüket és megbízhatóságukat.

A hatóságok nem vádolhatók mulasztással. Hiszen iparjogot csak a bünvádi eljárás jogerős ítétele alapján vonhatnak be, addig nincs más fórum, amely óvhat, védelmet nyújthat, mint a sajtó nyilvánosság. Adják vissza a közérdekű sajtó szabadságát, nem a hírlapok és hírlapírók, de a tisztességes társadalom érdekében! A komoly sajtó majd maga végez azokkal, akik viseszélnék ezzel a szabadsággal...

— **Változatlan idő...** A budapesti meteorológiai intézet vasárnap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: az időjárásban lényeges változás nem várható.

— **Görögországban növekszik a pestisjárvány.** Athénből jelenti A Reggel tudósítója: Görögország különböző vidékein, főleg Peleponosban a pestis megbetegedések egyre saporodnak. Pyrfos környékén az iskolákat, mozikat, színházakat, vendéglőket bezárták, hogy a járvány terjedésének elejét vegyék.

— **Leégett egy nagy dunántúli malom; a kár 140.000 pengő.** Tárnokról jelenti: A most épült budapest—székesfehérvári topeka-műnt nyugati oldalán a förténelmi nevezetességű Arany Liba család mellett lévő Boris-malom, amely újszerű Nagy Sándor tárnoki földbirtokos tulajdona volt, az éjszaka kigyulladt és reggelre teljesen leégett a benne tárolt másfél vagon gabonával együtt. A gépház is elpusztult. A kár mintegy 140.000 pengő, amely biztosítás révén csak részben térül meg.

— **Mikes püspök római miséjén a magyar nép fájdalmas megpróbáltatásáról beszélt.** Rómából jelenti: Mikes János gróf, szombathelyi püspök vasárnap reggel a Santa Maria dell'Orazione templomban szentmisét pontifikált, amelyen Hory és Barca követei és mindkét követés tagjai megjelentek. Mikes püspök a szentmise után prekációit mondott a magyar nép fájtalmas megpróbáltatásáról, amelyből a föltámadásnak el kell következnie.

— **Nádossy Imre betegen fekszik a pécsi klinikán.** Vasárnap aggasztó hírek terjedtek el a fővárosban Nádossy Imre volt országos főkapitányról, akit e hírek szerint súlyos betegen szállították be a pécsi klinikára. Pécs közelében fekvő birtokáról, A Reggel telefonérdeklődésére azt a fölvilágosított kaptá Pécseről, hogy Nádossy Imre valóban a belgyógyászati klinikán fekszik, ahol gyógykezelés alatt van, betegsége azonban nem súlyosbító természetű. Nádossy kezelőorvosa dr. Taschler egyetemi tanár, főorvos, aki vasárnap is konstaltálta, hogy a beteg közérzése jó. Valószínűnek tartják, hogy a volt országos főkapitány néhány nap múlva el is hagyhatja betegszobáját.

Karvaly József
Elment egy piktor. Olyan hangtalanul hagyott itt bennünket, mint ahogy élt. Fiatalon mindenki nagy reményeket fűzött hozzá. Portréi érdekesek, meggyőzőek, tehetségesek voltak. Azután összeroppant. Valami nagy, eltitkolt lelki megrázkódtatás mehe-telt keresztül. Senkinek nem passzkodott, de a palettáját förtette és Karvaly József nem vett többé ecsetet a kezébe. A Fészek Clubban éledgett ösöndesen, — ez volt a hazája. Ha egy nap véletlenül elmaradt, nyomban érdeklődtek utána: — Hol van Joske? Azután újra ott volt köztünk, leült barátai közé és hallgatta a vitaközöket. Ha feléje adresszálták egy mondatot, bólintott a fejével, de nem nyilatkozott. Nem volt harcos természet s az élettől is kedvesen tűrte az ütlegeket és megröhbáltatást. Nagyon szegény volt. Meghalt, hogy Krózus legyen. Olyan temetést kapott, mint egy milliárdos! Szébbet. A gyászpompán kívül a koporsóját kísérők számban a tiszta részvét könnyei esillogtak. (Illés István.)

— **Házasság.** Szauer Hercikét, Szauer Géza honvéd-hadbiztos-ezredes leányát eljegyezte Lemberkovics Antal honvédfőhadnagy, a kommunizmus alatt mártírhaltalt halt Lemberkovics százados öccse.

— **Brett Sarolta,** a budapesti masamódk doyenje, aki a párisi mondain kalapdivatot elsőnek vezette be Budapestben, Váci-utcai fióküzletét a Párisi-utca 2. szám alatti újjáalakított főüzletével egyesíti.

Ujtafráfűred-Magas Tátra
Dr. Szoutagh Palace-Sanatorium
Egész éven át üzemben.

— **Apponyi fölgyógyult és holnap Budapestre érkezik.** Apponyi Albert gróf, aki Genf-ből való visszakerése óta nem járt Budapestre, mert gyöngékedése miatt nem hagyhatta el a gyöngyöspáti kastélyát, kedden Budapestre érkezik. Apponyi fölgyógyult és Budapestre való megérkezése után résztvesz a Ház ívelein s tárgyalni fog Bethlen miniszterelnökkel az oly időszaki külpolitikai kérdésekről.

— **Iparosok és kereskedők a fővárosi törvényjavaslat ellen.** Az Iparosok és Kereskedők Gazdaságpolitikai Partijának vasárnapi gyűlésén Bittner János rámutatott arra a serelemre, amely a fővárosi törvényjavaslatban az iparos- és kereskedőtársadalommal érte. A javaslat az iparos- és kereskedőérdekek képviselőit számára mindössze 10 helyet biztosít a törvényhatóságban, pedig Budapestet az ipar és a kereskedelem telte naggyá. Zinterstein Károly és Kenedi László föl szólalása után elhatározták, hogy december 15-én a régi képviselőházban tartanak közgyűlést.

— **A nagyváradi Ujságíró Club közgyűlése** egyetemes közönetet szavazott Lázár Miklósnak. (Levél a szerkesztőhöz.) Kedves Barátunk! Megbiztatásunkhoz híven közöljük veled a nagyváradi Ujságíró Club 1929 november 12-én tartott rendkívüli közgyűlésének alábbi határozatát:

„Egyhangú lelkesedéssel kimondja a közgyűlés, hogy Lázár Miklós kartársnak, a budapesti A Reggel főszerkesztőjének a nagyváradi Ujságíró Clubban tartott előadásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, megállapítja, hogy a klub kultúrökrevezéseinek útján Lázár Miklós előadása olyan mérföldkő volt, amely az újságíró-hivatás tisztult szándékai számára tiszteletet paranosl s a kisebbségi sorsban élő erdélyi magyar újságírásnak irányt mutat a meg nem alkuvó haladás és a becsületes megértés irányában.

Fogadj nagyrabecsülésünk kifejezését és maradjunk mindenkor igaz barátai: Katona Béla, az igazgatóság elnöke; Tabéry Géza, a fölgyűlésozítóság elnöke.

— **Halálhöz.** Präger Bernát ny. tüzérfőhadnagyot, a főkapitányság detektívtestületének ismert, törekvő, derék tagját, ma, hétfőn déltűn 3 órakor temetik a rákoskeresztúri új temetőben. — Drécs Gábor, a Magyar Altalanú Hittelbank fiatalon, 29 éves korában elhunyt fötízviselőjét, vasárnap déltűn temetik el a rákoskeresztúri temetőben, családja és tisztviselőitársai nagy részével mellett.

— **Művészi sírkövek** Gerenday A. és Fia, Fiumei-ut 7.

— **Kiirtatta a családját egy 17 éves suhancal.** Madridból jelenti A Reggel tudósítója: Példátlan kegyetlenséggel irtotta ki vasárnap Sam Jordan spanyol községben egy 17 éves fiatal ember anyja kedvesének családját. A legény Palma parasztdalra fiatal 25 éves feleségét számos késszúrassal megölte, majd pedig az asszony kéteves kisgyermekét vagdatta darabokra egy konyhakéssel. Mintán mindkét áldozatával végzett, levágta a két holttest fejét. A legényt a meggyilkolt asszony férje bujtotta föl a szörnyű tett elkövetésére, hogy zavartalanul élhessen a gyilkos legény anyjával. A tett elkövetése után mindketten elmenekültek, kevéssel több azonban a esendőrk elfogták őket. A falu lakossága a két elvetemült embert meg akarta lincselni.

— **Holnap, kedden** folytatják a XXIII. osztályosorsjáték húzását. A megváltási összeg: $\frac{1}{4} = 24$ P, $\frac{1}{2} = 12$ P, $\frac{1}{4} = 6$ P, $\frac{1}{8} = 3$ P és az előírt 30 fillér költség megfizendő, különben a nyereményigény és minden jog elvesz.

— **Nines télkabátgondja** annak a nőnek, aki már tavaly vagy tavalyelőtt vett bundát a Róza szűcsruházban. Es évekig nem lesz gondja, ha most vesz Rózsánál bundát. Nem kerül többbe, mint masfajta télkabát, de sokkal elegánsabb, sokkal szebb és sokkal tovább tart. Ez az igazi takarékosság, bundát venni Rózsánál, ahol a legjobbat és a legfinomabbat kapni szezonleji áron.

Még mindig a SINGING FOOL FORUM

Régi, bevált szabóüzletem kis rezsvél a legkitűnőbb munkásokkal dolgozik!

Előnyös angol szövötvetés-szárlásaim lehetővé teszik **raglánok, átmeneti és télikabátok** készen vagy mértékutáni olcsó eladását,

WIDDER férfiszabó
VI, Városház-u. 20. Tel.: Aut. 880-20

— Meghalt egy kis gimnazista, aki az inté miatt leugrott az emeletről. Megrendítő öngyilkosság történt még szombaton délután a Lövőház-utca 22. számú házában, ahol Kaffka Miklós 15 éves gimnazistafia a negyedik emeletről levette magát az udvarra. A szerencsétlen kisdíák koponyaalapítórést szenvedett s a mentők életveszélyes állapotban szállították az Új Szent János-kórházba. Amint megállapították, az öngyilkosság tragikus félreértés miatt történt. A szerencsétlen kisdíák özvegy Kaffka Miklósné fia, aki egy katonatiszt özvegye s aki két fiával, a 15 éves Miklóssal és a 19 éves Károlyval lakott a Lövőház-utcai házában. Az özvegy mindkét fiát példásan kívánta nevelni és ezért nagyon elszomorította, hogy Miklós fia, aki a Mátyás király-főgimnázium tanulója, szombaton egy tárgyból intét hozott haza. Abban a házamban, hogy lát buzgóbb tanulásra fogja serkenteni, lelkére beszélt és apja emlékére kérte, hogy minden erejét feszítse meg a tanulásban. Ez a jóindulata beszéd olyan nem várt hatást tett a fiúra, hogy nyomban ezután kiment a folyosóra és elkövette végzetes tetteit. A szerencsétlen Kaffka Miklós vasárnap meghalt az Új Szent János-kórházban.

— Wolff Károly vasárnap nagy ünnepségen vette át a pápa kintüntetését. Vasárnap délelőtt Hász István tábori püspök a herceprímás képvisletében ünnepélyes keretek között nyújtotta át Wolff Károlynak a pápa kintüntetését: a Szentír-rend közp-keresztjét. A kapucinusok templomában tartott ünnepség után a második kerületi egyházközség diszgyűlést tartot és ebédet adott Wolff tiszletére.

— Ludendorffot rágalalmazással vádolja Dohna gróf, a porosz szabadkőművesek nagymestere. Berlinből jelenti A Reggel tudósítója: Ludendorff tábornok szombaton rágalalmazással vádolva kerül a gothai esküdtbíróság elé. A vádat Dohna gróf, a porosz szabadkőművesek nagymestere emelte ellene, mert a tábornok azt állította róla egyik négyrészi beszédében, hogy előre tudott Ferenc Ferdinánd főherceg meggyilkolásáról. Ludendorff szerint a szabadkőműves páholyok több ízben tárgyaltak a gyilkosságról, hogy a világháborút földézzék és Dohna gróf hazudrást követt el, mert semmit sem tett ennek megakadályozására.

Kis pesti notesz

1. Paulay Erzsi legutóbbi ittjártakor meglátogatta édesatyja sírját, amelynek gondozására a messze távolból is állandóan ügyel. A temető vezetőségénél valahogy megtudták, hogy a temetőnek milyen illusztris vendége van s az igazgató sietett Paulay Ede sírjához, tisztelni a kegyelmes asszonynál, akinek beszélgetés közben megjegyezte, hogy egy ismert közéleti férfiu éppen aznap volt ott sírhelyét nézni magának...

— Ha ez célzás, válaszolt Paulay Erzsi, úgy meg kell jegyeznom, hogy a sors oly messze dobott hazulról. — én valószínűen már külföldön fogok meghalni...

— Hogyan, felelte az igazgató: a kegyelmes asszony nem lesz a mi kedves halottunk!

2. Csontos Gyula válik a feleségétől, Vigh Manci volt neves operettszínésznőtől, akit három évvel ezelőtt vett feleségül. A művészpár válása föltűnést kelt, mert szerelmi házasságot kötöttek, Vigh Manci a házassága kedvéért annakidején a színpadról is lemondott. A válópört egy hónap-pal ezelőtt indították meg, annak befejeztével Csontosné állítólag újra színpadra lép.

3. Egyik nagy napilapunk esütörtökön kezdi közölni annak a társaságbeli előkelő női munkatársának regényét, akinek ekkétt eddig is sűrűn közölte „Babica” álnév alatt. A regény modern társadalmi regény, napjainkban folyik s nemesak írói kvalitása miatt, de szereplői révén is, akik helyenként fölismerhetők, bizonyára élénk érdeklődést fog kiváltani.

4. Kis pesti akarell: egyik nagy mozgóképnyel-színházunk pénztáránál megjelent a napokban egyik legelőkelőbb politikusunk felesége, íróné, sőt darabírónő egyébként, váltott 3 pengőért egy földszinti jegyet s így néste végig a publikum közül az előadást. Mégis csak hajnalodik már a demokráciának...

5. A legújabb amerikai meghívás egy 25 éves fiatal-embernek szól, margittai Neumann Jánosnak, néhai Neumann Miksa bankigazgató fiának, aki egy év óta a matematika magántanára a berlini egyetemen. A leghevesebb amerikai egyetemek egyike, a Princeton Colledge most hívta meg. Hogy januártól négyhónapos szemesztert tartson. A kintüneti invitálás elfogadásának az ifju tudós részéről egy akadály volt: vőlegény. Menyasz-szonya Kövessi Mariette budapesti urilány. Az esküvőt tavaszra tervezték, de hogy Princetonnak nem legyen akadály, most azután megtartják már decemberben. Így esik össze az előadói szemeszter a felsőbb matematikából — nászuttal.

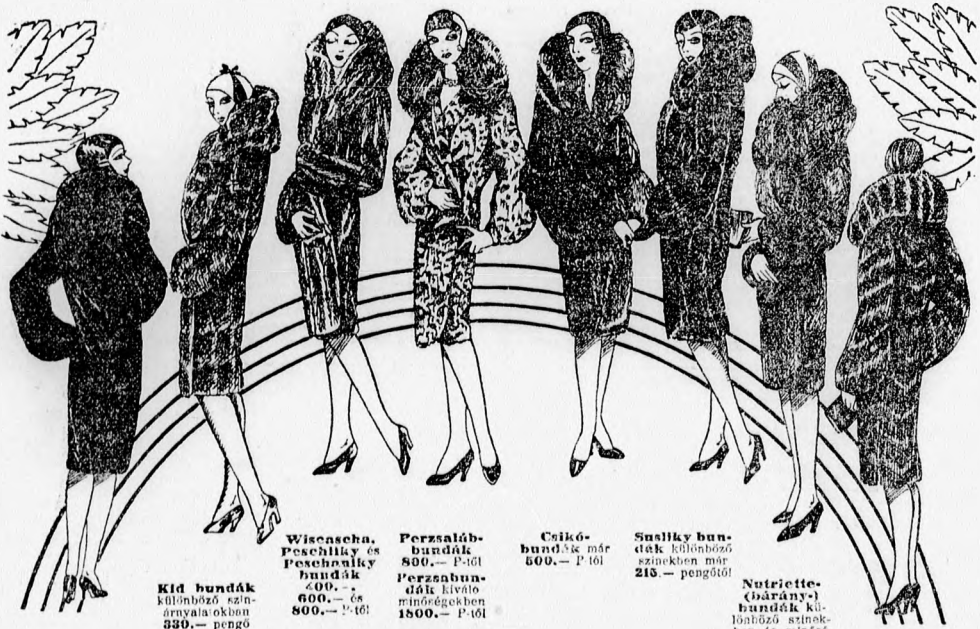
(e.z.)

— Budapestben folytatják a nyomozást az aranytörmekek miatt letartóztatott szombathelyi postafőtiszt ügyében. Szombathelyről jelenti A Reggel tudósítója: Till Ernő postafőtisztnek, az itteni postahivatal vezetőjének letartóztatása, ami egy aranytörmekeket tartalmazó ajánlott küldemény eltűnése miatt történt, nagy feltűnést keltett. A küldeményt Rosensingl Károly szombathelyi régiségkereskedő adta föl Budapestre, ahová azonban nem érkezett meg, ellenben néhány napal ezelőtt az ékszerésznek tört aranyat kínáltak megvételre s abban felismerte azt elvesztett küldeményét. Kiderült, hogy az arany eladására Till Ernő postafőtiszt adott megbízást, ezek után történt aztán a letartóztatás. Vasárnap ebben az ügyben a rendőrség befejezte a nyomozást és Till Ernőt átkísérték az ügyészségre. A rendőrség bünygyi osztályának vezetője, Nagy Jenő vasárnap Budapestre utazott, hogy a bünygynek esetleg odavezető szálait is tisztázza. Föltűnt ugyanis, hogy az elvesztett küldemény reklamálása alkalmával a megejtett vizsgálat a postán nem járt eredménnyel.

— Védekezzünk a járványok ellen. A tisztifőorvos jelenése — amint ismeretes — kedvezőlen adta közöli a járványos betegségek terjedéséről. A védekezésnek egyik egyszerű módja, ha az ember reggel és étkezés után száját és torkát langyos vízbe csöpögteteti Diana-sóshor-szesszel öblögeti. Ajánlatos a mosdóvízbe is egy kanálnyí Diana-sóshor-szest önteni.

Cégem 60 éves évfordulójára

egy teljes hónapig eddig soha nem létezett olcsó áron adom szőrmekabátjaimat!

Szőrkabátok elsőrangú minőségben 249.- pengőtől

Kid bundák különböző színárnyalatokban 330.- pengő

Wisenscha. Peschilky és Peschilky bundák 400.- és 600.- és 800.- P. 161

Perzsaláb-bundák 800.- P. 161 Perzsaláb-bundák kiváló minőségben 1800.- P. 161

Csikó-bundák már 600.- P. 161

Szellő bündák különböző színekben már 218.- pengőtől

Nutriette-(bárány)-bundák különböző színekben és minőségben 280.-, 350.-, 450.- pengő

Kanin bundák minden színárnyalatban, gyönyörű kivitelben, kitűnő minőségben 250.- P. 161

képesített szűcs IV. Kossuth Lajos-utca 9

Egyéb itt fel nem sorolt szőrmék is nagy választékban

Egyes bőrök nagy választékban

Mindig megtartottam azt, amit ígértem!
Minden darab saját műhelyemben készült!
Minden kabátért jóátlok!

Munkahiány miatt e héten ismét szünetet kap a képviselőház

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház közigazgatási bizottsága ma délután folytatja a fővárosi törvényjavaslat vitáját, amely — elsősorban a bizottságnak gyakran megismétlődő határozatképtelensége miatt — oly lassú tempóban halad, hogy egy-egy ülésen legfeljebb öt-hat szakaszal végeznek. Botlik, József, a bizottság elnöke kijelentette A Reggel-nek, hogy ilyen körülmények között a bizottság csak

e hét végére fejezi be munkáját és a jelentése jövő kedden kerül a képviselőház elé. Ez a váratlan késedelem újabb bonyodalmat jelent a krónikus munkahiányban szenvedő képviselőház napi-rendje szempontjából.

Ismét szünetnek kell következnie, mivel a kormányának nines egyetlenegy tárgyalásra előkészített törvényjavaslata sem.

— Vasárnapi filharmonikus főpróba. Három napon teszi érdekessé a filharmonikus hangverseny műsorát: Bartók, Respighi és Kókai szerzeményei, Bartók hegedűre és zenekarra írt II. rapszódiaja népi táncokat dolgoz föl, de úgy, mintha a saját, modern szövegszerzőkhöz teljes zenekarába ráadomusikusok, oláh cigányok tizedek volna be pikálával, dudával, kanasztülökkel, magukkal hozva egy parasztlakodalmat, bucsu vagy népi mulatság jellegzetes zenekrépt; hamisítatlan földszagát és verejtékétől gőzölgő kocsmái hangulatát. A mű első részének gyönyörű hallgatónótája után a „friss” táncokban csak úgy tombolnak az orgiasztikus, ősi ösztönök; szűves eszmadék dobannak, duhaj rikoltások szivarnak, a háttérben pedig följénys operacuekkel kísér a műzenészek kara. A szemlélők és tárgyának ez a helyenként egybeolvadó kettősége sajátos zamatot kölcsönöz Bartók rendkívül eredeti művének — magánszólóinak nehézségeit Székely Zoltán bravurosán győzte. Ottorino Respighi, a leltűt korok, omladozó műemlékek áhítatos lelkű trubadurja és biztoskezü restaurálója „A madarak” címmel négy régi mesternek a szürnyesvilágból vett zenéi portréját szívté foglalta egybe, amelyet finoman, a galamb, tyúk, fülemüle és kakuk hangjának és tollainak színe szerint hangszerelt meg a zenés és az ornitológus gyönyörűsége. Gyönyörű humor és meleg kedély áradt minden taktusból Dohnányi kristálytisztá vezénylete alatt. A fiatal Kókai Lajoson meglátszik, hogy a kontrapunt nagymestereinek, Kocsis Jánosok iskolájából került ki. Præcludium és Scherzoja elejétől végig a szerves struktúra, sequenciák, imitációk, fugatók belső kölcsönözése által nyev egységes gerincet. Befőzésül Franck Cézár borongós hangulatu, mély örvényfokot fölkaparó, vulkanikus eréjű d-moll szimfóniáját vezényelte Dohnányi a rokonlelkű ideálisan együttjáró előadásában. (V. M.)

— Halálragozta a vonat; két fillér volt a zsebében. A kelenföldi pályaudvar közelében a győri vonat vasárnap levágta egy ismeretlen férfi balkezdjét és a lábát. A szerencsétlen ember, amire megtalálták, már halott volt. Semmi féle irást nem lettek nála, csak egy 2 filléres, egy régi ötpenzes és a létkabálójáról szóló zálogcéduca volt a zsebében. Az ismeretlen halott zömöktermetű férfi, nyírott szőke hajszava van. Minden fél amelletl szól, hogy öngyilkosságot követhetett el.

— Székely Ágoston emlékezete az Orvosszövetségben. Az Országos Orvosszövetség vasárnap délelőtt két évvel ezelőt elhunyt elnöke, dámaszt Székely Ágoston dr. egyetemi tanár emlékére ünnepezt rendezte. Az ünnepséget Csillery András dr., az Orvosszövetség elnöke megnyitóböszédében az orvosi etikáról beszélt, amelynek Székely Ágoston a megismeréséről volt. Marikosszky egyetem magántanár, aki éveken keresztül dolgozott együtt Székely Ágostonnal, az elhunyt tudós életjárát ismertette és leleplezte Székely Ágoston portréját, amelyet Kampis János festőművész festett. Végül Geröczy Zsigmond tanár a Budapesti Orvosok Szövetsége nevében mondott beszédet.

— Huszónévt Karoly-törnti kereskedő üzletét elzárja a közönségtől és a forgalmától a Karoly-körút 5. számú bérgalata építkezése. Huszónévt régi, jónévt Karoly-körnti kereskedő panaszta tett az előjáráságon, hogy a Karoly-körnt 5. szám alatt épült bérgalata általánosozási, az anyagok lerakása és elhelyezése hetek óta elzárja és veszedelmeket üzleti létüket. A Reggel utánajárt a panasznak és a helyszínen állapította meg a kereskedők igazságát. A gyalogjáróra teljes szélességében ráépített bódé és az utast közepére, egészen a villamosokig lerakott építkezés anyagok, az állandóan közlekedő teherautók és lovasokcsik valóban átterelik a közönséget és ezáltal az érintett kereskedők valóban súlyosan károsodnak. Ezt a karácsonyi vásár előtt katasztrófaiállás fejlődhető helyzetet csak úgy lehet megoldani, ha a gyalogjáróüzletet teljes szélességében ráépített bódét úgy helyezik el, amint az Budapestben az építkezéseknél már évek óta szokásos, hogy a közönség az atványok alatt szabad átjárást nyerjen. A VII. kerületi előjáróság a 27 Karoly-körnti kereskedő panaszta dolgában sürgös vizsgálatot indított.

— A Magyar Régészeti Társulat ötvenéves jubileuma. Az Országos Magyar Régészeti Társulat vasárnap tartotta fél évszázados fennállásának jubildó közgyűlését. Az ülést Kuzsinszky Bálint nyitotta meg. Gerevich Tibor, a római magyar intézet igazgatója a középkor magyar művészetéről tartott vetítettképekkel kísért előadást. A mohácsi vészig 64 névszerint ismert magyar művész dolgozott Ausztriában, főleg Bécsben. Ezután Oroszlán Zoltán titkár ismertette az Országos Magyar Régészeti Társulat ötvenéves történetét. Végül Holzer Antal zárböszédében rámutatott a Régészeti Társulat jelentőségére.

— Vasárnap összeültözött egy autó a villamossal. Vasárnap délután a Füzöly-utca és Károly-utca sarkán a Bp. 29-083. számú gépkocsi, amelyet Kenneth Lajos 21 éves sofőr vezetett, nekiment egy B. jelzésű villamoskocsinak. Az összeütözés következtében az autó üvegje betört és Lechnik Pál, az autó tulajdonosa megsérült. A sebesültet a mentők rázesítették első sürgősházára.

— Lesze-e még Glysantin Magyarországon. A tavalyi év tanulságai alapján a német nagyipar a Glysantin-terméket igyekszik megsokszorozni. Ennek a folytatásának, ami az automobilizálásban igen nagy jelentőségű, mert ez szolgál az autó hűtőjének tartos fagymentesítésére, hianya a mult tél folyamán óriási zavarokat idézett elő. Idén a kereslet oly mértékben megszorodott, hogy még a föl-fokozott gyártás dacára is attól kellett tartani, hogy fennakadás áll elő. Szerencsére Magyarországon ez nem állt, mivel az itteni vezérképviselet, a Motor- és Autokellék Rt. még nyár derekán gondoskodott az első néhány teli hónap szükségletéről.

— Ha az ön számára probléma egy üveg „Masque rouge”-parfint megvásárlása, kérje a föllete-vizet kélmérvé, amely ugyanaz az illat és meglepően tartós. Marcel Guerlain Paris.

— Teafőzés közben a kiömlő gázot meghallt egy urrasszony. Vasárnap este 9 órakor a Baross-utca 87. számú ház 3. emeleti lakásán dr. Hokkes József nyugalmazott kuriai bíró feleségét a gázrészt mellett holtan találta a kis mokkaja. A 62 éves idős urrasszony ledi főzött és ekközben érte a végzetes szerencsétlenség. A rendőri bizottság megállapította, hogy teafőzés után az elottolt gáz csapadt kendőjével véletlenül kinyithatta a kiömlő gázot elszűdül s nem tudott kimenekülni. A szerencsétlen matróna holttestét a bonctani intézetbe szállították.

— Boros Géza jubileumi este. Vasárnap este a Zeneakadémia nagytérben ünnepelelte Boros Géza zeneszéli pályafutásának huszadik évfordulóját alkalmból. Az éjfélt után egy óráig kitaró közönség nagy odaadással fogadta a legnépszerűbb magyar honiust, akinek két évtizeddel ezelőtt érekeskedés és szűnessé a gazdag műsora. De a fogsopantánny hatást adta elő az 6 jól ismert egyéni, utánozhatatlan modorban. „Ha véletlenül nem magyarnak születik — mondotta az est conferancier-je, Böckfy —, ma barsonypárnának a megérdemelt kitüntetések özőne halmozni el, így azonban csak néhány szerény koszorút kapott — nem az igazságtól —, hanem a pályatársaitól — a szénesektől és artistáktól.

— Vasárnap meghalt a Merán-szálló öngyilkosa. A Berli-n-téren levő Merán-szálló alakbából, amint ismeretes, szombaton levette magát az utára Berlecz Teréz fiatal szentesi bankhivatalnok, aki egy járókelőre esett. Bertöcz Teréz koponyaalapi töréssel szállították a Rókus-kórházba, ahol a szerencsétlen öngyilkos vasárnap meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást a leány kilétének megállapítása végett, mert valószínűnek látszik, hogy a szállóban álcázva jelentette be magát.

— „Szerelés ideje alatt zárva.” Gygyvan, ez a nyilvános telefonfülke. Csinos üvegfalán a kis tábla — a zord figyelmeztetéssel — a legköszimtertebb fölirat a pesti utcán. Ez a föliratot által legészentegek látjuk egy-egy járdaszéli kis üvegfülkékben. Pillanatnyi türelmet kér az ilyen tábléska —, esekely félesztendeig. Ez a türelmes pesti közönségnek is sok. Erről tanuskodik az a számtalan panaszlevelet, amely a közönség köréből érkezik a szerkesztőséghez a meddön ácsorgó nyilvános telefonfülkék miatt. A közönség türelmetlenül reklamálja ezt a kiténió, modern intézményt, amely kétségtezenl elcsúszni s amely az egész világon jól bevált. S a közönség nem tudja megérteni, hogy amikor sokkal nagyobb számban, a főváros minden forgalmas pontján szükséges lenne nyilvános telefonfülkék, akkor legnagyobb részét még azokat sem használhatják, amelyek már készen állnak. Vannak olyan fülkék is, amelyek már tavaly óta csak azt jelzik, hogy a „szerelés ideje alatt zárva.” Valóban érthetetlen, hogy a posta vezérigazgatósága miért oly érzéketlen a közönségtel intézménnyel szemben és miért nem helyezik üzembe ezeket a nyilvános telefonállomásokat, ha már amugy is fölállították őket. Vagy olyan gazdag ország vagyunk, hogy csak úgy hevertékülj parlagon a járda szélén azt a tökélt, amelyet e fülkék fölállításába fektettek? Valamikor az egész világon elismerték, hogy a magyar posta, távíró és távböszélő a legmodernebb, a legmozogékonyabb a világ legpeldásabb hasonló intézményi sorában. Ezek a néma telefonfülkék mást mondanak.

— Az új szórmedvetat mutatón a 60 évi fennállást jubildó Holzer-egé lapunk ma számban. A művészi értékés, amit az hisszük, minden olvasónak fölítani, eddig azonban létezett aron ajánlja a legelgusabb, a legjobb és a legszebb szórmedvetakat. A Holzer-egé, amely 60 éven keresztül mindig arra törekedett, hogy a vásárlóközönséget a legkorrektesben szolgálja ki, sohasem ígért mást, hirdetésében, mint azt, amit valóban publikált s bármennyire is rosszak voltak a gazdasági viszonyok, sohasem tévesztette meg hangzatos reklámokkal az újságíró közönséget. Holzerék a mostani első szórmedvetat kiadványukkal részben kedveskedni akarnak az eddig közönségüknek, részest új barakat akarnak szerezni divathatásuknak. Azt hisszük, hogy mindkét céljukat elérik, annál is inkább, mert ma Holzer neve olyan garancia, amelyben a nagyközönség megbízik.

— Személyhajtóáratok. A M. F. T. R. az előrehaladt évadra való tekintettel megszünteti a tisztai személyszállító teherhajtóáratát, olyképen, hogy az utolsó hajó Szolnokról Csongrádra, illetve Szegedről Csongrádra november 28-án Csongrádról Szolnokra, illetve Csongrádról Szegedre 30-án lesz. Megszünteti ezenkívül a kisdunai forgalomra a Budapestől Esztergombbal reggel 8.30 órakor, illetve Esztergomból Budapestre 16 órakor esedékes áratát, amelyben az utolsó gőzös november 30-án indul. Valószínűl további is főtartanak a kisdunai forgalomból Budapestre Esztergombba 14.20 órakor és Esztergomból Budapestre 4 órakor esedékes, valamint a Budapest és Mohács közötti naponkénti hajtóáratát. (Indulás Budapest—Eötvös-térről 22 órakor, Mohácsról 13 órakor.)

**A politika, színház, közgazdaság és sport
tiz-tiz legkiválóbb képviselőinek
szenzációs, pikáns nyilatkozatai egymásról a**

SZILVESZTER

idei számában

A „SZILVESZTER” a tavalyi aibum formájában jelenik meg, az idén is zsurnalisztikai meglepetés lesz!

Szerkeszti: Egyed Zoltán

Az óriási siker és zsufolt hízak miattmüsorunkat néhány napra prolongáltuk

Bajor Gizi és Rátkai Márton

fölléptével

Andrássy-utl Színház

SZÍNHÁZ

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit prédikál ma reggel?

— Egy kis hitet és optimizmust szeretnék prédikálni — mindenek dacára — abban a kétségbejött hangzavarban, amely oly szenvedélyesen ankétezik a színház válságáról, míhelyt egy darab, vagy egy színgazgató megbukik! Krokodilushümmöket kéne sírni azokon a keserű elmfuttatásokon, amelyekkel már megint tele van a nyilvánosság, ha el lehetne hinni, hogy a szegény bukott szerzők és színgazgatók kizárólag az általános gazdasági depresszió áldozatai. Ó, istenem, istenem! Hát csak ne öbégassunk és főleg ne altassuk egymást: ez a lerongyolódott, elszegényedett publikum is, ha kap valahol valamit a pénzért, igenis boldogan elmegy, boldogan befizet, örül, ha fölfrissülhet, elszórakozhat egy kicsit. Csak hogy attól, amit az utolsó három hónapban a fejéhez vágtak a színházak, attól alomkórosan és dühöngve menekült már a második fölönás után, hogy elhatározza, hogy főideig be nem teszi színházba a lábát. Hát nem a színházvezetés legvigasztalóbb csödjé példái, ami a Magyar Színház vilnai vendégjátéka körül történt?! Le kellett térdelniük a belügyminiszter előtt, hogy engedélyezze a szargon-társulat vendégjátékát, mert különben egyszerűen be kellett volna zárni a színházat! Hát bocsánat, azért a színházvezetéséért, amely a főszezon kezdetén odáig jut, hogy csak egy negyedrangú külföldi vendégtársulattal segítségével tudja egyáltalán nyitva tartani a kapuit, igazán nem kár, ha a helyét másnak adja át, valakinek, aki aztán mégis külön művészi fölkészítéssel, némi előképzettséggel s valamelyes programmal, hittel és meggyőződéssel ül le a színgazgató amerikai íróasztala mellé. Minket az szempillantásig sem érdekel, hogy a vilnaitok történetesen szargonban játszanak, mi elmentünk a Teleki-térre is meghallgatni szargon-sztnészeket, akiknek minden előadására zsufoldás megtelt a nézőtér, mert művészek voltak. Es elragadtatva üdvözöltük az oroszokat, akik új színt, új hangot, egy új világot hoztak magukkal, a modern orosz színjátszás megrázó, keresetlenül emberi stílusát, amely megtermékenyíthette íróinkat, művészeinket, rendezőinket. De egy nagy budapesti közsínháznak igazán nem volna szabad, hogy ilyen életberágó szükségé legyen egy, ismétlem, negyedrangú külföldi vendégtársulatra, amelynek előadását egy adhoc toborzott arantgarde társulattal huszonnegy óra alatt bármelyik facér rendezőnk produkálja, ha nagyon megszorítjuk...

— Hát, szóval, mindez nem a válság jele?

— Nem bizony, hanem a teljes tétlenség, tájékozatlanság és fölkészületlenség.

Ami nem azt jelenti, hogy nincs színházi válság, csak hogy nem abban az értelemben van, ahogy arról általában a lapok írnak. Van egy nagy gazdasági válság, van egy közép-osztályválság egész Középeurópában — Párist kivéve, ahol sohasem volt annyi pénz, mint napjainkban —, van egy munkanélküliség és van egy pénztelenség is, amit azt Ön is jól tudja, amely a pesti, bécsi, berlini és római publikumot egyaránt megtontoltta és megmondoltta teszi ateiktetben, hogy mire költse a pénzét. De hisz nemesek Európán, hanem ott, ahol a Niagara zug, ott is olyan ciklon szántott végig minden vállalkozáson, hogy a Wall-Street lemagasabb felhőkarcolatú is nyögtek, reccsgette-ropogtak alatta (hogy hazai rengésekről ne is beszéljünk): éppen a színház legyen az a meg-ingathatatlan intézmény, amely ennek a szürnyő viharzásnak és az egész világ kedély-hullámzásának fűgét mutató! Viszont legények kellene most a gátra ide is. A színházvezetéshez ma már nem elég, ha pénze van valakinek — és kinne van elég pénze hozzá? —, de értenie kell az illetőnek hozzá valamieskét és hinnie is kell benne. Végül is színgazgatóknak nem születik az ember, hanem azzá lesz hajlamba, passziója, ösztöne, tudása és meggyőződése révén. Hagyjuk tehát a nagy jav-veszkeletet, ha egy darab vagy egy színgazgató megbukik. S főleg nem kell minden nap a publikum fölébe üvöltöni, hogy égszakadás, földindulás, a fejemen egy koppanás, szaladj te is pajtás, de jó messze még a színházak tájékaról is, — mert „válság” van. Legyünk őszintek: ott van válság, ahol rossz darabot adnak! Azt pedig a publikumtól senki sem kívánhatja, hogy, mit tudom én, talán kegyetből járjon színházba és a rossz darabokat is megnézze. Pedig... anyja göndja, baja van mindenkinek, hogy még hálás is, ha egy jó darabot kap valahol. Jimmy Walker, a newyorki polgármester fölívást ímezett az összes színházakhoz és mozikhoz, hogy vidám darabokat játsszanak, hogy a publikum egy-két órára elfeledkezhessen a nagy tőzsdekrach megpróbáltatásairól! Tessék szép, finom szindarabokat játszani, ahol a publikum kiserhatja magát, vagy kitűnő vígjátékokat bemutatni, ahol ki-nevetheti magát, szórakozhat, fölüdülhet és nem hübele Balázs módjára minden gíz-gáz színpadra vinni... Vannak azért olyan színházaink is, ahol komoly, lelkes munka folyik — azok is tévedhetnek persze —, de viszont nem hallani válsághíreket felőlük...

— Halljunk tehát azokról az eseményekről, amelyek joggal tölthetnek el várakozással bennünket?

— A Vigszínház „Vársányi-premier”-je szom-

baton. A darab szerzője John Ervine, a londoni „Observer” kritikusa, aki többek között arról is nevezetes, hogy mint a newyorki „World” vendégkritikusa, a „Variety” statisztikája szerint ő írta a legtöbb talaló bírálatot, a Broadway színházi produkcióról. Darabjának, a „The first Mrs. Fraser”-nek mélyen emberi témája, hogy az „első feleség” hogy hódítja vissza az ura szívét a maga számára a nálánál jóval fiatalabb, modernebb, mondanebb második asszonytól. A szerepért Európa összes nagy művésznői versengenek valósággal, Marie Tempest ebben hódította meg nemesek a londoni közönség, de az angol királyi pár szívét is, a berlinieknek most jótssza Fritzi Massary ezt a szerepet s a magyar előadás Mrs. Fraser-je, Vársányi Irén egy megjegyzése erről a szerepről ez:

— A magunkfajta „harmincasoknak” örvendünk kell, ha végre valakomnál számunkra is akad megfelelő szerep a láthatáron. Ami nemesek a korá miatt való nekünk, de egyébként is olyan, hogy jószíval el lehet játszani.

— A Vig magyar darabjai?

— Csathó és Hunyadi Sándor következnek még meg nem határozott sorrendben. A Csalódarab főszerepét Gaál Ferenc (Franciska) fogja játszani, egy kis urilányt, aki azzal ejti kétségbe konzervatív uri családját, hogy színésznő akar lenni s ezt az akaratát egy rettenetes család fölforduláson, vőlegényül való skazitáson s egyéb kedves-tragikus komplikációkon át keresztül is viszi, tüzzel, vassal és — sikerrel... A Hunyadi, aki a kolozsvári „Ellenzék” císszólt tollu croniqueur-je, bátor, friss és nobilis hangjával és atyjára, Bródy Sándorra emlékeztető csillogó kvalitásaiával, előre megjósoljuk, egyik meglepetése lesz a szezonnak. Az idei magyar természetből a Vignél ez a két darab biztos és a Zilahy, amely még nem készült el...

— S a többi színházaknál?

— Mindennél magyar bemutató jön. A Nemzetiben Móricz-bemutató ezen a héten, ugyebár, amely az előlejek szerint le fogja fejezverezni a drámairó Móricz ellenzékét is. A Fővárosi Színház Zsolt Béla darabját hozza, amelyet annak idején a Magyar Színház régi rezsimje fogadott el és slágernek szánt. A Belvárosi Farkas Endre „Gyár” című darabját hozza, amelynek érdekes följogásában egyes jelenetekben az emberek is mint gepalkatrések jelennek meg és tűnnek el a színen s a színről. A Városiban Martos-operett jön s végül a Királyban az angol operett után a „Sisters”.

A symphonikus Jazz - zenekar

f. hó 28-án, esütörtökön a Zeneművészeti Főiskola nagytermében a

Filtex-Sevilla

zeneművek közül a következőket mutatja be:

Kemény—Vadnai: Walzer
D. J. Black: Fox-trott
Vas—Körmendi: Csárdás
Rékai—Körmendi: Slow-Fox

Közreműködnek:

Feles Teri * Fekete Pál

„ALTOIDS“

angol dezinficiens cukorkák torokfájás, nátha és hurutos megbetegedések megelőzésére

Gyártja: **SMITH & Co.** 132 Borough LONDON S. E.

Vezérképviselő: Muzeum-Gyógyszertár Budapest IV. Muzeum-körút 3

64 OLDALAS KÉRF S ARJEGYZÉKÜNKEI
KIVANATRA DIJMENTESEN KÜLDJÜK

CSAK 1 NAPIG
PENTEKEN
NOVEMBER 29-ÉN
VIRÁGOS FRANCIA
BÁRSONYFIANEL
80 CM SZÉLES

1 98

CSAK 1 NAPIG
PENTEKEN
NOVEMBER 29-ÉN
FEHÉR ÉS SZÍNES
DUPLEINING
BÉLELT MŰLÉI

6 88

MAGYAR
DIVATCSARNOK
RAKÓCZI UT. 74

„Szövik az asszony”

8 utolsó előadása Legközelebbi előadások: Kedd, szerda és szombat

Főszereplők: Fedák, Rátkay, Zilahy és Kertész. — Hely árak 60 fillértől 6 pengőig Városi Színház

amely szintén magyar szerzők munkája és amely egy kicsit a Dolly-tesztvérek életét és pályáját mintázza meg s egyik sister-szerepét most már biztosan Tilkos Ilona fogja játszani.

— S mit csinálnak ezalatt operettprimadonáink. Például Lábass? — Legvisszavonultabban élő Lábassunk körül az az újság, hogy szerződéstől ajándékot kapott az Endrey-féle dillandó amerikai magyar színhárszultól, amelyet el is fogadott s januárban ki is utazik egy négyhónapos vendég-szereplési turnéra. Ezt megelőzően azonban még eljártassa ideháza az új Hasenclever-darab, a „Napoleon greiffel ein” egyetlen női szerepét a Belvárosi Színházban. A darabot Szilveszter éjszaka mutatják be Berlinben is...

— Érdekes lesz. Jucinak vannak kétszereponhatatlan drámai kvalitásai is. Az „Olympia”...

— Igen. S amit tudom, ő szeretne is végleg átmanőverözni a dráma területére... Ujnszerű átmanőverözés — persze csak pillanatnyi jellegű — lesz a Góth-pár vendég-szereplése a Terézkerületi Színházra Harsányi Zsolt briliáns kis egyfelvonásosában, amelynek címe: „Helyet a fiataloknak!” Témája, hogy egy öreg színész-pár elhatározza, hogy végleg visszavonul a színpadtól s ezután csak tanítással foglalkozik: föl is vesznek tanítványokat, de a tanítás hevében elfogja őket a régi láng, a tanítványokat sorra kidobálják s visszavágnak a lóhalálában a színpadra... Hallották már — minden átmenet nélkül — a legújabb színházi találmányt?

— Mi legyen az?

— Az egyik nagy színházunk legutóbbi főpróbáján megkérdezték a kistermetű, de nagy-rangú primadonnát, aki bizony igen szökő-mondó gyermek, hogy hogy tetszik neki a dolog. Önaggyasá éppén egy rövid „Kraftausdruck”-kat akart véleményének szabad folyást engedni, mikor észrevette, hogy a darab főszereplőjének egyik igen közeli női hozzátartozója áll néhány lépésnyire tőle s figyeli őt.

Budapest
színházi és irodalmi
cseménye, a

Belvárosi Színház

bemutatója szombaton,
november 30-án:

»GYÁR«

Három főlvonás, 18 kép

Irta:
FARKAS ENDRE

Erzsébetváros...

A „Fővárosi Művész Színház” (Volt Fővárosi Operettszínház)

új darabjának címe. Az érdekes és minden ízében mai, sok részletében mulatságos és mégis komoly irodalmi értékű életkép szerzője:

Zsolt Béla,

a kiváló író és publicista, akinek az

„Erzsébetváros...”

az első színpadi műve. Az

„Erzsébetváros...”

amely a régi idők becsületes kereskedő típusa körül fölvonultatja a mai Budapest lazább erkölcsű figuráit, a szó teljes értelmében

pesti életkép.

A fiatal író ebben az első színdarabjában

Mire fogta magát s hüvelyk- és mutatóujját ajkaihoz emelte, majd újból elpatintotta inét, mely mozdulatot az elragadtatás kísérő gesztusaként szokás alkalmazni s kimondta hozzá halgan azt a „Kraftausdruck”-ot, ami már ugysis a nyelve hegyén volt, csak amelylyel a mozdulat, hogy úgy mondom, merőben ellentétben állt... A hozzátartozó persze, aki csak látott, de nem hallott, azt hihette, hogy a kis primadonna el van ragadtatva, aki pedig mellette állott, az hallotta a lesújtó kritikát. A találmánynak színházi körökben nagy sikere van...

— Örössli! S a...

— A házaspár háziorosa beleszeretett a feleségbe s ezt otthon megvallotta a saját feleségének. „Fiam, az a nő nem szobor, nem sikkesebb, nem is fiatalabb nálam, én azt hiszem tehát, hogy az egész nálad csak szépség” — szölte a saját felesége. „Várvj még egy évig, ha egy év múlva még mindig szeretted, akkor, nem bánom, elváltok s akkor elveheted őt.” Dictum-factum. Az év most telt le...

„Emberfaló város”

Vajda Ernő és Lukács Pál zenélő és éneklő filmje

Bemutatja ma a Décsi-filmszínház

Lukács Pálról, a Vígyszínház népszerű szalónbősről azt hallottuk, hogy januárban végképp hazajön. Ő is örül a viszontlátásnak, mi is örülünk... Az őszülő fiatal amorose darabos lényével, pesti intelligenciájával, egyéniségével bizonyos éretl. izével, közveltségével, amellyel még meglepetéseket tartogat, közel áll hozzánk s ezért szeretjük őt... A viszontlátásból már most kapunk ízelőt.

Vajda Ernő nagy hangosfilmjében az „Emberfaló város”-ban Lukács Pál az egyik főszerep.

Előkelő newyorki színház igazgatója — mindenhatója. Nehezebb színe elé bejutni, mint fedelmek elé audienciára. Tollvonása karrierket csinál és embereket taszít nyomorba. A görögnek ő a koronázatlan királya. Biztos, hogy mindegyik vele álmodik. Ő jelenti a 100 HP kocsit, a cobolybundát, a palotát, a valódi gyöngyöt... Csak a kis Barbara látja naivul ezt a dolgot. Nagy ravaszkodással végre a hatalmas színházi ember elé kerül. Táncolhat és énekelhet neki — nagyon hübajosan — a mindenható direktor végighallgatja! Végighallgatja és — meg akarja csókolni! Szerződés? Azt majd meglátjuk! Előbb kis udvarlás, egy kis engedékenység... Ahogy az már szokás — Amerikában! Newyorkban, abban a felelőtlen dsungelben! Az „emberfaló városban”... Igen ám, de

Barbara, a kis girl, nem más, mint Nancy Caroll, a mai zenés-énekes filmek legedesebb, legszenvedőbb táncos primadonnája.

Kis, romlatlan náica — szubrett-pikantériával, gödröcskés arccal, hamiskás mosollyal és aranyos, szoprán hanggal. Itt is halljuk énekelni, csakugy, de még többet, mint az „Abriss rózsája”-ban, ahol tudvalevően ő volt az „ir fehér rózsza”... Hát bizony, Nancy Caroll nem olyan gyerek, akit könnyen le lehet venni a lábáról; nem olyan görlice, aki megijed! Főz mindenkit, a direktort, bennünket, nézőközönséget is, de ő maga nem főződik meg, ha nem akar... Így Lukács Pál sem jár vele jól. Talán, ha szegény rípaes volna... Vagy reménybeli drámairól... Ha együttjárt volna a Middlewestben Barbara-Nancyval az egre-

— S a háziorvos?

— Még mindig. A napokban lesz az esküvő... (Minden külön értesítés helyett.)

Saljapin hangversenye ma

8 órakor a Vigadóban. Az ünnepi díszbe öltöztetett Vigadó zsufolóság megettelt nagy- és kisterme lesznek a külsőségek a ma esti ragyogó koncert-párenak. Nehány megmaradt jegy Váci-u. 23, tel.: 884—64 és 7-től az esti pénztár-nál. (Koncert.)

* Szimfonikus Jazz-zenekar második hangversenye a Zenekadémián csütörtökön, 28-án, lesz. Az operaházi tagokból alakult zenekar új műsrot ad, amelyen Pesten még ismeretlen számok szerepelnek, népszerű zeneszerzőktől. A zenekart Rékai Miklós vezényli. Közreműködnek: Fekete Pál és Saffler Andor. Jegyek 1—5 pengőig kaphatók Rózsavölgyinél, „Színházi Élet”-nél, Mentornál és a Zenekadémián.

temre... (mint a kislány ifjúkori szerelme a filmen). Akkor talán sikerrel udvarolna neki. Bizonyára! De így? Ilyen hatalmas direktor, akinek mindene van a világon, rengeteg pénze, színháza, jó megjelenése — de viszont még felesége is! Egy nagyon antipatikus önágy-ságn. Aki a maga részéről szép fiatal flukat fedez föl hetenkint a színpad számára, nagy-szerű „tehetségeket”... Hát ilyen direktorral összekerülni: van ennek értelme? Bizony nincs! És a fiatalok nagynehezen ép börrrel

menekülnek a színházból, a direktortól, a direktortól, a kéték karriertől és a városból, amely „falja az embereket”.

Amint látjuk, a Décsi-mozgó új filmjének nagyon érdekes miljöje és lebilincselő meséje van. Nem hiába írta közöltünk való ember,

Vajda Ernő,

ezt a newyorki utveszlőtörténetet. Történetben minden csemény, minden alak, minden bonyodalom, minden drámai rugó a maga helyén van. Igen, ezt a történetet megértjük, végigizguljuk és megtapsoljuk. Most még adjuk ehhez, hogy a cselekményt végveszégig

az amerikai zenekar

muzsikája festi alá, színes és kifejező hangszerezésben, finom melódiák hangulatos tüze, jól érvényesülő, bájos

éneketbetekekkel.

Igy könnyű elképzelni, milyen élvezetes az a két óra, amely alatt a Décsi-mozgó új darabja leperag a műsoron. Egészen biztos, hogy az „Emberfaló város”-nak nálunk is nagy és megérdemelt közönségsikere lesz.

KIRÁLY-SZÍNHÁZ

ÚJ OPERETTJE:

RÉGEN ÉS MOST...

London és Newyork legnagyobb sikere

Bemutató
szombaton 1/8 órakor

Gaál Franciska

utolsó öt föllépése a

„Tommy és Társá”-ban

Ma este: „Schwer is Jud zu sein”

Kendete este 8 órakor

Vilnai társulat * Magyar Színház

Jegyrendelés: J. 319-20

KÖZGAZDASÁG

„Vogelfrei“ lesz a magyar kereskedő?

(A Reggel tudósítójától.) Senkinek nincs valami nagyvagyó dolga ebben a szép magyar hazában, de a gazdasági élet mártírja napjainkban mégis a magyar kereskedő. Nagy kár, hogy amit hétről-hétre kávéházi beszélgetésben, villanyoson, mindenféle hall az ember, a sok injuriától, rosszindulattól, mellőzést, megneheztelt, balszerencsét és okatlan veszteséget, amely éri őket, le nem írhatjuk.

Valóságos „Martyrológia negotiatorum Hungarorumma“ dagadna ez a könyv,

de még így se tudná egész valóságában fölírni a gondok és küszködésnek azt a lömcéjét, amely nyolc év óta a magyar kereskedő vállára zuhan. És most, a gondoktól meggyűrt, harcos képességében lassanként megrögzött kereskedő, álmokodva olvassa azokat a fölénelő szavakat, amelyeket a kereskedelemügyi miniszter és államtitkára mondottak hivatalosról és gazdasági szerepéről. Olvasván őket, olyanforma gondolatok kergetődnék agyában, hogy vajjon, amit most mondanak és írnek neki, csakugyan úgy lesz-e a valóságban és hogy immár valóban ítélte-e az óra, amikor ki lehet végre látni a pénzügyi, vámügyi, adóügyi és közigazgatási törvények és rendeletek, végrehajtási utasítások és szabályzatok hiányából, amelyben eddig ténnyeltek. Megnyugtatójuk őket:

igen, a legközelebbi időben történni fog valami.

Valami, ami ugyan nem a kereskedelemügyi miniszteriumból hozza számukra a megváltást, hanem az igazságügyminiszteriumból, ahol most lázas munka folyik a gazdasági természetű jogi reformok körül. Igen, készül valami a kereskedelem javára is, új törvény, új rend,

törvénytervezet a hitelezők megkárosítása elleni védekezésről.

Tudvalevő, hogy a legtöbbször a kereskedő szokott hitelező is lenni és így nyilvánvaló, hogy ami készül, a kereskedő védelmére szolgál. Szerencsétlenségére azonban a hitelezői minőség nem karakter indélbilis, nem letörülhetlen vonása az embernek. A hitelre fölépített gazdasági társadalomban a hitelező csak lefelé az, fölfelé maga is megmutatja a másik arca, az adóssát. A kereskedő tehát hitelező is, adós is egy személyben és ez a kellőség az, ami a készülő javaslatban, a kitört nagy kereskedő barátság ellenére is, mintha hasonlítana a görög ajándékhoz. Mert az új törvénytervezetben ugyancsak furcsa intézkedésekkel védik a hitelezőt, vagy jobban mondva, büntetik az adóssát. Többek közt azzal is, hogy az előírt föltételek mellett a fizetési képtelen vagy bukkott kereskedő akkor is felelősségre lesz vonható, ha időközben hitelezővel bíróság jóváhagyott kényszerfizetését kötött, vagy ha a kényszerfölszámolást a P. K. elvállalta. Az utóbbi időben nem egy esetét láttuk annak, hogy a bíróság jóváhagyott kényszerfizetését kijátszották, de ilyenkor mindig meg volt a módja a megtorlásnak is és tehát nehezen érthető, hogy minek kell most, az amúgy is súlyos viszonyok közt újabb generális jogszabály. Még kevésbé érthető a javaslatnak az a tervezett intézkedése, hogy ezentul

büntetendő esekelményt követ el az a kereskedő, aki a födözétül szolgáló vagyont tékozlással, pazarló életmóddal, túlzott hitelezéssel vagy hitel igénybevételével, kockázatos üzletekkel csökkentette.

A takarékoság erényét gyakorló kormány íme, kemény szabállyal, szigorú intézkedéssel védi a kereskedő takarékoságát és bünteti tékozlását. E megdöbbentő szigorúság hallatára el kell ismernünk, hogy mindenki, kereskedő is, kormány is megérdemli a szigorú büntetést a tékozlásért, de kérdezzük, hol van az lelkiismeretes bíró, aki a költsézés és tékozlás kritériumait minden esetben meg tudja állapítani. Apáink és nagyapáink közt is akadt vagy egy-két olyan világoselméjű jogász, mint aminők az igazságügyi miniszterium mai munkatársai, de bennük még a nagy évszázad humanista elvei éltek s rettegve nyultak volna olyan kérdések jogi szabályozásához, amelyeket pontosan megállapítani és meghatá-

Popovics Sándor kemény bírálata a kormány gazdaságpolitikájáról

(A Reggel tudósítójától.) Abból a tekintélyes magasságból, amelyről Popovics Sándor figyel a magyar gazdasági élet minden jelenségét, a Nemzeti Bank vezére időnként finomhang, de objektív és gyakran kemény bírálattal illeti a magyar gazdasági kormányzatot. E megnyilatkozásokat mindenkor nagy figyelemmel fogadja a gazdasági közvélemény, de régen váltottak ki olyan érdeklődést, mint most, amikor Popovics Sándor a „Pesti Napló“ vasárnapi számában

a legnyomósabb érvekkel igazolja a kormány ama védekezésének tarthatatlan voltát, hogy gazdasági bajainkért egyedül a világgazdasági helyzet a felelős.

Popovics ekkre a vasárnapi folyamán úgy politkál, mint gazdasági körökben élénk eszmecsereket kiindulópontját képezte s általában úgy fogtak föl, hogy Popovics abból a kényelmes buén retörből kívánta fölrúzni a kormányt, amelybe a parlament megnyitásokor megnyilatkozó fölháborodás kiróbbandása után visszavonult, hogy aztán ismét ott folytassa gazdaságpolitikáját, ahol abbahagyta. De a közvélemény Popovics vasárnapi fejtegetéseiben egyebet is látott. Tiltakozást az ellen a politika ellen, amely mit sem törődve a gazdasági bajokkal,

időszertlenül és fölösleges törvényhozási kísérletekkel foglalkoztatja a parlamentet,

ahelyett, hogy azoknak az égett bajoknak haladéktalan orvoslásához fogna, amelyeket jórésben ő okozott. Íme — így mondják — most már nemcsak politikai ellenzéki oldalról hangzik el súlyos kritika, hanem olyan pénzügyi szakteintély részéről, akinek objektív-társához kétség nem fér s akinek szavát messze, az ország halárain túl is meghallják. Popovics mindenekelőtt egy-két vonással az államgazdasági helyzetet jellemzi azzal, hogy a bevételi ágokban elmaradás, az állami kiadásoknál pedig az előirányzatnál nagyobb szükséglet jelentkezik, majd pedig a magángazdaság helyzetét azzal, hogy egyes döntő fontosságú termelési ágak stagnálnak, a külföldi tőke beáramlása megszűnt s a mindenféle gazdasági reformigérek bizonyítalmánál teszik a helyzetet. Ezután visszatér a proletárdiktatúra utáni időkre, Popovics egy olyan tanácskozásról tesz említést, amelyet az akkori pénzügyminiszter hívott egybe s amelyen az ország pénzügyi szakteintélyei az államháztartás kezeinek megszabása dolgában úgy állapodtak meg, hogy

azoknak a esonka ország teherbírásával kell összhangban lenniük.

A fölösleges hivatalokat és intézményeket tehát épít egy le kellett volna építeni, mint ahogy

rozni nem lehetett. Ki mer majd ilyen körülmények közt hitelhez nyulni, mert mikor lehessen tudni, hogy s miért akad meg az üzlet,

és akkor egy rosszindulatú hitelező hosszú és gyötrelmes bünvádi eljárásnak teheti ki az adóst.

A hitel igénybevétele csökkenni fog, de ugyanakkor csökkenni fog a forgalom is. És ki fogja megállapítani a fényűző élet határait, ki védi meg a könnyelműség vádjaitól a kereskedőt, ha véletlen balszerencse folytán üzlete összeomlik? Hát ez a tervezet az, ami készül. Ez, amely megint

életbelépteti azokat a vegzaturákat, amelyeket az adókievetésnél ismertünk meg,

ahol az egyéni életkörülményeket, az adózók életmódját vizsgálták. Csoda-e, ha a legelőkelőbb magyar pénzügyi testület egyik legfőbb vezetője a tervezett törvényről beszélve, erre a kijelentésre fakadt: „Szóval, a kereskedő vogelfrei lesz!“ Ő mondta, mi pedig kérdezzük a gazdasági minisztertől és az igazságügyminisztertől is, sőt az egész kormánytól, amelyet Popovics épp ma figyelmeztet a mindenféle törvény, rendelet és szabályból eredő bizonytalanságra: Hát csakugyan vogelfrei lesz?

meg kellett volna szüntetni az államhivatalnok-kok magasságát.

E megállapításokkal szemben azonban mi történt? Mindössze csak annyit, hogy az állami alkalmazottak létszámának csökkentését mechanikus módszerrel hajtották végre, de míg a fölösleges intézmények megszüntetése érdekében mílsem tettek, amint hogy a takarékosági bizottság tevékenységének sines más nyomai, ha csak az illetményhivatal föllállítása — nem!

Az állami költségvetések nem a szükségletek szerint szabták meg a bevételeket, hanem a mesterségesen fölfokozott bevételekhez irányították a kiadásokat

s így csak természetes, hogy a magángazdaság elől elvont tőkék folytán a tőkeképződés sem indulhatott meg a szükséges mértékben, aminek következtében a tőkeimport mértani haladással szerint nő,

azaz a fizetési mérleg passzív szaldóját pedig csak újabb adósság esimálásával tudjuk kiegyenlíteni.

Ez az oka annak is, hogy nem tudjuk leszállí-

Leg-
fokútelésőbb
felvételek

Legnevesebb
művészek

On fogja megállapítani
rövid összehasonlítás után, hogy a

"HIS MASTER'S VOICE"

eredeti angol

GRAMOPHONOK

felülmulhatatlanok.

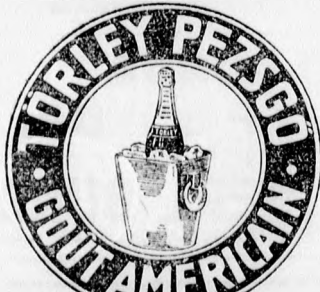
Ne mulassa el az alkalmat, nézze és hallgassa meg legújabb gépeinket, melyek már havi 19 pengőtől kezdődőleg részletfizetésre is kaphatók

a

The Gramophone Co. Ltd
magyarországi vezérképviselőségénél

Budapest IV, Kristóf-tér 3
és minden jobb szaküzletben

Kérjen árjegyzeket!

Nádas
Pesti Futár
minden 1-én és 15-én

TRETORN

HÓCIPO

világhírű

lani a kamatnívót, amely pedig ólomsúllyal nehezedik a termelésre. Még a kormány investíciós politikája ellen is van Popovicsnak bírdó szava, amikor annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy az a tőke, amelyet először adó utján elvonnak a magángazdaságtól, hogy aztán investíciós költség alakjában adják vissza a magángazdaságnak, kettős utján kevésbé termékeny, mintha a magángazdaságban hagyják meg. A Nemzeti Bank vezére

ezek után még egy-két jó tanácsot ad Wekerlének, hogy ne lineáris leszállítással csökkentse az egyes tárcák költségeit és hogy hosszabb időre stabilizálja a kiadásokat, végül pedig kiméleti időt kér.

Kiméleti időt, de őszintén szólva, nem tudjuk, az adóskor vagy a kormány számára? Ha ez utóbbi javára kéri Popovics a kiméletet, akkor fejtegetésének az egyetlen pontja az, amellyel a közvélemény nem érthet egyet.

a maga lába helyett az államén, vagyis a mi lábunkon jár s nem tartozik azok közé a szövetkezetek közé, amelyek az új kereskedelmi államtitkár így jellemzett: „...csak az a szövetkezet életképes, amely a saját lábán meg tud állni és nem szorul állami támogatásra”.

Ki ne emlékezne a kereskedelmi mérlegvitákra, a nagyszerű elméletekre, amelyek ki-fantázták arra, hogy ha aktív lesz ez a kereskedelmi mérleg, akkor, amint Pesten mondják, egyszerre kint leszünk a vízből. Most aztán, hogy a statisztikai hivatal közölte az a január–szeptemberi külkereskedelmi forgalom adatait és kiderült, hogy a múlt év ugyanazon időszakának 284 millió passzívumával szemben ma már csak 127 millió a passzívum, csakugyan elhíhetjük, hogy kezdünk kilábolni ebből a vízből. Sőt, ha a szeptemberi eredményt vizsgáljuk, már teljesen kint is vagyunk belőle, mert ezek az adatok szinte hihetetlenül kedvezőek. Szeptemberben tudnivaló 21,7 millió pengővel aktívák voltunk, szemben a tavalyi szeptemberi 32 millió passzívummal, amire egyáltalán nem volt még néma külkereskedelmi forgalmunkban. 1923 második felében, továbbá 1925 novemberében és 1926 októberében volt ugyan kiviteli többletünk, de ez 13 és 17 millió közt váltakozott csak, míg most elértük a 21,7 millió aktivitást. A mérleg e föltűnő javulását az állatközeleink a tavalyi szeptemberben 35 millióval és a buzának 28 millióval való kiviteli többlete idézte elő. A felévi mérleg a magyar ipar fejlődésére nézve is érdekes tanulsággal, sőt meglepetéssel szolgál. Azzal, hogy a magyar iparfejlesztés az 1928. év folyamán megállt, hiszen az idei felében mindössze 14 gyárral van több, mint a tavalyiban, ez is néhány villanyáramfejlesztés, fa- és élelmiszeriparfelettel keletkezésével állt összefüggésben, míg a vas, érc, kő, textil és vegyipari iparfelettel számában csökkenést mutatkozik. Mindent összevéve, a kereskedelmi mérleg javul, de a gazdasági helyzet nem, ami miatt elméleti vitákra kitérni alkalom lesz azok számára, akik időtöltésből szeretnek önmagukkal vitatkozni.

Amiről mindenki beszél

Eris almáját dobta az igazságügyminiszter a tőzsdetanas üléstermébe, amikor a részvényjog reformja érdekében a tanácsoltó kért véleményét. Mert a tanácsban az egyik oldalon a bankok képviselői, a másikon a kisebbségi részvények érdekelteit ülnek. Az egyik oldalon, minden mástól eltekintve, kétségkívül bizonyos joggal feltik a részvénytársaságot egy olyan gazdaságpolitikai irányzattól, amely tele van, ha nem egyébbel, de elfogultsággal minden iránt, ami bank, tőzsde, üzlet, míg a másikon tehetetlenül nézik azt a pusztulást, a hibáknak és nem egyszer visszaéléseknek azt a hosszú láncolatát, amely a részvényvagyou jelentékeny összehurordásához s a részvény hitelének megingásához vezetett. A tőzsdetanas természeténél e kettőssége is már kétségtelenül tette, hogy a tanácsos terne hangos lesz a viharoktól és izgalmaktól a kérdés pusztá felvételére által is. Hát még így, amikor a tőzsde vezetősége a nehéz helyzetből nem is kompromisszum, de valljuk meg, ügyetlen taktikával akart kiszabadulni a békesség kedvéért. Nem lett volna-e egyszerűbb, ha a tőzsdetanas tagjai, csupa okos, józan, szaz eszta lúzban edzett gyakorlati ember, azt felelte volna az igazságügyminiszternek: a részvényjog reformja kérdésének egész könyvtára való irodalma van. Kegyelmes Uram, igen alapos, kimerítő érvek találhatók a reform mellett is, ellene is. Meltőzassék elolvasni Excellenciádnak, vagy inkább olvassuk együtt, semhogy összevesszünk egymással s aztán érvet kovacsoljanak ellenünk, hogy ime, még mi sem tudunk meggyezni. Záradékul még azt is odairhatták volna a válasz alá: úgy tudjuk különben, hogy Excellenciád már nélkülünk is elhatározta a reform és talán a reform mikéntjét is. Miért tetszik hát minket kérdezni... Ejnye, hogy ennyi okos, ravasz ember!...

A magyar biztosítási ügyet eddig a kereskedelmi törvény szabályozta csupán és így a biztosítási piacnak már régi óhaja új biztosítási törvény megalkotása. A biztosítási ügyek kodifikálására már 1895-ben adott a kormány megbízást, először Beck Hugónak, utóbb Nagy Ferencnek, utabban pedig Turó Kornél egyetemi tanárnak, aki, amint A Reggel értesül, a javaslattervezetet most készítette el. Az új kodex csak a biztosítási jogot kodifikálja, de nem szabályozza egyuttal a biztosítási üzleti tevékenységet és így erről, valamint a fülügyeleti jogkör kiterjesztéséről külön novella fog intézkedni. Az új biztosítási javaslat csak a nyár elején kerül a parlament elé.

Olaszországnak mi vagyunk politikai barátai, de a mi barátságunkra mégis az a jugoszláv adat jellemző, amelyet Jugoszláviának a folyó év első három negyedéről szóló kereskedelmi mérlegéből idézünk. Eszerint Jugoszlávia legnagyobb külföldi fogyasztópiaca Olaszország, amely egész kivételének negyed részét, 26,4%-át veszi föl, értékben 890 milliót, tehát az idén ismét 58 millióval többlet, mint tavaly...

Csak egy kis illusztráció a Döry-konzervgyár esete az államilag támogatott szövetkezetekről szóló közismert fejezethez. A konzervgyár ugyan részvénytársaság, de főrezvényese az állam, illetve az Országos Központi Hitelszövetkezet, amelynek tudvalegven az a legfőbb feladata, hogy a mezőgazdaság, elsősorban a kisgazdatársadalom hitelszükségletét lássa el. Annál nagyobb föltűnést keltett hát már másfél évvel ezelőt, amikor a százezer pengő alapítókével bíró részvénytársaság az 1927-es üzletét több mint 92.000 pengő veszteséggel zárta, hogy a kormány a kereskedelmi törvény idevágó rendelkezései helyett megengedte a részvénylőkének 320 ezer pengőre való emelését, megengedte oly módon, hogy a teljes ujtköbevités részvényeket az Országos Központi Hitelszövetkezet vette át és így megmentette azt a részvénytársaságot, amely eredeti alapítókének 92 százalékát már előzőleg elvesztette. A 320.000 pengő azonban még mindig nem volt elég a konzervgyárnak és ezért a közelmúltban újabb tőkeemelési rittek keresztül. Ezuttal 160 ezer pengővel emelték az alapítókéket, amelynek legnagyobb részét megint az állam, illetve az OKH fizette be. A közgyűlésnek külön érdekessége az volt, hogy az 1928 január 1-től 1929 március 31-ig tartó és kivételesen 15 hónapos üzletét további 46.600 pengő veszteséggel zárták, ami újabb bizonyítéka, hogy a vállalat

Magyar Általános Hitelbank igazgatósága sajnálkozással vette tudomásul, hogy az állam támogatását, hogy egészségi állapotára való tekintettel az elnökségtől viszály, nem tarthatja tovább füzgőben és neki sok éven át kifejtett tevékenységéért legméltóbb köszönetet szavazott. Klein Gyula bejelentette, hogy az elnökség visszavonulása lehetséges, ebből a körből a jelenlegi igazgatóság rendelkezésére bocsátja. Az igazgatóság a bejelentés Klein értékes tevékenységének elismerése mellett sajnálattal vette tudomásul. Baró Harkányi János az igazgatóság elnöke, gróf Mailath József és Ludwig von Neurath, az Oesterreichische Credit-Anstalt vezérigazgatóját a jelenlegi igazgatóság felváltotta. Az igazgatóság felkérte Dr. Seitovszky Tibor vezérigazgatót, akinek megbízása a legközelebbi közgyűlés alkalmával lejárna, hogy vezérigazgatói állását továbbra is tartsa meg, amely kivánságának megfélemleni Seitovszkynek nyilatkozott. Végül elégtellettel vette tudomásul az igazgatóság, hogy báró Kornfeld Pálly oly értelmű megállapodás jött létre, amely szerint Kornfeld bárá tevékenységét adminisztratív felügyeleti minőségben fokozott mértékben forja az intézet ügyeinek személti.

Ota Holzindustrie A.-G. közgyűlésén Genfben elhatározta, hogy a részvényeket 6 svajci frankkal váltják be. A közgyűlés napirendjén az alapítóknek 12 millió svajci frankról 16 millió svajci frankra való fölemelésre is szorult 80.000 új 50 svajci frank névértékű részvény kibocsátása által.

JÓ VILÁGÍTÁS FOKOZZA
A MUNKAKÉPESSÉGET

Felhívás!

Tisztelettel értesítjük t. vevőinket és üzletfeleinket, hogy üzemünket, mintatermeinket és irodánkat

VII, Thököly-ut 60.
szám alatti házunkba helyeztük át.

Gmehling Hermann
Rt

Bisztorgyár

**JÓ BUNDA
SZÉP BUNDA:**

PERL BUNDA

V. LIPÓT-KÖRUT II. TELEFON: 105-43

Zongorák, pianinók

legjobb
legolcsóbbak
legkönnyebb feltételekkel

Reményinél

Bud. pest VI. Király-utca 58-60. szám

Mayer miniszter még be sem terjesztette, de máris kénytelen volt visszavonni az új haszonbérjavaslatot

A mezőgazdasági érdekeltségek erőlyes és egységes tiltakozása után a törvényhozástól újabb haladékot fog kapni a javaslat teljes átdolgozására

(A Reggel tudósítójától.) Mezőgazdasági körökben általános megütközést keltett a kormány az az elhatározása, amelyről a Reggel múlt héten elsőnek adott hírt, hogy az új haszonbéri javaslatban ismét kormányengedélyhez kötik a százhaldon fölül földbirtokok bérbeadását.

A földművelési kormány tudvalegyően december 31-ig kapott határidőt a haszonbérek rendezéséről szóló törvényjavaslat benyújtására és Bothlen miniszterelnök legutóbb kijelentette, hogy ezt a javaslatot még kérdéses előtt akarja a törvényhozással letergyaltatni. A Reggel közlése után azonban a mezőgazdasági élet vezetői — a nagybirtokosság, a kisbirtokosság és a bérlők képviselői — fölkérésék Mayer földművelésügyi minisztert és a

földművelésügyi miniszteriumban megtartott ígalmis tanácskozáson

energikusan tiltakoztak az ellen, hogy a kormány továbbra is főtartása a gazdasági korlátozásokat,

ahelyett, hogy a megkötöttségek megszüntetésével igyekeznék cnyhíteni a mezőgazdaság súlyos válságát. Az elhangzott felszólalások sulya alatt

Mayer miniszter kénytelen volt a már elkészült törvényjavaslatot teljesen elejteni

és ezt az érdekeltségeknek be is jelentette azaz, hogy a törvényhozástól új országos határozat kapcsán három-négyhónapos haladékot fog kérni a javaslat teljes átdolgozására.

Az európai kereskedelem finanszírozásának központja ezentul nem Newyork és London, hanem — Páris lesz

(A Reggel tudósítójától.) Az elmúlt hét közgazdasági eseményei között talán semmi sem volt jelentősebb és a pénzpiac jövőbeli kialakulása szempontjából fontosabb, mint az az alakulás, amelyről a Reggel párisi tudósítója hírt ad. A francia bankok a Banque de l'Union Parisienne vezetésével, a minap bizalmas határozatot hoztak.

hogy egy nagy nemzetközi váltóbankot létesítenek száz millió frank alaptőkével.

Az új alakulás alaptőkéjét az összes párisi vezetobankok jegyezték, oly módon azonban, hogy a részvények egy ideig nem kerülnek a közönség körébe s a bank célja a nemzetközi váltóüzlet finanszírozása lesz. Ennek az új alakulásnak különös jelentősége van az európai hitelek szempontjából és valószínű, hogy amire az új bank organizációs munkái be lesznek fejezve és tavasszal üzleti működését is megkezdheti.

a világ összes kereskedelmi körei Párisban forgatják megtalálni azt a leszámítolási lehetőséget, amely eddig szinte kizárólag csak amerikai és londoni piac monopóliuma volt.

Igaz ugyan, hogy a háború előtt a párisi piac, mint emmissziós piac már nagy szerepet játszott, de a kereskedelem finanszírozásával sohasem foglalkozott, aminek oka a háború előtt a francia bankok organizációjának hiányában, a háború után pedig ezenkívül mér a francia valuta bizonytalanságában rejlett, 1926 óta a helyzet teljesen megváltozott. Franciaországban ma már nemcsak aranyválatúja van, de aranykészletei is annyira fölhalmozódtak, hogy szinte nemzetközi költelenségévé lett, hogy aranyai ne aludják bankjának pincéiben a sterilitást, hanem hitel alakjában álljanak rendelkezésre a világ kereskedelmének. A francia emmissziós intézetek már hosszabb idő óta rendszeresen dolgoznak azon, hogy Páris nemzetközi váltópiacévé tegyék és az új alakulás e hosszú munka bekoronázásának tekinthető. Az új intézet megalakulása mindenestre nagy fordulatot jelent a világkereskedelm finanszírozásának terén.

A vámmórló malmok mai helyzetének, de egyuttal a mezőgazdaságának jellemzésére semmi sem találóbb, mint az a hír, hogy az ország kétezer vámmórló malmának érdekképviselete, a Magyar Vámmórlók Országos Egyesülete, amely dr. Tankovics János kisgazdaképviseelő elnöklele alatt állott, fölszámolt. Az egyesület fölszólását a vámmórló malmok legnagyobb részének tönkretjárása, ezt viszont az exportmalmok versenyre folytán elvesztették piacuk egy részét és a belföldi fogyasztásra, vagyis a vámmalmok terrénjümrára vetették magukat, eseretlepeket létesítettek, de ezenkívül technikai berendezésük folytán a buzából 50—60% nullás lisztet hoznak ki, szemben a vámok 25—30%-ával. Az exportmalmok e versenyben nem tudtak megállni a vámmalmok, főleg, miután még mindig 10% munkadíjért örönek, mint Maria Teresia korában, miáltal azonban termelési költségek annyira emelkedtek, hogy métermázsúként két pengő rezsiköltségük van ugyanakkor, amikor buzánál 1.80, rozsnál 1.50 a bruttóbevéletük. Mindehhez még a gabonáruk esőkkénését, a 12—15%-os bankhitel hozzájárulása, meg lehet érteni a vámmalmok katasztrófális pusztulását. A régi világ kedves romantikáját így pusztítja ki lépésről-lépésre a modern élet.

Kállay Miklós államtitkár beszéde, amelyet a Kereskedelmi Csarnokban tartott, tovább él, mint ahogy a miniszteri banketi-beszédek általában élni szoktak. Csütörtök estétől maig, kereskedőkörökben a rossz íztelmenet miatt ugyszólrán ebből a beszédből éltek a fődíros kereskedők, akiket ugyan az új fővárosi törvényjavaslat iparkodik kizsírítani a törvényhatóságából, de a kereskedelmi államtitkár kárpótlásul beszédeben tanácskozára hívja meg a fölmerült kereskedelmi problémák cnyonkét és amint mondta, a maga valóságában való letergyalására. A magyar kereskedelem, amelyet évek óta nemigen iltettek le a tárgyalóasztalhoz, s a hamisítatlan gazdasági reakció összes szólamaital traktálták, most fölesillan szemmel néz az új államtitkár, aki a szövetkezetek és közüzemek ilteltekelen versenyének megfélézéséről, a forgalmi adó köréről, arról a 20%-os diszparitásról mondott egy-egy strófát, amely a magyar és külföldi kereskedelem közt fönnáll, aki a tranzitkereskedelem fejlesztéséről, akik az országuton állították meg a vásárosokat, hogy ha így haladunk, a kormány tagjai lassanként átvesszik az ellenzék összes panaszait. Legalább a banketteken... és ez is már valami.

INFLUENZÁNAL

és az összes légzőszervek hurutos bántalmainál, valamint gyomorégésnél legjobb a

MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYVIZ

Mindenütt kapható!

Egy dal, egy csók, egy üzenet...
A „Masque Rouge“ parfümöt vegye meg!

MARCEL GUERLAIN PARIS
kiváló alkotása

„Masque Rouge“ Parfum-Poudre-Eau de Toilette

Főraktár: DR. BUDAI EMIL RT. Budapest V

A gazdasági élet új, hivatalos menirendjét sürgette vasárnap a kereskedők székesiehvári gyűlése

Székesiehvár, november 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A székesiehvári és megyei kereskedők társulata vasárnap délelőtti nagygyűlést tartott, hogy a kereskedelem nehéz bajainak orvoslását sürgesse, Grosz Bernát elnök nyitotta meg a nagygyűlést és rámutatott arra, hogy a kormány nem siet gyorsan a kereskedelem segítségére,

a tönkrement adózók révén a kinstárt is mérhetetlen veszteség fogja érni.

Parti György titkár szóváltette, hogy a magánalkalmazottak jogviszonyairól szóló új törvénytervezet elviselhetetlen terheket jelentene és ezért kívánta, hogy ezt a törvénytervezetet teljes egészében vonják vissza. Wohl István, Schmidt Károly, Kostelic Imre, Kovács László és Stern Béla a kereskedelem ellen irányuló egyenlőtlen verseny ellen tiltakoztak beszédekben. Nádor Jenő, az Omke központi titkára, az adózási sérelmekről tartott nagy tetészéssel fogadott előadást.

Amig az egyik foglalkozási ágban — mondotta — a jövedelem egy részének elmaradásakor plakátokon hirdette a pénzügyminiszterium a kárbejelentési határidőt, addig a fizetési válságba jutott kereskedő adóját, vagyonának teljes elcseszése esetén is, száz százaléki behajlítja a kinstár. Vass József éppen itt, Székesiehvárról hirdette, hogy a társadalmi élet menirendkönyve akar lenni, amely az egész társadalomnak utmutatással szolgál, hogy merre kell haladnia. Ez helyes. De a menirendkönyv elsősorban a kereskedelmi miniszter reszortjába tartozik s

szertelnők már látni a gazdasági élet menirendjének új, hivatalos összeállítását,

amely szerint elindulna, eágre meg is érkeznék a sok szenvedés után a boldoguláshoz.

Két milliárd, négyszázharminékét millió koronát, még így leírni is sok, de éppen ennyi az a többlet, amelyet a kormány öt év alatt vet be, szemben annak a szandái tervek előirányzatával, amelyet 1924-ben a népszöveltségi föbítással együtt megállapítottak. Igaz, hogy ezzel a rettenetes összeggel szemben a kiadások is emelkedtek és így a tiszta fölösleg csak 560 millió volt. Ebből az 560 millióból, hozzáadva még a népszöveltségi kölesón 200 milliójt, beruházásokra fordította a kormány. Ez az a számvetés, amelyre Popovics éppen ma hivatkozik, amikor arról ír, hogy mi minden lett volna másképp, ha nem így gazdálkodtunk volna, ha nem vontunk volna el ennyit a magángazdaságtól, ha a bevételeket nem a kiadásokhoz szabtuk volna, hanem fordítva és ha az investíciós összegek nem tették volna meg azt az utat, amelyen a pénz adóinvestíciós költelőségé válik.

A román jegybank is leszálítottá a kamatlábát. Bukarestből jelentik: A román nemzeti bank igazgatósága közli, hogy a leszámítolási kamatlábát a 9.5-ről 9 százalékra, a lombardkamatlábát 10 százalékra szállította le.

Mint a tej és rózsza, olyan lesz az arca

3 perc alatt!

Egyszerűen néhány cseppel a pasztizált Leton-arctejből szétimitt arcóbrón. Erre helyezi a megszokott pudert és azonnal sima és hirtavas lesz az arca, mint a tej és rózsza. A fonygyadt arcóbró életet kap, a fénylő arc, homlok mált lesz, az arcóbró hibái eltűnnek, nem izzad az arc, a szeplőkét eltakarja. Teljesen ártalmatlan. Minden arcóbró részére alkalmas. Hatáson tartó, mert a Letonos arctej helyezett pudert egész nap vagy egész éjrel fölmárm nem perog le az arcóbró.

A Letonos arctej helyezett pudert teljesen láthatatlan. Egy üveg Leton-arctej, mely hosszú ideig eltar, 2 pengő 40 fillér.

Kapható gyógytárakban, drogériákban és illatszertárakban. Ha valahol nem volna, úgy forduljon a Hunnia-laboratóriumhoz, VII. Erzsébet-körút 56.

Sértés, marha, composit és tőzeggel kevert fákal

frágyát

legjütányosabban szállít: **Mittelmann Géza**

Telefon: J. 324-25 VIII. Argetleki-utca 2/A

VASÁRNAPI SPORT

A bajnokjelölt Ferencváros

nagy meglepetésre 2:2-ös eldöntetlenül játszott a lelkes Pécs-Baranyával

és így egy ponttal az Ujpest mögé szorult, amely 7:3-ra verte a Somogyot

A Hungária nehezen és szerencsésen győzte le 1:0-ra a III. kerületet. — A Ferencváros verő Bástya 2:1-re kikapott a Nemzetitől. — A Bocskaynak most először sikerült legyőznie az Attilát. — Hallatlanul durva játék után eldöntetlenül végződött a Budai Harihárom és a Kispest összecsapása

(A Reggel tudósítójától.) A futball — szerencsejáték! Ezt a tételt bizonyította be a bajnokság utolsóelőtti fordulójára, amelyben a listavezető Ferencváros 2:2-re eldöntetlenül játszott a sereglajtó Pécs-Baranyával, a Bástya pedig, amely múlt héten 3:0-ra verte a Ferencvárost, 2:1-re kikapott a Nemzetitől... A Ferencvárosnak két baja volt: a balszerencséje és — ami már komolyabb, de egyben orvosolhatóbb baj — az elbizakodottsága. A lelkes pécsieket nem várt pontnyereségük a 12. helyről a 10-re léptette elő. Erdekes a szegedi Bástya szereplése. Odahaza minden meccsét megnyeri (még ha a Ferencváros is az ellenfél), idegen pályán pedig minden meccsét elveszt. A bajnoki lista alakulásának legnagyobb eseménye, hogy a derek Somogy fölött energikus finissel 7:3-ra diadalmasan Ujpest újból elfoglalta az első helyet, amely az őszi szezon végére a Ferencváros biztos zsákmányának látszott. Amikor a zöld-fehérek szerencsésen tulitottak a nehéz újpesti gáton, minden kávéházi futballtudós elkönyvelte javukra az őszi elsősegét, mert hihetetlenül látszott, hogy ez a pompás formában levő csapat autszájderekkel szemben pontot adjon le. Hát ládott. Nem is egyet, hanem három: Bástya—Ferencváros 3:0, Pécs-Baranya—Ferencváros 2:2. Ennyi éppen elég volt — az

Ujpest elsősegéhez és ahhoz, hogy e két világvizonylatban is legelsőrangú csapat között izgalmas, fej-fej melletti versengés induljon meg a bajnoki címért, amely így is, úgy is méltó kezükbe fog kerülni. Ennek a játszmának azonban van egy veszedelmes góbice is, aki titokban még mindig ambicionálja, hogy — ha a futbalszerencse is úgy akarja — két főlénybe került vezetőtársra elől elkaparintsa az elsősegét. A két-felhérek azonban Senkey I. megsérülése után csak szerencsésen győzték le 1:0-ra a jó III. kerületet és így éppen hogy megőrizték 3. helyüket a listán. A Bocskay 3:1-re győzte le az Attilát, a Budai Harihárom és a Kispest pedig hallatlanul durva játék után 2:2-es eldöntetlenben egyeztek ki. A bajnoki lista az utolsó forduló előtt így fest:

1. Ujpest	---	9	7	1	1	29:12	15	(3)
2. Ferencváros	---	9	6	2	1	27:9	14	(4)
3. Hungária	---	10	5	3	2	25:14	13	(7)
4. III. kerületi FC	---	10	4	3	3	15:17	11	(9)
5. Budai Harihárom	---	10	3	4	3	17:11	10	(10)
6. Bástya	---	10	4	2	4	21:20	10	(10)
7. Bocskay	---	10	2	5	3	14:18	9	(11)
8. Kispest	---	9	2	5	4	6:10	9	(9)
9. Nemzeti	---	10	3	2	5	8:16	8	(12)
10. Pécs-Baranya	---	9	1	4	4	9:17	6	(12)
11. Somogy	---	10	1	4	5	10:26	6	(14)
12. Attila	---	10	1	3	6	9:20	5	(15)

Ujpest—Somogy 7:3 (4:2)

Megyeri-ut. — 4000 néző. — Bíró: Mihallea

Az Ujpest kupagyőztes csapata újabb szép győzelemmel igazolta nagy formáját. A bajnokjelölt Ujpestiek mindvégig hevesiramu és változatos küzdelemben győzték le Somogy szerencsésen küzdő együttesét.

A gólarány tulzott, mert az Ujpest legföljebb két góllal volt jobb ellenfelénél.

A Somogy meglepően jó játékokat mutatott, de eredményességét jó játékaik kívül az újpesti védelem győngye formája is elősegítette. Az Ujpest kapujában Acht kitünően védett. A hátvédnek nem játszottak ki állandó jó formájukat. Meglepetően győngye volt a halvesor is. Kétség a csapat tengelyében nem felelt meg. Az újpesti centerhalf fáradt és színtelen teljesítményt nyújtott. Borsányi és Wilhelm csak a második félidőben mutattak megfelelő, A csapat legjobb részének a csatársor bizonyult.

Stoffán a centerben nagyszerűen irányított, Spitz brilliánsul dolgozott.

A nagyszerű „Vöröst” okosan átgondolt passzai, ördögűző eszélesége és feltűnő gólképessége csapata legjobb emberévé avatta. A két szélső elsőrangú volt, míg Auer láttuk már jobban is játszani. A Somogy közvetlen védelme szorgalmasan látta el földadatát. A halvesor minden részében fölülmulta az újpesti földözöket. Sztrakovics centerhalf elsőrangú játékkal mutatkozott be. Jól szerelt, passzolt s hogy löni is tud, azt góljával bizonyította be. Pesovnikot és Blumot is csak elismerés illeti önföláldozó játékuért. A csatársor legjobbjai Dán, Jakube és Szattyán. Mihallea bíró tulsokot hallgatott határbíráira, ami nem találkozott a közönség osztatlan tetszésével.

Az Ujpest kezd és Spitz már kigyózik is előre a labdával. A Somogyot meglepi az újpesti csatársor frissessége. A 3. percben Auer jó keresztlabdával szökletti Stróeköt, aki Stoffánhoz ad.

A hosszú center átéli a labdát, amely a tisztán álló Auer lábáról a jobbsarokba jut (1:0).

Ujraekedés után 45 méteres Somogy-szabadragás: Sztrakovics pompásan lés. A felső sarokba tartó labdát Acht huzza le. A 8. percben mintaszerű Auer—Stróek összjáték és

már Spitz előtt a labda, aki habozás nélkül a balsarokba gurít (2:0).

Az Ujpest tovább rohamoz és a 10. perc meghozza harmadik gólját. P. Szabó kap labdát, átmegegy két emberen és a berohanó Spitz elé passzol.

A halászéköti bombalövés menthetetlenül fut a hálóba (3:0).

Somogyi ellentámadás indul.

Sztrakovics jó helyzetbe hozta Jakubét, aki lopus lövéssel javít az eredményen (3:1).

A Somogy-csatársor kiharználja az újpesti védelem győngyességét. Szattyán néhány szép támadást vezet. Achtnek többször kell közbelépnie. Szattyán lefut, lövésszerű centerét Acht védője kiüti Presovszkyk elé. Kritikus pillanat. Borsányi még jókor érkezik és ment. A 20. percben Stróek a 16-os sarkák szögűl a labdával, ott head. A labdát Spitz is, Stoffán is átéli a kitünő helyzetben lévő P. Szabó kedvéért, aki

Ferencváros—Pécs-Baranya 2:2 (1:1)

Üllői-uti pálya. — 5000 néző. — Bíró: Antalics

Sima ferencvárosi győzelmet várt mindenki. Ugy is indult a játék, hogy a Ferencváros gólzápórral fogja elsőpörni az elfordítottan kezdő pécsieket.

A Ferencváros a hamar elért vezető gól után elbizakodott

és könnyelmű játékba fogott, ami azután alaposan megbosszulla magát. A Pécs-Baranya kiegyenlített, majd a vezető gólt is megszerezte és a Ferencváros már későn kapott észbe. A csatársor idegesek lettek és amellett

hallatlan balszerencse is üldözte őket.

A lelkesen védekező Pécs-Baranya majdnem megnyerte a mérkőzést, mert a Ferencváros csak a második félidő 3. percben tudta berugni a kiegyenlítő gólt és ezzel megmenteni a veszett fejze nyelét, legalább egy pontot. Végeredményben tehát mind a két csapat örülhetett a meccs végén az eldöntetlen eredménynek. A játék nem mozzolt magas nívón, aminek oka az lehet, hogy a Ferencváros most nincs abban a kitünő formában, mint amelyben három hete az Ujpestet legyőzte. A mérkőzés mindvégig lelkeslensélen érdekes volt és izgalomban sem volt hiány.

A Ferencváros hosszú idő után ezuttal állott föl először teljes csapattal.

Újbold játszott Amsel és Takács I. és Takács II.-t sem akadályozta ezuttal lábszerűlése. A Ferencváros játékában most talán az volt a legnagyobb hiba, hogy nem volt meg minden játékosban a kellő tűz és lelkesedés. Hiszen igaz, óriási balszerencsével küzdöttek a csatárok, de ezt nem lett volna szabad olyan letargikus nyugalmossal tudomásul venniük, mint ahogy tették. A zöld-fehérek kapujában Amsel a gólokról nem tehet, egyéb dolga pedig nem is nagyon akadt. Takács I. még nem a régi, a

megfelel a bizalomnak:

lajos rugással a negyedik gólt lövi (4:1).

Nyomasztó az Ujpest főlénye. Stróek jut lövéshez, de remek bombája a kapufáról vágódik vissza a mezőnybe. Az újpesti csatárok lövéseit nem kíséri szerencse. A Somogy-halfsor jól védekezik és még támadásra is marad ereje. A 25. percben Sztrakovics lövéssel próbálkozik, mintegy husz méterről kapura irányít.

Az éles lövés a kapufa belső éléről a hálóba vágódik (4:2).

Hullámzó játék folyik a félidő végéig. A második félidő alapos meglepetéssel kezdődik. Már az első percben Dánnál a labda,

a kaposvári jobbszékekőti kitér, lerazza az újpesti halfokat és a 16-osról irtózatosan erős lövéssel a kapu jobb felső sarkába vágja a labdát (4:3).

Az Ujpest nagyon rákapesol. Stróeknél a labda, akinek helyezett labdáját Kubala csak nehezen vési. Ujpest nem tágit. Stoffán próbálkozik kitérni, de Morvay kézzel-lábbal tartja. Erre az újpesti center Auer szökletti, aki akadálytalanul jut a kapu közelébe és

tíz méterről féktamas lövéssel küldi a labdát Kubala hálójaiba (5:3).

A gól kedvét ad az Ujpestnek, eleséggeszti a Somogyt. Stoffán elemében van. Kitérni keresztlabdái hol a jobb-, hol a balsaroknál foglalkoztatják. A 25. percben öngólt vét a Somogy.

Borsányi 20 méterről a kapu elé ivel és a Spitz által megzavart Kubala saját kapujába üti a labdát (6:3).

Az öngól teljesen letéri a kaposvári együttest. Az újpesti csatársor állandóan rohamoz. Stoffán hosszúnak látszó passzsal szökletti P. Szabót. A szélső nem rest, utánaered a labdának. Kubala kifut a kapuból. A párvialdában P. Szabó marad fölül és az úres kapu elé emeli a labdát. Morvay fölismeri a veszélyt és kétségbeesetten rohan a kapu védelmére, de későn, mert

a labda a szemfíles Spitz fejéről a kapuba pattan (7:3).

Stoffán, Auer, majd ismét Stoffán lövését kénytelen védeni Kubala és a mérkőzés az Ujpest támadása közben fejeződik be.

Pécs-Baranya második gólja nagy mértékben az ő lelkiismeretét terhelte. Hungler sokszor könnyelmű. A földözözt győngyebb volt, mint máskor. Különösen Bukovci passzjai mentek igen gyakran ellenfélhez. A szélső halfok szűrően játszottak. A csatársorban újbold az egyre kitünőbb

Táncos volt a legjobb ember.

Mesteri gólján kívül egész sereg kitünő helyzetet teremtett. Ha a második félidőben a

30 ORSZÁG AMATŐRJEI

használgják rádiókészülékeikben a magyar gyártmányu

TUNGSRAM RÁDIÓCSÖVEKET

mert tökéletes vételt biztosítanak és rendkívül hosszú élet-tartamauk.

Magyar rádiós csak Tungstram Báriumcsöveket használhat!

„MARS”-féle golyóscsapágy gyermekköcsi világhírű!

Arnlétjn kizárólag: BRUCK VI, Andrassy-ut 38 (Párisi Aruházal szemben)

Ferencváros jobb taktikával játsszik és többet foglalkoztatja őt, úgy megnyeri a mérkőzést. **Takács II.** kedvét elvette a balszerencsése, **Turai** csak időnként elégett ki, **Toldi** rossz volt, **Kohut** pedig ismét hasznavehetetlenül játszott.

A Pécs-Baranya legnagyobb erénye a lelkesedés.

Védelme kitűnő és támadolása is dicsőreget érdemel. **Szulik páratlan szerencsével védett.** Rengőket hibázott, de ugyanezok voltak bravuros védelme is. A két hátvéd, **Ivanics és Krebs egyaránt remekeltek.**

A Ferencváros kezd és majdnem gólt lő. Táncoz beadása a kirohanó Szulik fölött elröppöl, **Turai fejle,** de **Ivanics a vonalon álva, ment.** A Pécs-Baranya kornert ér el, majd **Tritz bombalövése kerül a háló mellé.** A Ferencváros remek támadást vezet. Lyka keresztlabdájával **Kohut** lefut. Beadására **Takács II.** és **Szulik** startol, a labda kettejük között surran keresztül és

Táncoz nehéz helyzetből remek gólt lő (1:0).

A gyors siker elbizakodottá teszi a zöld-fehéreket és a játékosok fölöslegesen följámeskednek. Oly nagy a Ferencváros-fölény, hogy mindenki gózáport vár. **Kornert** után **Turai** átmege három embere, de a labda lecsuszik a látárol. A 13. percben a péselek

Hungária—III. kerületi FC 1:0 (0:0)

Hungária-ut. — 4000 néző. — Bíró: Himmler

A liga két harmadik helyezettjének „derby-mérkőzése” a szezon egyik legizgalmasabb küzdelme volt, amelyet nem a jobb, hanem a sokkal szerencsésebb csapat nyert meg. A Hungária szerencsése azonban nem volt száz-százalékos, mert a két-felhéreknek újabb — elég súlyos — sérültük van: a Kocsist helyettesítő **Senkey I.**, aki már az első féldő 19-ik percben olyan szerencsétlenül ütözött össze **Konyorral**, hogy csak néhány perc után állt ismét talpra, majd a 30-ik percben

teljesen lesántitva kiállt.

Szünet után ugyan újra beállt a csapatba, de a csatársor balszélén csak statisztálni tudott.

A Hungáriában ezúttal a csatársor mondott esőt.

Barátky, aki sérülése miatt hetek óta nem játszott, csak a lendületével áruelt el csatárkiváltásokat, irányítani nem tudott. Viszont mint szélső half pompásan állta meg a helyét. **Ticska** indiszponálan játszott, amit részben tehetetlen partnere, **Nehadoma** rovására is kell írni. **Egészben hasznavehetetlen volt Bihámi: annál briliánsabb Hirzer**, de neki sem volt partnere, mivel a belső csatárokhoz került a labda, már el is veszítették. A halvesorban **Kléber** nehezen melegedett bele, de szünet után már hibátlanul dolgozott, sőt gólkülat is neki köszönhetők a két-felhérek. **Remmer** csak a hátvéd posztján elégett ki, míg **Sebes** a III. kerületiek gyors jobbszélővel szemben nem állta végig az iramot. **Senkey I.** amíg meg nem sérült, a védelem oszlopa volt, de azontul **Mandl** is legjobbn formájában játszott, amint-hogy kivételosen **Ujvári**nak is némi része van abban, hogy a kapuja szízen maradt.

A III. kerület stílusos és gyors játéka kellemes meglepetést keltett.

Nagyszerűen startolnak a fűdára, pompásan küzdenek a közelharcban, éppen csak **Takács II.**-jük nincsen, aki a góllhelyzeteket értékesíteni tudná.

Külön fejezetet érdemel a bíró:

Himmler Oszkár, aki, úgy látszik, kedvét találta a játékosok durva összecsapásaiban. **Senkey I.** korai sérülése óvatosságra inthette volna a bírót, de tőle azt tehetők a játékosok, amit akartak, mert még csak nem is figyelmeztette őket. Valóban szerencse, hogy na-

szerencze kornert.

Tritz kapásból lött süvítő bombája a kapufáról pattan vissza **Weizer** elé, aki kiegyenlített (1:1).

Szünet után **Turai hatalmas bombája találja el a felső kapufát**, a labda Szalához kerül és a sántikáló szélső elől **Takács I.** haza akarja adni a labdát. Rossz irányba rug és

a labdát **Kautzky** esipi el és éles lövéssel megszerezti a vezetést (1:2).

A gól után állandó följénybe kerül a Ferencváros. **Turai lövését Szulik kapufára, majd kornerte üti.** **Kohut** beadását a kapus kiejti, de még idejében javít. A 14. percben két remek **Takács II.**-bomba — két remek **Szulik**-védés az esemény. **A pécsi védelem tömörül és a Ferencváros kétségbeesett támadásai nem hoznak sikert.** A 32. percben **Takács** csodás lövése a felső kapufára pattan. **Óriási balszerencse!** Később **Szulik** és **Turai** összecsapnak. **A kapus fekeve marad és a labda Kohuthoz kerül.** A pécsi bekek kétségbeesetten rohannak az üres kapuba. **Kohut** pedig lő, de újból csak kapufát. Az idő mulik, a péselek kezdik taccsra játszani a labdát. Már ugy-látszik, hogy a Ferencváros kikap, amikor a 43. percben **óriási kavargóds támad Szulik kapuja előtt.**

A kapus kezébe kirugják a tumultusban a labdát és a tisztán álló **Toldi** kiegyenlített (2:2).

A tribün újabb támadásra tüzei a Ferencvárost, de az idő letelt és a bíró a meccs végét jelzi.

gyobb baj nem történt, mert bizony **Himmler** egyedülien nézte a legdurvább „belépéseket” is.

A III. kerületiek erős ostromával indul meg a játék.

de **Fróhlich** magas lövését **Ujvári** jó tempóval védi, majd **Konyor** fejessel **Kornert** arára tartja föl. **Tiz** percnyi óbudai ostrom után a Hungária kerül frontba. **Nehadoma labdájára a gól mellett süvít el**, míg **Hirzer** támadását **kornert** arán szerelik. **Fenyvesi** támadásából újabb kornert szerez a III. kerület, amely **Senkey** átvollétében újabb kornerral veszedelmzett. A 21. percben **Drössler durván belegázol Ujvári**-ba, de a bíró továbbot int. **Egy-egy eredménytelen Hungária- és III. kerületi kornert után Senkey a 30. percben kiáll.** **Lengyel** lövése **Ujvárit** foglalkoztatja, majd a Hungária megy támadásba, de **Bihámi** mellé fejle. Az utolsó percben ismét veszedelmes ostrom alatt áll a két-felhérek kapuja. **Ujvári Fenyvesi bombáját bravuros robinszáddal menti, Konyor lövése a kapufáról pattan vissza.**

Szünet után **Senkey I.** a balszélre áll be,

ugy, hogy a Hungária **Mandl — Remmer, Barátky — Kléber — Sebes, Ticska — Bihámi — Nehadoma — Hirzer — Senkey I.** összeszámban folytatja a játékot. A III. kerület rajtjátékszerű támadásai két kornert eredményeznek. **Barátky szabadrugását** **Fehér** fogja, míg **Nehadoma** lövését **kornert** arán mentik. A 9. percben újabb kornerral veszedelmzett a Hungária, ezt **kornerte** tolja ki **Fehér**, amit újabb kornert követ. A harmadik kornert

Ticska rugja és a labda Kléber fejéről a hálóra pattan.

A gól után újra rákapcsol a III. kerület, de csak két kornert tud kiverokodni. **Werner** labdáját remek trükkkel **Fenyvesi** fejeli és a labda alig centiméterekkel kerüli el a Hungária hálóját. A 25. percben a két-felhérek végre kiszabadulnak az ostrom alól, de **Bihámi** labdáját **Fehér** védi. **Fenyvesi** támadását **kornert** arán szereli a Hungária, míg **Nehadoma passzírozott lövését Fehér briliáns rávetéssel menti.** Az utolsó tíz percben mind a két csapat finisel és másodpercenként változik a játék képe. A 35. percben III. kerületi kornert. A 36. percben a jobbszélén támadó **Hirzer** harcol ki sarokrugást, a 38. percben pedig a III. kerület két egymásutání kornert ér el.

Király knockautolja **Ticskát.**

de a bíró sipja néma marad. A 40. percben **Mandl** kétszer egymásután tisztáz kritikás helyzeteket. **Végül a szabadon hagyott Konyor** kiegyenlít meg, de **bombája a gól felület süvít el. A veszedelmes ostrom** alól végre a mérkőzést befejező sipső szabadjára lép a Hungária kapuját.

Nemzeti—Bástya 2:1 (2:0)

Üllői-uti pálya. — 1500 néző. — Bíró: Majorszky

Nagy csalódást keltett a Ferencváros multheti legyőzése. A szegedi 3:0 után többet várunk a Bástyától, amely, ugylátszik, csak saját otthonában tud győzni.

A Nemzeti csapata megérdemelte a győzelmet

és bár furesán hangzik, ugyanezokkor megállapíthatjuk, hogy a Bástya is megérdemelt volna egy pontot. A játékalacsony nívón mozogt és bizony érdekfejtítőnek sen volt mondható. A Nemzeti elsősorban kiváló védelmének köszönheti győzelmét és annak is, hogy a győzelmet

biztosító második gólya az első féldő 46. percében eshetett. A bíró indokolatlanul meghosszabbította az első féldőt egy, a másodikat négy perccel! **Majorszky** Ferencnek különben sem volt jó napja, nagyon sokat hibázott. A második féldőben

közönnnyel nézte a durvaságokat is.

Változatos játékkal kezdődik a meccs. A Nemzeti első támadását **Cétfényi** vezeti, beadását **Rémay II.** fejeli, **Beneda** védi. A Bástya kornert ér el, majd **Possákok** tévesen ofszádon állítja meg a bíró. **Egy** formán veszi ki részét a támadásból a két csapat. **Rémay II.** lövése **Beneda** szakmánya lesz, **Possák** irtozatos erejű bombája pedig a felső kapufára pattan és **Schwarz** a háló mellé fejeli a visszapatlanó labdát. A 34. percben

Rémay II. lövését **Beneda** kiejti és a résen álló **Cétfényi** belévi (1:0).

Továbbra is változatos marad a játék. A bíró nem

fújja le időben a játékot és a 46. percben

Odry szököttel **Rémay III.**-at, akinek éles lövése védhetetlen (2:0).

Szünet után **Kronenberg** és **Flóra** összecsapnak és az utóbbit **vöröz** fejlel viszik le a pályáról. **Solti** és **Török** is megcsúrl és a játék eldurvulása a nívó rovására megy. A 8. percben **Flóra** beküzdött fejjel visszatér. A 10. percben **Possák** kerül jó helyzetbe, de a kapu mellé lő.

Rémay III., a Nemzeti legveszélyesebb embere, bokarándulást szenved és ezúttal csak statisztál.

A Bástya támad most többet és **Kronenberg** fél pályáról irányított szabadrugását

Schwarz befelji (2:1).

A szegediek finisbe fognak, de hiába vezetik sorra az akciókat, gól nem esik. Még a Nemzeti is feljön: **Rémay III.** a fűsoron belül góncsólják, de a bíró nem ad 11-esét. Letelt az idő és most már az kelt izgalmat, hogy a Bástya a 48. percben (!) majdnem kiegyenlít. A 49. percben a játék azzal, hogy a labda kipukkad, fejeződik be szerencsére, mert különben talán még most is játszánk...

Kispest—Budai Harihárom 2:2 (2:0)

Hungária-ut. — 1500 néző. — Bíró: Barna

Orth Györggyel három évvel ezelőtt, az emlékezetes bécsi mérkőzésen, alaposan elbánt **Tandler**, az Amateure hátvédje. A magyar futball legnagyobb értéke — hossza és kínos szenvedések után — hiába próbálja meg azóta újra, meg újra a játékok, lábai a legenyhébb összecsapásban fölmondják a szolgálatot és a mindenütt megcsodált játékos ismét harcfejtelenül válik. Hetek után a Kispest ellen állt újra starthoz, de

kilenc perc után újra lesántult és azontul csak végigstatisztálta a meccset.

Igaz, hogy így sérülten is sok szép dolgot csinált, a Harihármásokkal azonban **Orth** újabb balesete annyira depimálta, hogy majdnem elvesztették a mérkőzést.

A bíró az utolsó percben teljesen elvesztette a tejét

és alaposan ofszájágygynus göllal tette lehetővé, hogy remisre végződjék a játék. De míg **Barna Béla**, a közpágyar kerület jónévu bírója csak az utolsó percben hívta ki maga ellen a kritikát, sokkal súlyosabb elbírálat alá esik **Óldának**, a Harihármások hátvédjének sportszerűten eljárása.

Durván rátámadt a bíróra

és valószínűleg alaposan helybenhagyta volna, ha játékosáruil meg nem fehézik. A második féldő 36. percben ugyanis **Dénes**, a Kispest kapusa, szabályosan, a gólvonalon védte **Ember** közeli lövését, a Harihárom néhány játékos azonban úgy látta, hogy már a gólvonal van a labda. **Barna**, igen helyesen, nem télt gólt. **Kalteneker** felelősségre vonta és ezért a bíró kiállítással fenyegette meg. Abban a pillanatban ért oda **Óldás**.

hadonászott, majd ráncigálni kezdte a bírót, aki erre természetesen leküldte a pályáról. **de Kaltenekert** nagy meglepetésre benhagyta.

Start után a Kispest irányítja a játékot.

A csatársor pompásan dobják frontba a halfo, de a Harihármások védelme hibátlanul szerel. A 24. percben, tacsbedobásból a balszélő **Kiss** centeroz és

Fürstner 20 méterről szép, de védhető gólt rug (1:0).

A kispestiek vezető gölla után kissé elonkúli az iram és hevesebb lesz a küzdelem. A 35. percben **Lówy** szabálytalanul elgáncsolja **Pacolyait** és

a tizenegyest **Rozonyi** újabb göllá értékesíti (2:0).

A Harihárom csak a második féldőben tud labra kapni. A támadásokba belemérészkedő **Orth** segítségével veszélyes helyzeteket terem. A 7. percben **Óldás** szabadrugása **Orth** fejéről

Emberhez kerül, aki védhetetlenül gölba emeli a labdát (2:1).

A Kispest csatársóra all jut szóhoz, mert a védelem az egygolos előny megtartása érdekében minden labdát taccsra szerel. A 40. percben a tesbenálló **Szemesik**

Emberhez fejle, aki kapásból menthetetlenül lövi a kiegyenlítő gólt (2:2).

A Harihármások most már a győztes gölt ambicionálják, de erre már nem futja az időből.

Prágai és pozsonyi futball. Prága: **Sparta—Bohemians** 2:1 (1:0). — **Slavia—Tepitzer SK** 2:1 (0:0). — **Kladno—Czechie Karlin** 6:2 (3:1). — **Pozsony:** **Bratislava—Viktoria Ziskov** Prága: 6:1 (2:0).

MICHELINPNEU
AUTÓFELSZERELÉSEK
CITROËN-ES FORD-
ALKATRESZÉK
TELEFON: Aut.
221-97, 285-63
NAGY JÓZSEF
VI. ANDRÁSSY-UT 34

Ragályos időkben
kézferőtlenítésre legalkalmasabb a
Lysiform

Toborzó Breher Mail csokoládéval
ostyakeverék

Az angol bajnok Malacek (Prága) utolsó lett az MTK nemzetközi ping-pong-versenyén

Vasárnap éjjelleg nem fejezték be a férfi egyest és a férfi párost: Barna és a Barna-Szabados-pár veretlenül vezet. — A női egyesben Mednyánszky győzött, a vegyes párosban a Szabados-Mednyánszky-pár

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután folytatták az MTK nemzetközi asztali tenisz-versenyének izgalmas kiüzdelmeit. *Ejélig csak a női egyes és a vegyes páros verseny végleges eredménye alakult ki.* Az előbbiben a háromszoros világbajnok *Mednyánszky Mária*, az utóbbiban az ugyancsak favorit *Szabados-Mednyánszky-pár* fölényesen győzött. A férfi egyes döntőjében kilencen vettek részt.

Barna hét győzelemmel veretlenül vezet, míg a *cseli Malacek*, aki a világbajnok *Perry* legyőzése után megnyerte az angol bajnokságot, egy győzelemmel és két vereséggel az utolsó helyre szorult. A férfi páros döntőjében hat pár mérkőzik egymással. A *Barna-Szabados-pár két győzelemmel veretlenül vezet.*

Részletes eredmények:

Férfi egyes: 1. Barna (MTK) 7 győzelem, 0 vereség. 2. Szabados (MTK) 5 győzelem, 2 vereség. 3. Kelen (BSE) és Dávid (BSE) 5 győzelem, 3 vereség. 4. Szegedi (BSE) 4 győzelem, 2 vereség. 5. Bellák (NSC) és Müller (NSC) 2 győzelem, 5 vereség. 6. Mechlóvits

(Prága) 1 győzelem, 6 vereség. 7. Malacek (Prága) 1 győzelem, 7 vereség.

Férfi páros: 1. Szabados-Barna 2 győzelem, 0 vereség. 2. Bellák-Kelen 2 győzelem, 1 vereség. 3. Malacek-Nikodem (Prága) 2 győzelem, 2 vereség. 4. Szegedi-Müller 1 győzelem, 1 vereség. 5. Mechlóvits-Földi 1. 0 győzelem, 3 vereség.

Női egyes: 1. K. Mednyánszky Mária (MTK) 4 győzelem, 2. Gál Magda (KEAC) 3. gy. 3. Sipos Annus (BSE) 2 gy. 4. Smidova (Sparta, Prága) 1 gy. 5. Dr. Rosenbergné (MTK) 0 gy.

Vegyes páros: 1. Szabados-Mednyánszky (MTK) 3 gy. 2. Barna-dr. Rosenbergné (MTK) 2 gy. 3. Bellák-Gál (NSC-KEAC) 1 gy. 4. Szegedi-Sipos (BSE) 0 gy.

Férfi egyes előverseny: 1. Szegedi (BSE) 0. n. 2. Geller (MTK) 20 p. előny. — *Videki férfi egyes:* 1. Csányi (KEAC), 2. Dénes (Kecskeméti AC), 3. Steiner (Kecskeméti AC) és Kisstener (Nagykovács). — *Női egyes hízlárosai:* 1. Penner Lili (KEAC), 2. Dr. Rosenbergné, 3. Schäffer Margit (MTK) és Kisstener (Nagykovács). — *Húsparti egyes:* 1. Sonnenfeld (KISOK), 2. Klopfer (KISOK), 3. Seidner (Szönyeges SE), 4. Reitter (KISOK).

met aratott az utolsó helyezett BSZKRT és a III. kerületi TVE. Eredmények:

BSE-BEAC 1:1. — Törökvs-FTC 2:1. — Ferenovárosi Vasutas-UTE 3:1. — Postás-33 FC 5:2. — BSZKRT-MTK 1:0. — BTC-PSC 2:1. — III. kerületi TVE-Testvériség 2:1.

Az amatőrbajnokság első négy helyezettjének sorrendje:

1. BSE	—	10	8	2	0	27:7	18	(9)
2. Fer. Vasutas	—	11	5	4	2	29:17	14	(8)
3. Törökvs	—	10	5	4	1	17:11	14	(6)
4. BEAC	—	9	6	1	2	23:16	13	(4)

A Vienna meglepő bajnoki veresége Bécsben

Bécs, november 24.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A bajnoki mérkőzések legnagyobb meglepetésével a Vienna szolgált, amely — igaz, hogy Gaschewill nélkül — 1:0-ra (1:0) kikapott a Herthától.

A nap főeseménye az Admira-WAC mérkőzés volt,

amely a Práter-pályán 7000 főnyi közönség előtt 1:1 (0:1) arányban eldöntetlenül végződött. *Igazsádos eredmény.* Az Admira csatársora nem működött olyan jól, mint az előző hetekben. A Rapid a Hütteldorfi-sporttelep 7500 nézője előtt 6:2-re (3:0) verte a Hakoah, WSC-Wacker 3:1 (3:1), Floridsdorfer AC-Nicholson 1:1 (0:1). — Az osztrák bajnokság első három helyezettjének sorrendje:

1. Rapid	—	9	5	4	0	24:7	14	(4)
2. Admira	—	9	6	2	1	27:11	14	(4)
3. WAC	—	9	4	4	1	17:12	12	(6)

Az FTC-birkózók győzelme Szegeden. Szegedről jelentik A Reggel-nek, hogy az FTC és a Szegedi Munkás TE birkozárogatójának mérkőzése 21:51 arányban az FTC győzelmével végződött. A legnagyobb érdeklődés Tunyogh József Európa-bajnok mérkőzéseit kísérte, aki a szegedi Kurecz ellen csak pontozással tudott győzni. Tőih 1-1 azonban percek alatt tussolta. Az esti díjkiosztáson Tunyogh Szeged városától értékes festményt, a szegedi birkozókerületől pedig ezüstserleget kapott.

A Salamander SC szombaton este pompásan sikerült klubavató teatelt rendezett Jókai-téri helyiségekben. Vas ültetveztő üdvözlő szavaira Schwarz Emil igazgató, a klub részvétele valaszt és méltatta a klub első évbén elért sikereket. A nagy lelkesedéssel fogadott beszédet reggelig tartó táncmulatság követte.

Lósport

Ügetőversenyek

A vasárnapi jól látogatott és sikerült ügetőversenyek főszáma az Osi díj volt. Kilenc ügető vett benne részt. A verseny alapos meglepetést hozott, a Kovacevics-istálló népszerű színei révén az elhanyagolt

Dundinak jutott a győzelem.

Colocaid, a nagy favorit, a második helyen végzett. A vasárnapi ügetőversenyek hőse egyébként

Feiser hajtó volt,

aki három győztest hajtott a nap öt futamából.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Ljubimac (Maszar F), 2. Vanda II, 3. Comtesse Pro Patria. Im.: 7 lo. Tot.: 10:21, 15, 23, 15; olasz: 90.
- II. futam: 1. Diligent (Feiser), 2. Árnóló, 3. Colorado Worthy. Im.: 8 lo. Tot.: 10:18, 23, 14, 23; olasz: 45.
- III. futam: 1. Mikulós II. (Feiser), 2. Cigánybáró, 3. Fergeter. Im.: 10 lo. Cara Pécine mint 2. diszkvalifikálva. Tot.: 10:30, 19, 16, 27; olasz: 39.
- IV. futam: 1. Oeskös (Feiser), 2. Codero, 3. Angelee. Im.: 6 lo. Tot.: 10:22, 21, 15, 20; olasz: 52.
- V. futam: 1. Dundi (Maszar F), 2. Colocaid, 3. Rámás. Im.: 6 lo. Tot.: 10:137, 39, 23, 43; olasz: 55.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

ISMERI EZT A FIATALEMBERT? Ez a híres FISK-BOY akit minden autósna ismernie kell, épígy, mint a világhíru FISK-pneumatikot. Vezérképviselő: MOTOR- és AUTÓKELLÉK RT. Budapest, VI. ker., Lázár uca 7. szám. Telefon: 983-65.

Boeskay-Attila 3:1 (1:0)

Miskolc. — 2000 néző. — Bíró: Juhász

Miskolc és Debrecen profiegyüttése eddig négyszer találkozott az első ligában, a Boeskaynak azonban még egyszer sem sikerült győznie az Attila ellen. Ma végre megtört a jég, a debreceni csapat, amely mult vasárnap saját pályáján a Kispástól szenvedett vereséget, most

remek csatárjátékkal a maga javára döntötte el a küzdelmet.

Az Attila vereségét enyhíti, hogy sérülési helyen három tartalékkal volt kénytelen kiállni. Különösen a halvesor mondta föl a szolgálatot, míg a Boeskaynál, a magaratálalt csatárkivintetten kívül, éppen a fűdözetek nagy följavulása lendített a csapat gólképességén.

Az első félidőben jórészt a debreceniek voltak fölényben, a Szemző-Kutik-Danko közvetlen védelem azonban hibátlanul látta el a földadatát. A II. percben

Semler váratlanul szűkíté Markost és a válogatott jobbzsélsó védhetetlen gólt rug (1:0).

Szűnet után is a tempót jobban álló Boeskay marad offenzívában.

Teleký rövidesen 2:0-ra javít.

míg a 26. percben Semler 3:0-ra növeli a debreceniek előnyét. Az utolsó negyedórában az Attila gyilkos finist diktál és a 37. percben

Opata szabadrugásából Hajósnak sikerül a miskolciak egyetlen gólját rugnia (3:1).

Az Attila e vereségével a bajnoki lista utolsó helyére szorult.

Házikabátok, pyjamák legolesobbán, nagy választékban SCHWARZENBERG uridivatüzletében Budapest VI, Teréz-körut 18 (Oktogon-tér)

Kikapott a Sabária!

A II. liga egyetlen veretlen csapata az első idegen pályán lejátszott meccset elvesztette a Megyerrel szemben

(A Reggel tudósítójától.) A Sabária, a második ligának anyagilag legkonszolidáltabb csapata rossz sportpolitikát folytatott, amikor a pályaválasztási jog gyakorlati megvásárlásával eddigi tíz bajnoki meccset otthonában játszotta le. A tiszon tizenegyedik mérkőzésére most idegenben kellett kiállnia. Irténtesen a rákospalotai homokos pályán, és az eddig 42:5-ös szennziációs gólaránnyal, veretlenül vezet szombathelyi csapat

a liga tizenegyedik helyezettjétől, a Megyertől óriási meglepetésre vereséget szenvedett.

Megyer-Sabária 1:2 (3:2). A nagy lelkesedéssel és lendülettel játszó megyeri csapat váratlan, de megérdemelt vereséget mért a kissé elbizakodottan startoló áll szombathelyiekre. A Sabária már az első percben, Buresch tizenegyeséből szerencsésen megvezető gójjal, de Megyer ugyancsak szerencsésen, Horváth révén egyenlített. A 20. és a 24. percben a halveszkek Kendik 3:1-re javít, de szünetig Burech gójjal 3:2-re esőkken a Megyer előnye. A második félidőben Kendik újabb gólt lö (4:2) és hiába kerül a Sabária teljes fölénybe, a lelkesen védekező megyeriekkel szemben nem tud eredményt elérni. Kornerarany 9:5 a Sabária javára. Bíró: Rotter.

Vac FC-Terézváros 3:1 (1:1). Turul-Józsefváros 6:0 (3:0). Bak TK-Rákospalota 4:3 (2:1).

A II. liga első három helyezettjének sorrendje a következő:

1. Sabária	—	11	9	1	1	44:9	19	(3)
2. Turul	—	10	6	3	1	34:9	15	(5)
3. Vasas	—	9	6	2	1	25:10	14	(4)

A BEAC eldöntetlenül játszott a listavezető BSE-vel. Az I. osztályu amatőrbajnokság vasárnapi fordulójának legérdekesebb mérkőzése a listavezető BSE küzdelme volt az egyseges első osztályban pompásan szereplő BEAC ellen. A főiskolai csapat mindvégig egyenlő erejű ellenfele volt a bajnokaspiráns BSE-nek és győzelemmel felérő eldöntetlen verkedett ki. A forduló egyébként gazdag volt meglepetésekben, mert vereséget szenvedett saját pályáján az FTC és az UTE és váratlan győzel-

Járványos időben mindig legyen nálunk néhány Merz üdítő cigaretta megszokott rendes cigarettánk mellett Meghüléstől-náthától-megóv! Nátha és meghülés ellen a legkellemebb védekezési mód